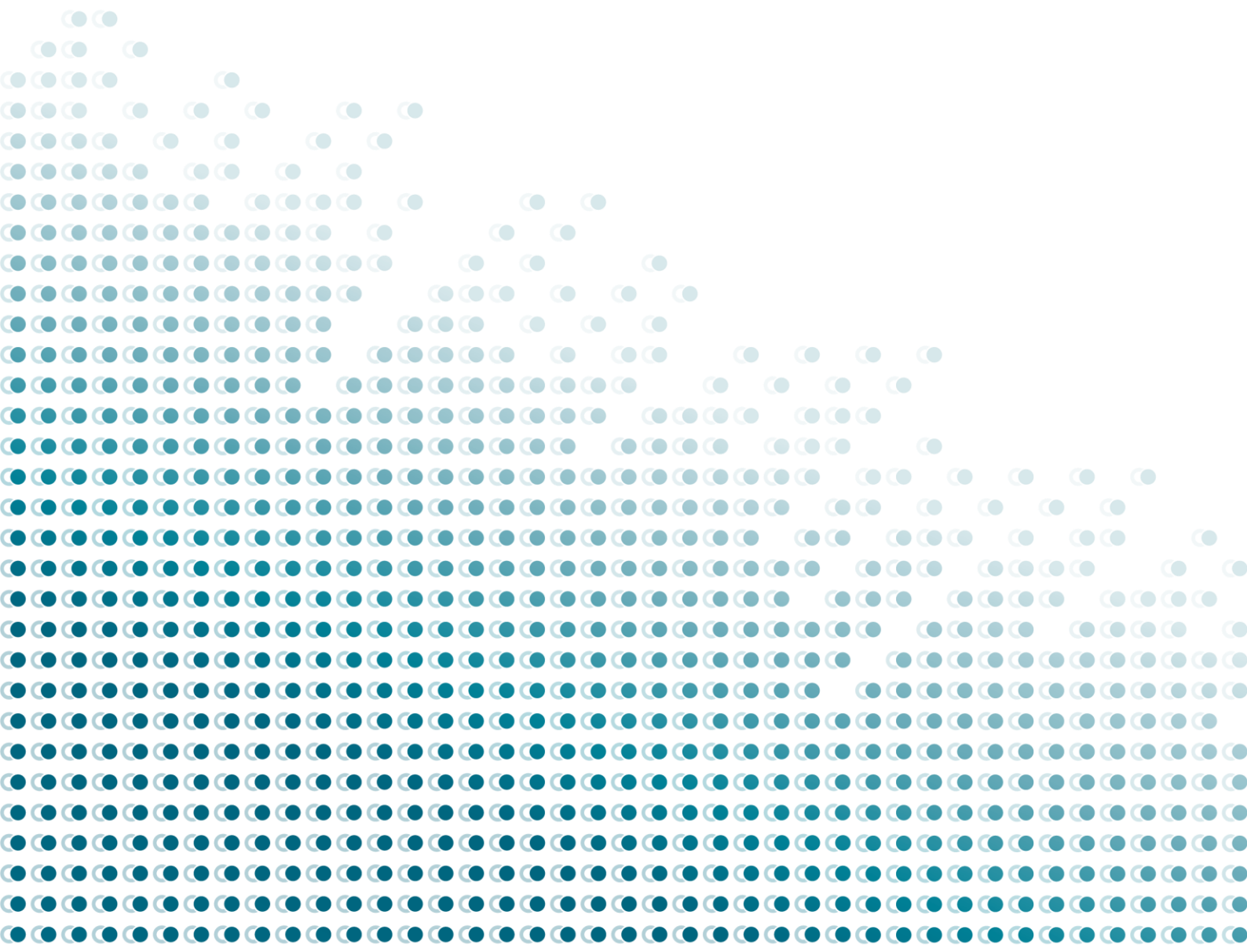

lavola

PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL DE VERGES

DOCUMENT INICIAL ESTRATÈGIC

Barcelona, abril del 2018

POUM DE VERGES

DOCUMENT INICIAL ESTRATÈGIC

PROMOTOR I REDACTOR DEL PLA

**Ajuntament
de Verges**

Redactor:

land urbanisme i projectes slp.____

EQUIP REDACTOR DELS DOCUMENTS AMBIENTALS

lavola
cosostenibilitat

1	INTRODUCCIÓ	7
1.1	MARC NORMATIU DE L'AVALUACIÓ AMBIENTAL	7
2	DESCRIPCIÓ DEL PLA	9
2.1	OBJECTIUS I CONTINGUT DEL PLA	9
2.2	RELACIÓ AMB ALTRES PLANS I PROGRAMES	10
2.2.1	PLANEJAMENT TERRITORIAL I URBANÍSTIC.....	11
2.2.2	PLANEJAMENT SECTORIAL	17
3	REQUERIMENTS AMBIENTALS SIGNIFICATIUS	25
3.1	DESCRIPCIÓ GENERAL DEL TERME MUNICIPAL.....	25
3.2	MATRIU DE CARACTERITZACIÓ AMBIENTAL DE L'ÀMBIT DEL PLA.....	31
3.3	ANÀLISI DELS ELEMENTS AMBIENTALMENT RELLEVANTS.....	38
3.4	DIAGNOSI AMBIENTAL I DEFINICIÓ DELS ELEMENTS AMBIENTALMENT SIGNIFICATIUS	80
4	OBJECTIUS I CRITERIS AMBIENTALS DEL PLA	85
4.1	OBJECTIUS, CRITERIS I OBLIGACIONS AMBIENTALS PREDETERMINATS.....	85
4.1.1	OBJECTIUS GENERALS PER A UN DESENVOLUPAMENT URBANÍSTIC SOSTENIBLE	86
4.2	OBJECTIUS AMBIENTALS DERIVATS DELS INSTRUMENTS DE PLANEJAMENT SUPERIOR	91
4.3	OBJECTIUS GENERALS PER A UN DESENVOLUPAMENT URBANÍSTIC SOSTENIBLE.....	93
4.4	OBJECTIUS AMBIENTALS ESPECÍFICS PEL PLA.....	93
4.4.2	CRITERIS AMBIENTALS.....	97
5	ALTERNATIVES DE PLANEJAMENT	103
5.1	ALTERNATIVES CONSIDERADES	103
5.1.1	ALTERNATIVA 0 – PLANEJAMENT VIGENT REFÓS	103
5.1.2	ALTERNATIVA 1 – RECONSIDERACIÓ DELS CREIXEMENTS	105
5.1.3	ALTERNATIVA 2 – RECONSIDERACIÓ DELS CREIXEMENTS	106
5.1.4	BALANÇ D'EMISSIONS DE GEH DE LES ALTERNATIVES CONSIDERADES	108
5.2	AVALUACIÓ I JUSTIFICACIÓ AMBIENTAL DE L'ALTERNATIVA SELECCIONADA	109
6	POTENCIALS EFECTES AMBIENTALS DEL PLA	117
7	TRÀMIT I DESENVOLUPAMENT DEL PLA	122

1 INTRODUCCIÓ

L'objecte de treball del present document és avaluar ambientalment les actuacions que el **Pla d'Ordenació Urbanística Municipal** de Verges proposa sobre l'àmbit territorial d'aquest municipi amb l'objectiu d'incorporar criteris de sostenibilitat que garanteixin una adequada prevenció, correcció i, en última instància, compensació dels impactes que puguin generar.

Els POUM són instruments d'ordenació municipal als que, d'acord amb la legislació vigent, correspon:

- Classificar el sòl amb l'establiment del règim jurídic corresponent
- Definir el model d'implantació urbana i les determinacions per al desenvolupament urbanístic sostenible
- Definir l'estructura general del territori i establir les pautes per a fer-ne el desenvolupament
- Definir l'organització dels usos públics i privats sobre el territori
- Definir els objectius mediambientals

El planejament urbanístic vigent actualment al municipi correspon a les **Normes Subsidiàries del Planejament**, aprovades per la Comissió Territorial d'Urbanisme de Girona en la sessió d'1 d'abril de 1987 i donada la conformitat al text refós en la sessió de 2 de novembre de 1989.

1.1 MARC NORMATIU DE L'AVALUACIÓ AMBIENTAL

La incorporació de criteris de sostenibilitat en el planejament urbanístic pren importància i concreció a Catalunya a partir del Text refós de la **Llei d'Urbanisme i el seu reglament** (Decret Legislatiu 1/2010 i Decret 305/2006), que es pronuncia clarament a favor d'un **desenvolupament urbanístic sostenible**, sobre la base de l'ús racional del territori, per a comptabilitzar el creixement i el dinamisme econòmic necessari amb la cohesió social, el respecte al medi ambient i la qualitat de vida de les generacions presents i futures. Des d'aquesta perspectiva el primer objectiu de la Llei és impregnar les polítiques urbanístiques de l'exigència de conjugar les necessitats de creixement amb els imperatius del desenvolupament sostenible.

Des d'aquesta perspectiva el primer objectiu de la Llei és impregnar les polítiques urbanístiques de l'exigència de conjugar les necessitats de creixement amb els imperatius del desenvolupament sostenible. En relació amb aquesta premissa, la Llei també esmenta, en el seu article 59.1 apartat f), que entre la documentació necessària dels Plans d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) hi ha d'haver la documentació mediambiental adequada i, com a mínim, l'informe de sostenibilitat ambiental (ISA).

D'altra banda, cal tenir en compte la **Llei 21/2013**, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental que estableix les bases que han de regir l'avaluació ambiental dels plans, programes i projectes que poden tenir efectes significatius sobre el medi ambient. No obstant això, segons la disposició addicional vuitena de la **Llei 16/2015**, del 21 de juliol, de simplificació de l'activitat administrativa de l'Administració de la Generalitat i dels governs locals de Catalunya i d'impuls

de l'activitat econòmica, mentre no es duu a terme l'adaptació de la normativa catalana a la normativa bàsica estatal d'avaluació ambiental, és la **Llei 6/2009** del 28 d'abril, d'avaluació ambiental de plans i programes, la que esdevé el marc legal d'avaluació ambiental, sempre i quan no es contradigui amb les prescripcions de dita normativa estatal.

Amb tot, segons l'apartat 6 a) de la Llei 16/2015, els Plans d'Ordenació Urbanística Municipal són objecte d'**avaluació ambiental estratègica ordinària**. Atenent al marc normatiu anteriorment detallat, el primer tràmit del procediment d'avaluació ambiental estratègica ordinària és la sol·licitud d'inici en la que el promotor presenta davant l'òrgan substantiu, juntament amb la documentació exigida per la legislació sectorial, un esborrany del pla i un **Document Inicial Estratègic** (DIE d'ara en endavant) que contingui, com a mínim, la següent informació:

- Els objectius de la planificació
- L'abast i contingut del pla o programa proposat i de les seves alternatives raonables, tècnica i ambientalment viables.
- El desenvolupament previsible del pla o programa.
- Els potencials impactes ambientals tenint en compte el canvi climàtic.
- Les incidències previsibles sobre els plans sectorials i territorials concurrents.

Amb tot, a continuació es presenta **el Document inicial estratègic** (DIE d'ara en endavant) **del Pla d'Ordenació Urbanística Municipal de Verges**, amb què s'acompanya la documentació d'avanç de planejament.

2 DESCRIPCIÓ DEL PLA

Les Normes Subsidiàries de Planejament del municipi de Verges actualment vigents (NSP d'ara en endavant) van ser aprovades, tal i com ja s'ha indicat anteriorment, fa unes tres dècades. La vigència d'un nou marc de legislació urbanística a Catalunya esdevé la raó primordial que justifica la necessitat de redactar un nou Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM), com a instrument de planejament general del municipi. El primer objectiu del POUM que s'avalua en aquest document és, doncs, la revisió del planejament actualment vigent, per adaptar-lo a la nova legislació urbanística i adequar les propostes urbanístiques del planejament per a donar resposta a les necessitats futures del municipi, així com resoldre les dificultats de gestió o desajustos que s'han detectat al llarg del desenvolupament de les esmentades NSP.

2.1 OBJECTIUS I CONTINGUT DEL PLA

El document d'avanç del POUM de Verges amb què es tramita conjuntament el present DIE inclou, en el seu apartat 8, una bateria d'objectius i criteris que suposen el punt de partida per al desenvolupament de la proposta en fases posteriors.

- Remodelació de l'estructura urbana existent encaminant-se cap a la **consolidació i rehabilitació de l'estructura urbana existent**.
- Reconsideració de l'ordenació i normativa urbanística de cada indret per optimitzar-ne les propostes i **millorar-ne**, en la mesura del possible, la **qualitat de paisatge urbà** resultant. En especial, es proposen com a criteris i/o objectius d'ordenació urbana que podrien incidir en la renovació i millora del paisatge urbà
 - Incorporació del rec del Molí dins el paisatge urbà
 - Incorporació de l'horta i els recs associats
 - Tractament de les façanes urbanes i exteriors
 - Tractament de les vies que creuen el nucli en termes de millora de la seguretat viària i compatibilitat amb la trama urbana.
 - Ordenació dels patis i jardins privats per preservar la imatge i qualitat urbana.
 - Tractament dels vials i espais lliures per afavorir la introducció d'elements vegetals.
- Reconeixement del **valor patrimonial** del nucli antic existent i de les edificacions històriques.
- Consolidació de les previsions de desenvolupament actuals, sense descartar la possible **ampliació del creixement** residencial, acotat i curós en la seva ubicació i desenvolupament, per tal d'aconseguir una òptima integració amb el nucli urbà actual.
- Assegurar uns llistats mínims d'**accés a l'habitatge** per part de la població del municipi o de nova població que es pugui establir al municipi.
- Previsió de **nous equipaments** tenint en compte el trasllat del CAP, la construcció d'un nou Institut al costat del camp de futbol i el trasllat de l'escola.
- Mesures per afavorir l'**establiment del petit comerç** al teixit urbà del casc antic i llur creixement tradicional.

- Regulació normativa, per a fer compatible la possible implantació d'usos de **petita indústria** en àmbits perifèrics del sòl urbà.
- Normativa que recolzi el desenvolupament del **turisme cultural** i de qualitat.
- Incorporació de criteris i accions encaminades a incrementar la sostenibilitat del metabolisme urbà i establiment de determinacions o programa per assolir els objectius d'eficiència energètica que marqui el consistori.
- Estudi de mecanismes i alternatives que permetin millorar les condicions ambientals, de seguretat i de connectivitat urbana en els **eixos viaris principals** i els seus trams laterals de protecció.
- Incorporació de mesures per a una mobilitat més sostenible:
 - Pacificació, en la mesura del possible, del casc antic i de la zona de creixements tradicionals.
 - Previsió de petites zones d'aparcament properes al nucli des dels seus diversos accessos (est, oest i sud) a partir d'operacions de microubanisme.
 - Introducció de recorreguts segurs per a nens/es, persones grans, persones amb mobilitat reduïda, en especial per travessar la carretera GI-634 (carrer Girona), per facilitar l'accés al pavelló, el CAP i l'Institut.
 - Incorporació de recorreguts per a vianants i en bicicleta per accedir al Parc del Ter, i als camins rurals de l'entorn.
 - Estudi de les línies de parada del transport públic, bàsicament de busos, amb parada a Verges i definició els criteris pel seu bon funcionament.
- Incorporació de mesures per a facilitar i donar prioritat al **manteniment de l'activitat agrícola** i possibilitar la renovació d'aquest desenvolupament agrícola i ramader.
- Incorporació de determinacions normatives per a garantir la **conservació del patrimoni natural**, i facilitar la diversitat biològica del territori amb una permeabilitat que permeti els corredors i les connexions biològiques.
- Preservació i recuperació del **bosc de ribera** i el paper ecològic com a corredors biològics del **recs i torrents** del conjunt de la conca.
- Regulació del sòl no urbanitzable en coherència amb els sòls de protecció especial i territorial delimitats pel Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines.
- Establiment de disposicions específiques per a la **protecció del paisatge**, amb la protecció de l'arbrat i la vegetació, dels elements característics dels paisatges agrícoles (marges de conreu, etc.), la protecció dels sòls, la regulació dels moviments de terres, les condicions paisatgístiques de les edificacions i actuacions,...

2.2 RELACIÓ AMB ALTRES PLANS I PROGRAMES

A continuació es recopilen aquells plans i programes més significatius dels quals s'ha tingut coneixement per tal de recollir les incidències previsibles sobre els plans sectorials i territorials concurrents, tal i com estableix la Llei 21/2013, i d'identificar aquells casos en què la seva superposició, entre si, i amb el Pla objecte d'estudi, pot representar impactes acumulatius rellevants que s'hagin de tenir en consideració en l'avaluació d'aquest Pla.

A aquests afectes es consideraran els següents grups de plans i programes:

- a) Instruments de planejament territorial i urbanístic
- b) Plans territorials sectorials

2.2.1 PLANEJAMENT TERRITORIAL I URBANÍSTIC

2.2.1.1 PLA TERRITORIAL GENERAL DE CATALUNYA

El Pla Territorial General de Catalunya (PTGC), aprovat per la Llei 1/1995, té com a objectius definir l'equilibri territorial d'interès general per a Catalunya i orientar les accions a emprendre per crear les condicions adequades que atreguin l'activitat econòmica als espais idonis.

D'entre els sistemes de proposta que estableix el Pla, Verges queda inclòs en els sistemes d'articulació interior-costa, que inclou els municipis lligats als sistemes turístics del litoral nord de l'àrea d'influència de la Bisbal d'Empordà. Es tracta de sistemes urbans de nuclis interiors però relativament a prop de la línia de costa que han participat de manera feble en el desenvolupament de l'activitat turística. Tenen un potencial de desenvolupament molt elevat perquè, generalment, solen disposar d'una extensió important de territori. El PTGC vol reforçar aquest potencial però amb cura de mantenir el seu ordenament urbanístic controlat i, molt particularment, l'impacte sobre el medi físic. La seva potenciació ajudaria a la descongestió de la primera línia de costa i alhora permetria un augment de les relacions entre els nuclis que estan relativament separats de la costa i els nuclis pròpiament costaners.

Per a tots els sistemes d'articulació interior-costa, el PTGC estableix que cal potenciar el seu desenvolupament de manera que donin suport i actuïn de pont entre els sistemes interiors del país i els sistemes costaners. El Pla esmenta, concretament, que la protecció del medi esdevé prioritari si es vol evitar degradacions com les que van produir-se en els sistemes costaners. En concret, la preservació dels espais agrícoles que calgui conservar d'acord amb les seves característiques econòmiques, edàfiques i d'altra mena, que ocupen àmplies àrees d'aquests sistemes, tot fent compatible desenvolupament urbanístic i usos tradicionals, aspectes que han de potenciar-se entre si.

Així doncs, les polítiques espacials globals de proposta d'aquests espais s'encaminen:

- A la seva preservació, tant de les seves àrees rurals com de les urbanes, pels valors naturals, ambientals i culturals que contenen;
- A la preservació adequada dels seus recursos per tal de millorar la seva economia, sovint feble, lligada al sector primari.

2.2.1.2 PLA TERRITORIAL PARCIAL DE LES COMARQUES GIRONINES

Els Plans Territorials Parcial són una figura de planificació territorial derivada del Pla Territorial General de Catalunya que estableix el model territorial dels àmbits funcionals amb un horitzó de 15-20 anys. D'entre els àmbits funcionals en què s'organitzen aquests plans, el municipi de Verges s'inclou a l'àmbit de les Comarques Gironines.

Així, en data 14 de setembre de 2010, el Govern de Catalunya va aprovar definitivament el Pla territorial parcial de les Comarques Gironines (en endavant, PTPCG), que agrupa les comarques gironines de l'Alt Empordà, el Baix Empordà, el Gironès, la Selva, el Pla de l'Estany, la Garrotxa i el Ripollès.

El contingut del PTPCG respon a l'objectiu d'aportar les referències espacials necessàries per a un desenvolupament sostenible del territori i es centra en la regulació dels tres sistemes bàsics de la realitat territorial:

- Sistema d'espais oberts. El Pla diferencia segons les seves característiques i la seva funció territorial les diferents classes de sòl que han de quedar al marge dels processos d'urbanització i establirà la normativa i els criteris de gestió de cadascuna.
- Sistema d'assentaments urbans. El Pla assenyala les estratègies de desenvolupament per a cada nucli o àrea urbana que són adequades per a les finalitats del pla.
- Sistema d'infraestructures de mobilitat. El Pla fa propostes de nous traçats i de millores en la xarxa viària territorial i en la xarxa ferroviària, en ambdós casos en coherència amb el planejament sectorial d'aquestes matèries.

En la següent imatge es resumeixen de forma gràfica les determinacions per a l'àmbit de Verges que estableix el PTPCG, les quals es descriuen seguidament des d'una perspectiva ambiental.

Sistema d'espais oberts:

El Pla estructura el sistema d'espais oberts en tres categories bàsiques segons el grau de protecció que els atorga en front a les transformacions a què es podria veure sotmès:

- **Sòls de protecció especial:** amb regulació específica als articles 2.6 i 2.7 de la normativa. Comprèn aquells sòls que pels seus valors naturals o per la seva localització en el territori, el Pla considera que és el més adequat per a integrar una xarxa permanent i contínua d'espais oberts que ha de garantir la biodiversitat i vertebrar el conjunt del territori, amb els seus diferents caràcters i funcions. Inclou els espais PEIN¹, XN2000² i, quan és el cas, el PDUSC³.

Al municipi de Verges trobem aquest tipus de sòls al llarg de la riba del Ter, que limita el municipi pel sud-est, atenent a la protecció sectorial de què gaudeix aquest espai. No obstant això, la delimitació d'aquests sòls de protecció especial al llarg del Ter abasta una superfície major de l'estrictament protegida, coincidint amb l'existència d'altres espais d'alt valor natural com la riera de la Vall i el rec del Molí, que discorren per l'oest del terme i que acullen hàbitats de ribera d'alt valor ecològic, així com la zona de la Pineda Gran i Pineda de la Vall, a l'extrem nord del terme (EIN Serra de Valldevià i de Ventalló i muntanya de Sant Grau).

- **Sòls de protecció territorial:** amb regulació específica als articles 2.8 i 2.9 de la normativa del Pla. Comprèn aquells sòls que el Pla no considera necessari que formin part de la xarxa de sòl de protecció especial, però que té valors, condicionants o circumstàncies que motiven una regulació restrictiva de la seva possible transformació. El Pla distingeix tres motius pels quals un sòl pot tenir consideració de protecció territorial i en conseqüència ha de ser preservat o se n'ha de condicionar la transformació a un suficient interès territorial: interès agrari i/o paisatgístic, potencial interès estratègic o preservació de corredors d'infraestructures.

En el cas de Verges, trobem el sòl de protecció territorial al sud del terme municipal i envoltant el nucli urbà per l'est, sud i oest. Aquest sòl està format, com la majoria del terme, per camps agrícoles i hortes, i el motiu pel qual el PTPCG l'ha considerat de protecció territorial és pel seu interès agrari i/o paisatgístic. Això són àrees d'activitats agràries d'interès per al territori, en aquells terrenys que aporten paisatges significatius o identitaris de l'àmbit territorial i també en terrenys que per estar molt poc contaminats per l'edificació convé mantenir com a espais no urbanitzats estructuradors de l'ordenació del territori.

- **Sòl de protecció preventiva:** amb regulació específica als articles 2.10 i 2.11 de la normativa. Comprèn aquells sòls classificats com a no urbanitzables en el planejament urbanístic que no hagin estat considerats de protecció especial o de protecció territorial.

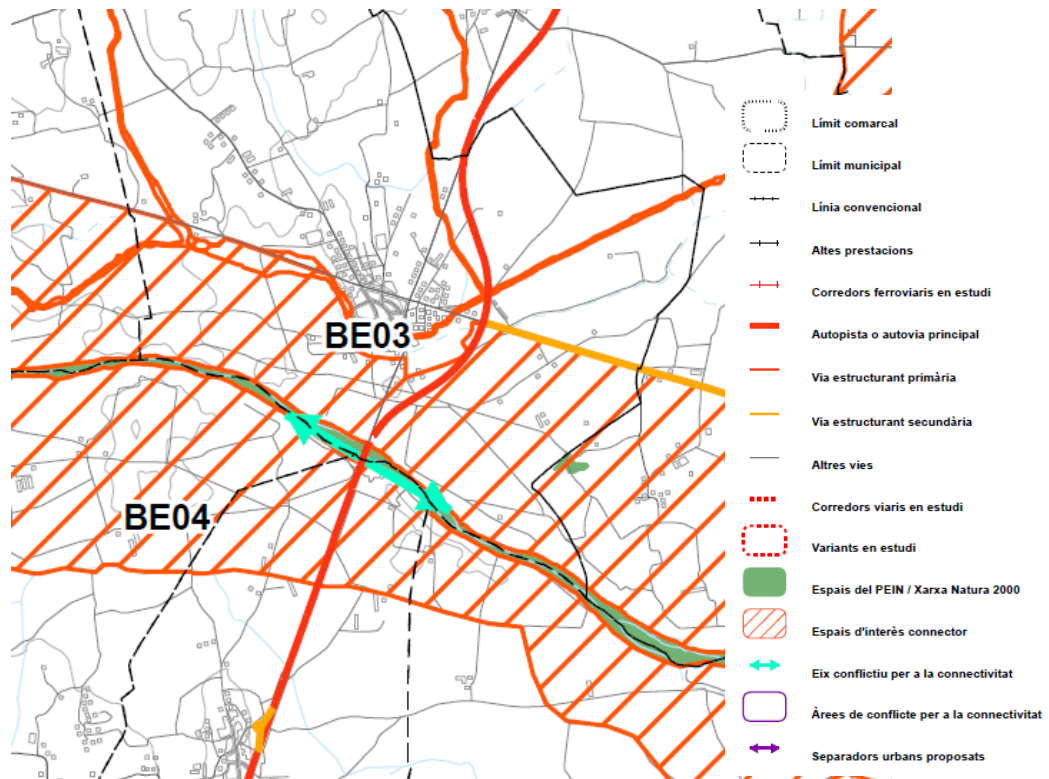
En relació amb l'anterior, és especialment remarcable la identificació dins el sistema dels espais oberts d'àmbits que tenen una funció específica de connectivitat en l'estructura general dels fluxos ecològics del territori (**àmbits d'especial valor connector**). Aquests àmbits inclouen majoritàriament sòl qualificat de protecció especial, però també peces significatives de protecció territorial d'interès agrari i/o paisatgístic, que per la seva situació i característiques exerceixen igualment aquesta funció connectora. En el cas de Verges, el connector correspon a les planes al·luvial del tram mig del riu Ter (BE03), que inclou els terrenys situats al sud de la carretera GI-634/C-31.

¹ Pla d'Espais d'Interès Natural

² Xarxa Natura 2000

³ Pla Director Urbanístic del Sistema Costaner

Figura 2. Espais d'interès connector (PTPCG)

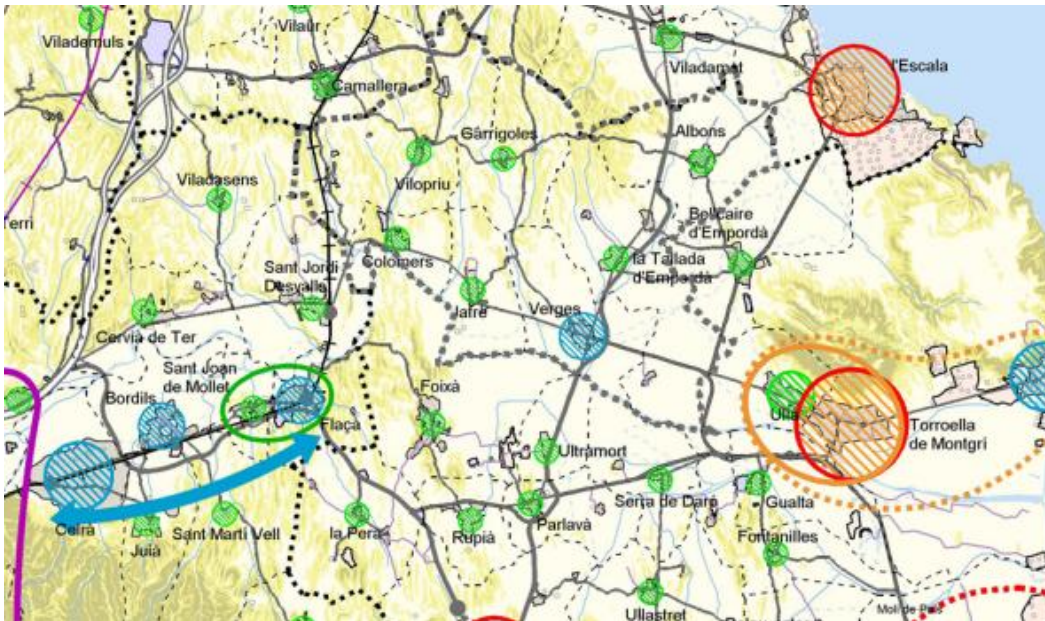

Font: Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines

Sistema d'assentaments

S'inclou el municipi dins de l'anomenat *Àmbit Verges*, caracteritzat per un sistema de poblament ben definit on el sector primari juga encara un paper significatiu i de nuclis amb població reduïda, on només Verges supera els 1000 habitants.

Figura 3. Assentaments de l'àmbit Verges (Baix Empordà)

Font: PTPCG

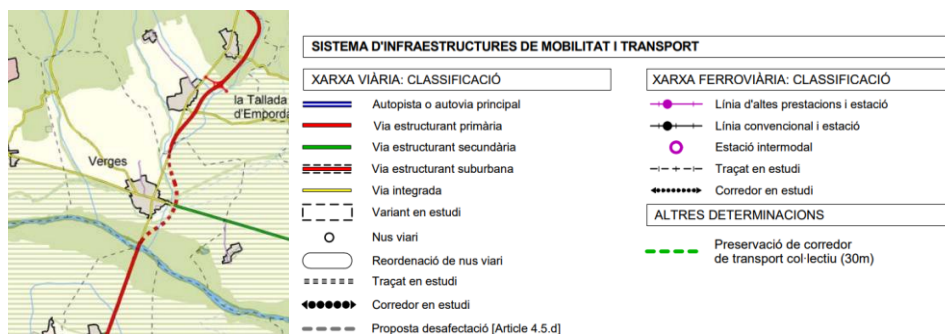
Amb tot, el PTPCG proposa per a cadascun dels nuclis de població de l'àmbit de Verges i per a l'escenari 2026, un paper territorial determinat en funció de les seves característiques. En el cas de Verges, s'assigna una **estratègia de desenvolupament urbanístic moderada** entenent que, per les seves condicions de sòl i de connectivitat, pot tenir un creixement proporcionat a la seva realitat física com a àrees urbanes.

Sistema d'infraestructures de mobilitat

En el marc del PTPCG, els aspectes relacionats amb la mobilitat s'analitzen amb l'objectiu d'induir a racionalitzar la demanda de mobilitat i a oferir criteris per al desenvolupament d'un model més sostenible que potencii una relació més equilibrada entre les diverses modalitats de desplaçament.

A Verges, el Pla planteja també una variant est com a traçat en estudi que doni continuïtat a l'eix primari de la Bisbal – Figueres i que alhora doni continuïtat a l'eix de la C-31 cap a/des de Torroella de Montgrí.

Figura 4. Infraestructures de mobilitat proposades

Font: PTPCG

2.2.2 PLANEJAMENT SECTORIAL

Els plans territorials sectorials són els plans d'incidència territorial que elaboren els diferents departaments en àmbits temàtics de la seva competència. El seu àmbit d'aplicació és tot el territori de Catalunya.

També s'inclouen en aquest apartat altres plans i programes de caire sectorial i incidència ambiental, que no són plans territorials sectorials i que tenen un objecte i abast territorial variable.

2.2.2.1 CATÀLEG DE PAISATGE DE LES COMARQUES GIRONINES

El Catàleg de paisatge de les Comarques Gironines, elaborat per l'Observatori del Paisatge va ser aprovat definitivament el 23 de novembre de 2010 per l'antic Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya.

Els Catàlegs de paisatge són instruments que permeten la introducció d'objectius paisatgístics en el planejament territorial a Catalunya, així com en les polítiques sectorials. Per fer-ho, s'identifiquen les àrees del territori que tenen un caràcter similar, prenent com a base l'estudi dels elements naturals, culturals i visuals que configuren el paisatge, les quals s'anomenen unitats de paisatge. De cadascuna d'elles s'inventarien els valors paisatgístics, la dinàmica general del paisatge i els factors naturals i socioeconòmics que han intervingut i intervenen en la seva evolució i transformació. Posteriorment, a partir de l'avaluació del paisatge, es formulen els objectius de qualitat paisatgística de cada unitat i aquests es concreten en una proposta de mesures i accions.

El terme municipal de Verges s'inclou dins de la unitat de paisatge "Empordanet – Baix Ter", per a la qual es defineixen uns objectius de qualitat paisatgística (OQP), i els que tenen relació amb l'àmbit d'estudi són:

- 9.1. Uns espais naturals del Montgrí, les illes Medes, el Ter Vell, la Pletera i les Basses d'en Coll, així com altres aiguamolls, estanys i ecosistemes inundables, definits i valoritzats com a singularitats ecològiques i escèniques.
- 9.3. Uns paravents de xiprers i unes tanques arbrades cuidats i protegits com a elements estructurals i característics del patrimoni rural de l'Empordanet-Baix Ter.
- 9.4. Un paisatge agrícola conformat per herbacis de secà, cereals i fruiters de regadiu, combinats amb arrossars, preservat en la seva funció com a estructurador del paisatge, i on es potencii la seva diversitat i riquesa dintre d'un sistema altament productiu.
- 9.7. Unes infraestructures lineals (xarxa viària, formada principalment per la C-31, la C-252, la C-66 i la GI-643, i línies elèctriques) integrades en el paisatge i que millorin la interconnexió del territori sense comprometre la continuïtat i la permeabilitat ecològica i social.
- 9.9. Un sistema d'itineraris i miradors que emfatitzin les panoràmiques més rellevants i permetin descobrir i interactuar amb la diversitat i els matisos dels paisatges de l'Empordanet - Baix Ter.

Caldrà, doncs, que el nou POUM de Verges identifiqui i incorpori, en el seu planejament, els valors dels seus paisatges i vetlli per la seva preservació i potenciació.

2.2.2.2 PLA DIRECTOR DE MOBILITAT DE LES COMARQUES GIRONINES

El Pla director de mobilitat de les comarques gironines, aprovat inicialment el 16 de març de 2010 pel Conseller del Departament de PTO, defineix una sèrie d'objectius, eixos i estratègies per a la millora de la sostenibilitat en la mobilitat de les comarques de Girona. En termes generals, les seves línies estratègiques es fonamenten en:

- Configurar un sistema de transport públic més atractiu i universal, percebut com una xarxa integral de qualitat que doni resposta competitiva i flexible a la diversitat del territori i de les demandes.
- Facilitar els desplaçaments a peu i en bicicleta com l'opció preferent en els desplaçaments més curts i una alternativa integrada en el sistema de mobilitat.
- Promoure una mobilitat en cotxe més eficient, racional i responsable, més conscient dels impactes.
- Reduir els impactes més negatius de la mobilitat: la contaminació, el consum energètic i la inseguretat viària. A més de desenvolupar el Pla Català de Seguretat Viària es plantegen altres actuacions com l'anàlisi de la incidència de la fauna silvestre en la sinistralitat de les carreteres locals. A més, es fa una especial menció en la potenciació del camí segur, per anar a escolar, als centres industrials, etc.
- Invertir en capacitat d'organització per a treure més rendiment al sistema de mobilitat: nous marcs i instruments de planificació, gestió i participació.

En aquest sentit, i entre altres, un dels eixos d'actuació que planteja el Pla Director és coordinar l'urbanisme amb la mobilitat. Això és amb l'objectiu de reduir les necessitats de mobilitat motoritzada, pel que el PDU planteja mesures destinades a vetllar, des del punt de vista de la mobilitat, per a que es porti a terme un urbanisme compacte als municipis i una planificació coordinada entre els diferents sistemes de ciutats existents a les comarques gironines. Les mesures que el Pla proposa per a assolir aquest objectiu, i que poden tenir relació amb l'objectiu del present DIE, són:

- Impulsar la racionalització del creixement de la trama urbana a partir dels instruments d'avaluació de la mobilitat associats al planejament urbanístic.
- Incentivar l'elaboració de Plans de mobilitat urbana (PMU).
- Integrar el Pla director de mobilitat en el Pla territorial parcial de les comarques gironines i en altres figures de planificació territorial de l'àmbit.

Tot i que el municipi de Verges és petit i no disposa de grans infraestructures viàries ni ferroviàries, caldrà tenir en compte en la planificació del nou POUM la incorporació de criteris de mobilitat sostenible en el planejament que estiguin en consonància amb els objectius i estratègies que planteja el PDU.

2.2.2.3 PLA D'INFRAESTRUCTURES DEL TRANSPORT DE CATALUNYA 2006-2026

Aprovat pel Decret 310/2006, de 25 de juliol, el Pla d'Infraestructures de Transport de Catalunya (PITC) té l'objectiu de definir de manera integrada la xarxa d'infraestructures viàries, ferroviàries i logístiques necessàries per a Catalunya amb l'horitzó temporal de l'any 2026, i té el propòsit d'ampliar-lo amb la resta d'infraestructures, portuàries i aeroportuàries a curt termini, per tal de constituir un pla complet d'infraestructures de Catalunya.

Pel que fa a Verges, el PITC recull tota una sèrie d'actuacions en les xarxes viàries i ferroviària, però que per al cas de Verges tan sols es determina, a nivell general, la necessitat de condicionar la carretera C-31 des de Torrent fins a Figueres.

2.2.2.4 PLA DE L'ENERGIA I CANVI CLIMÀTIC DE CATALUNYA (2012-2020)

Aquest Pla recull les orientacions polítiques en matèria d'energia, la qual té una estreta relació amb les quatre dimensions de la sostenibilitat (econòmica, social, d'equilibri territorial i ambiental). Destaca el fet que el Pla representa un nou enfocament en les polítiques públiques catalanes en tant que integra les polítiques energètiques i de mitigació del canvi climàtic. Cal tenir present, no obstant, que el Pla no inclou d'altres aspectes del canvi climàtic com ara les

emissions de gasos d'efecte hivernacle no vinculades a l'energia, l'anomenat efecte embornal (boscos, agricultura, ...), l'adaptació als impactes del canvi climàtic o el desenvolupament de models climàtics regionals.

En el capítol 5 d'aquest Pla (Estratègies i planificacions sectorials del nou Pla de l'Energia i Canvi Climàtic de Catalunya 2012-2020), es desenvolupen les línies estratègiques que permeten assolir els objectius del Pla:

A. IMPLANTACIÓ D'UNA MOBILITAT SOSTENIBLE I ENERGÈTICAMENT EFICIENT

- A.1 – Fabricació de vehicles elèctrics i dels seus components, i la seva introducció en el mercat.
- A.2 – Desenvolupament de la infraestructura de recàrrega del vehicle elèctric.
- A.3 – Generació d'altres negocis associats al vehicle elèctric
- A.4 – Implantació de carrers intel·ligents i gestió eficient del tràfic
- A.5 – Foment de la demanda qualificada i innovadora

B. EDIFICACIÓ SOSTENIBLE I EFICIENT

- B.1 – Rehabilitació d'habitatges aplicant solucions d'eficiència energètica.
- B.2 – Desenvolupar un nou tipus d'edificació basada en criteris de sostenibilitat energètica.
- B.3 – Fabricació i aplicació de materials, equips i aparells, destinats a instal·lacions dels edificis i sistemes intel·ligents de control, per l'eficiència energètica.
- B.4 – ESE's com a garantia d'estalvi.

C. DESPLEGAMENT DE XARXES ENERGÈTIQUES INTEL·LIGENTS (SMART GRIDS)

- C.1 – Aprofitament de les oportunitats derivades de la implantació dels comptadors intel·ligents.
- C.2 – Impulsar el desenvolupament de les xarxes intel·ligents (*smart grids*).
- C.3 – Promoció de xarxes de districte de calor i fred.

D. CONTRIBUTIÓ A UNA GENERACIÓ ENERGÈTICA MÉS DIVERSIFICADA, EFICIENT I SOSTENIBLE

- D.1 – Impuls de noves plantes i instal·lacions de producció energètica de font renovable.
- D.2 – Valorització energètica dels recursos disponibles
- D.3 – Impulsar projectes demostradors amb R+D pel que fa a la generació energètica amb ús de renovables.
- D.4 – Internacionalització de solucions de generació energètica renovable

E. MILLORA DE L'ÚS DE L'ENERGIA PER PART DE LA DEMANDA (INDÚSTRIA, SERVEIS I ADMINISTRACIÓ PÚBLICA)

- E.1 – Mesures comunes a tots els segments
- E.2 – Mesures pel segment Indústria i Serveis
- E.3 – Mesures pel segment Administració Pública

2.2.2.5 ESTRATÈGIA CATALANA D'ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC (2013-2020)

Arran de l'embranchida mundial de les polítiques d'adaptació als efectes del Canvi Climàtic, l'any 2011 l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic va iniciar l'elaboració de l'Estratègia Catalana d'Adaptació al Canvi Climàtic (ESCACC d'ara en endavant), en què es proposen una sèrie de

mesures d'adaptació d'acord amb el grau de vulnerabilitat dels sectors i sistemes i d'acord amb les actuacions que en matèria d'adaptació estan implantant altres nacions i estats del món traduïdes a les especificitats del territori català.

L'ESCACC es marca dos objectius operatius (OP), cadascun dels quals es desglossa en objectius transversals (OT) definits com a conseqüència de la diagnosi d'adaptació que es realitza. A continuació es presenten els dos OP i s'indiquen aquells OT que poden tenir incidència sobre la planificació urbanística:

- OP Generar i transferir tot el coneixement sobre l'adaptació al canvi climàtic
- OP Augmentar la capacitat adaptativa dels sectors i/o sistemes (reforç de la capacitat de resiliència i disminució de l'exposició dels sistemes/sectors)
 - OT Incorporar l'adaptació a les polítiques i decisions públiques, normativa, planificació i programació
 - OT Modular, en funció de la menor disponibilitat d'aigua, el desenvolupament territorial, urbanístic i econòmic a través de les polítiques i decisions públiques

D'altra banda, aquests objectius es concreten en una sèrie de mesures d'adaptació específiques, recollides al capítol 4 de l'ESCACC, classificades en funció del sector o sistema a què fan referència. A continuació es fa un recull d'aquelles mesures que poden tenir relació amb la planificació urbanística, tenint en compte que en l'ESCACC s'assumeix que el 80% de les actuacions per fer front al repte del canvi climàtic s'implanten en el sí dels governs subnacionals i locals i, per tant, el paper del municipi pren força en aquesta lluita:

Mesures genèriques:

- Plantejar que els instruments planificadors del país tinguin en compte les infraestructures naturals existents a Catalunya (boscors, rius, sistemes naturals) per tal que es potenciïn els serveis que proveeixen.

Agricultura i ramaderia:

- Aplicació de mesures de gestió que evitin la salinització, erosió i pèrdua de la matèria orgànica dels sòls a Catalunya. En concret, aplicació de mesures per a la reducció de l'abandonament de terrenys de secà per evitar la reforestació, l'augment de risc d'incendis, l'alteració del cicle hidrològic,...
- L'abandonament de secans provoca una recolonització i en conseqüència, canvis en el balanç d'aigua. Cal promoure l'eficiència en l'ús de l'aigua també en els secans; l'aigua estalviada en els grans regs hauria de servir per a aquest i d'altres usos.
- Impuls de la ramaderia extensiva.

Biodiversitat:

- Efectuar la gestió de l'aigua amb criteris de sostenibilitat, ja que un dels factors limitants per a la conservació dels ecosistemes serà aquest bé finit i escàs.
- Aplicar mesures que afavoreixin un augment de la biodiversitat en l'espai i el temps.
- Establir mesures per millorar la connectivitat ecològica a fi d'enfortir la capacitat de resiliència de les espècies davant de canvis globals.

Gestió de l'aigua:

- Millora en l'eficiència de l'ús de l'aigua (inclosa la reducció de pèrdues en les xarxes) i aprofundiment en la combinació de solucions d'obtenció de recurs tal i com planteja el Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya.
- Consideració de les condicions futures potencials sota el canvi climàtic en el disseny de les noves infraestructures i les assumpcions sobre la probabilitat, la freqüència o la magnitud d'esdeveniment extrems.

Document Inicial Estratègic

- Increment de la flexibilitat dels sistemes de dotació d'aigua, generació d'energia i infraestructures (interconnexió de xarxes per assegurar garanties, no per incrementar l'oferta).
- Reforç de la garantia de subministrament a través de la recerca d'altres fonts locals (reutilització d'aigües grises, recuperació de pous, construcció de dipòsits pluvials) i la connexió a xarxes regionals.
- Foment de polítiques de gestió de les zones inundables que disminueixin el risc tot i afavorint el manteniment de zones humides, la recàrrega d'aqüífers o la conservació de platges.

Gestió forestal:

- Integrar la planificació forestal en les planificacions pel que fa a la conca, posant de relleu el paper dels boscos i la seva gestió sobre el recurs aigua, així com les relacions entre la capçalera i el tram baix.
- Millorar la conservació dels ecosistemes forestals com a proveïdors d'aigua mitjançant el pagament per serveis ambientals, per part dels consumidors d'aigua neta del tram baix als consumidors de la capçalera (internalitzar el que és ara una externalitat).
- Fomentar les actuacions encaminades a la conservació del sòl i de les masses arbrades enfront de fenòmens extrems (especialment incendis i episodis de sequera).
- Crear sinergies entre la gestió forestal (retirada de combustible) i les energies renovables (biomassa).
- Recuperar els boscos de ribera i de les zones humides associades.
- Fomentar la custòdia del territori com a element de coresponsabilitat en la implementació de les accions d'adaptació al canvi climàtic.

Mobilitat i infraestructures de transport:

- Incorporar el canvi climàtic i els seus possibles impactes en la futura planificació d'infraestructures de transport i en els projectes executius.
- Fomentar i donar suport a totes aquelles mesures que promoguin actuacions per la mobilitat sostenible i l'ús del transport públic de proximitat.

Salut:

- Impuls a la rehabilitació que incorpori criteris bioclimàtics i d'eficiència amb l'objectiu d'augmentar el confort tèrmic tot disminuint les necessitats de climatització (foment a la implementació de sistemes de protecció solar com tendals, persianes, lamel·les, gelosies i l'aïllament de finestres).
- En l'urbanisme, principalment de ciutats, incorporació de totes les mesures preventives (zones verdes, zones blaves, arbres, zones amb tendals,...) per poder reduir al mínim l'efecte d'illa de calor urbana.

Energia:

- Establiment de la transició cap a un model energètic més diversificat, descentralitzat, baix en carboni, econòmicament dinamitzador, socialment inclusiu i ambientalment conseqüent tal com preveu el PECAC.
- Col·laboració en la incorporació de criteris bioclimàtics i d'eficiència per tal de disminuir l'efecte d'illa de calor i les necessitats de climatització, en l'urbanisme de ciutats i pobles.
- Potenciar prioritàriament les polítiques d'estalvi energètic.

Urbanisme i habitatge

- Impuls a l'estalvi i eficiència en l'ús de l'aigua (separació aigües grises, dipòsits de pluvials, ús d'aigua regenerada, etc.) i de l'energia.
- Consideració de la capacitat de càrrega del territori en els planejaments urbanístics per tal d'impulsar criteris de compactat en la urbanització.

- Focalització en l'ordenació territorial i urbanística, així com en la implantació i distribució d'usos del sòl, ja que la causa primera de la mobilitat "evitable" és la planificació.
- Incorporació dels impactes climàtics, i en concret de l'increment en la freqüència i intensitat dels riscos naturals, en la planificació territorial i urbanística.
- Foment de l'establiment de criteris bioclimàtics en la construcció de nous edificis i també en la rehabilitació d'edificis i àrees urbanes.
- Promoció d'instal·lacions d'energies renovables per a autoconsum en el disseny futur de ciutats i pobles.
- Impuls dels dissenys constructius verds en les cobertes dels edificis, jardins i horts urbans.

El municipi de Verges presenta una vulnerabilitat moderada enfront el Canvi Climàtic fonamentada sobretot en el sector agrícola i ramader, i en els impactes del sector turístic. Serà fonamental, doncs, que el nou POUM de Verges incorpori, en la mesura del possible, els objectius i les mesures que proposa l'ESCACC per a afrontar els nous reptes que planteja el canvi climàtic.

2.2.2.6 PLA TERRITORIAL DE PROTECCIÓ CIVIL DE CATALUNYA

El Pla Territorial de Protecció Civil de Catalunya (PROCICAT d'ara en endavant) va ser aprovat pel Govern de Catalunya l'any 1995 i revisat periòdicament. El seu objectiu és fer front a les emergències generals, associades a riscos no especials, que es puguin produir en l'àmbit de Catalunya i en àmbits territorials inferior quan es valori com a insuficient la capacitat de resposta de l'administració local competent o del titular de l'equipament. Té consideració de pla d'emergències multirisc complementari als plans especials.

Atenent al fet que presenta una població inferior als 20.000 habitants, Verges no forma part dels municipis amb obligació de redactar un Pla Bàsic d'Emergència Municipal (PBEM) per fer front a les emergències contemplades al PROCICAT.

2.2.2.7 PLA ESPECIAL D'EMERGÈNCIES PER INUNDACIONS A CATALUNYA

El Pla especial d'emergències per inundacions a Catalunya (INUNCAT d'ara en endavant) va ser aprovat l'any 2006 i revisat periòdicament. El seu objectiu és fer front a les emergències per inundacions, dins de l'àmbit territorial català, establint els avisos, l'organització i els procediments d'actuació dels serveis de la Generalitat de Catalunya, de les altres administracions públiques i de les entitats privades. Aquest pla quantifica i localitza dins de tot el territori de Catalunya els aspectes fonamentals per a l'anàlisi del risc, vulnerabilitat, zonificació del territori, establiment de les èpoques de perill i desplegament de mitjans i recursos i localització d'infraestructures de suport per als treballs d'actuació en cas d'emergència.

Verges disposa d'un nivell de risc molt alt i, per tant, forma part dels municipis obligats a redactar un Pla d'Actuació Municipal (PAM) específic per a aquest risc, i segons consulta a la Direcció General de Protecció Civil en aquest sentit, el municipi disposa d'un PAM homologat en data 16 de febrer de 2012.

2.2.2.8 PLA ESPECIAL D'EMERGÈNCIES PER NEVADES A CATALUNYA

El Pla especial d'emergències per nevades a Catalunya (NEUCAT d'ara en endavant) va ser aprovat l'any 2004 i revisat periòdicament. Els seus objectius principals són donar la informació sobre possibles nevades amb la màxima antelació possible (a fi que es puguin començar a prendre les mesures preventives més adients), preveure i disposar d'una estructura

Document Inicial Estratègic

organitzativa per fer front a aquest tipus d'emergència amb una unitat de comandament, preveure i aplicar uns procediments d'actuació i de coordinació dels mitjans disponibles a fi d'augmentar l'eficàcia en la resolució de l'emergència i, finalment, informar a la població de la situació i donar els consells i les instruccions necessàries per a minimitzar el risc.

Segons consulta a la Direcció General de Protecció Civil, Verges no presenta risc i per tant no forma part dels municipis obligats a redactar un Pla d'Actuació Municipal específic per a aquest risc.

2.2.2.9 PLA ESPECIAL D'EMERGÈNCIES RADIOLÒGIQUES DE CATALUNYA

El Pla especial per a emergències radiològiques de Catalunya (RADCAT) va ser aprovat l'any 2014. L'objectiu d'aquest Pla és fer front a les emergències que es puguin produir a Catalunya, en les quals el risc per a les persones, els béns i el medi ambient deriva, en part o totalment, de la presència de materials radioactius (instal·lacions nuclears o radioactives).

Donat que no existeixen instal·lacions que puguin generar tal risc ni dins el municipi ni propers a aquest, Verges no presenta risc radiològic i per tant no li és d'aplicació el Pla especial d'emergències radiològiques.

2.2.2.10 PLA ESPECIAL D'EMERGÈNCIES SÍSMIQUES DE CATALUNYA

El Pla especial d'emergències sísmiques a Catalunya (SISMICAT d'ara en endavant) va ser aprovat l'any 2003 i revisat periòdicament. Fa referència a les zones municipals amb més risc des del punt de vista geològic o de l'edificació, i als punts importants de risc que puguin participar en l'efecte dòmino.

Segons consulta a la Direcció General de Protecció Civil, Verges presenta una intensitat sísmica de VI-VII, però no supera el llindar de referència de dany sísmic i, per tant, no està obligat a elaborar un Pla d'Actuació Municipal per a aquest risc, tot i que el Pla SISMICAT ho recomana.

2.2.2.11 PLA ESPECIAL D'EMERGÈNCIES PER A ACCIDENTS EN EL TRANSPORT DE MERCADERIES PERILLOSES PER CARRETERA I FERROCARRIL A CATALUNYA

El Pla especial d'emergències per a accidents en el transport de mercaderies perilloses per carretera i ferrocarril a Catalunya (TRANSCAT) va ser aprovat l'any 2014 i revisat periòdicament, esdevenint el marc orgànic i funcional per fer front a totes aquelles emergències relacionades amb el transport de mercaderies perilloses (MMPP) dins de l'àmbit territorial de Catalunya. La obligació o recomanació que un municipi hagi d'elaborar el seu PAM en relació al TRANSCAT es determina d'acord amb el nivell de perill que afecta el seu territori. Aquest perill s'estableix d'acord amb el nivell de flux de MMPP que passen per les vies que travessen el municipi o que es troben a una distància igual o inferior a 500m.

Així, segons els criteris del TRANSCAT, Verges consta d'un nivell de perill per municipi per transport viari de MMPP baix, pel que no té la obligació de redactar un Pla d'Actuació Municipal específic per a aquest risc.

3 REQUERIMENTS AMBIENTALS SIGNIFICATIUS

En aquest apartat es pretén realitzar una descripció sintètica de la situació actual del medi ambient del terme municipal de Verges i el seu entorn territorial així com de la seva probable evolució en cas de no produir-se variacions significatives en el marc de planificació estratègica i, concretament en el planejament urbanístic vigent.

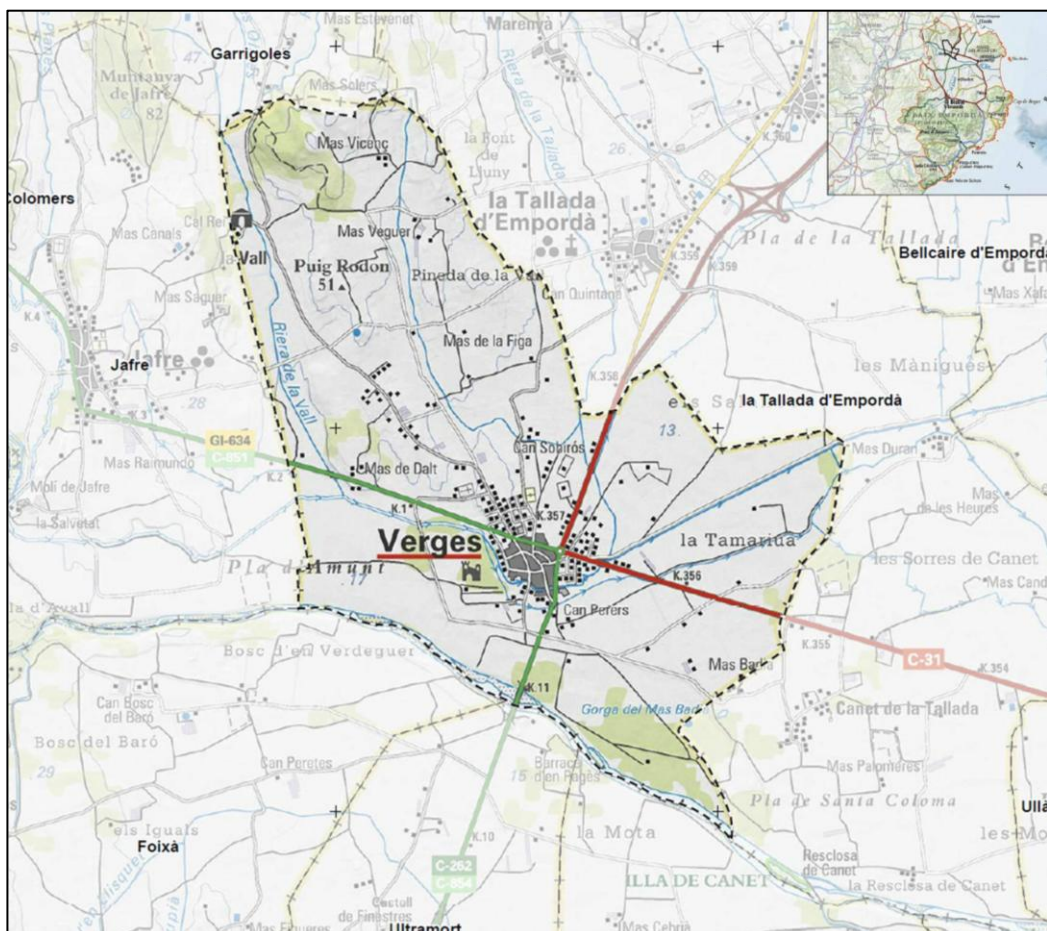
En qualsevol cas, aquest apartat vol ser més una diagnosi des del punt de vista ambiental que no pas una descripció enciclopèdica de la realitat territorial del municipi.

3.1 DESCRIPCIÓ GENERAL DEL TERME MUNICIPAL

El terme municipal de Verges es localitza al nord de la comarca del Baix Empordà, al nord-est de Catalunya i situat a la riba esquerra del riu Ter, del qual n'és la capital la Bisbal d'Empordà. Limita amb els municipis de la Tallada d'Empordà al nord-est; Serra de Daró, Ultramort i Foixà al sud; Jafre a l'oest i Garrigoles al nord.

A continuació es mostra un mapa del context territorial del municipi.

Figura 5. Localització del municipi

Font: Lavola a partir de les bases cartogràfiques de l'ICGC

A continuació, a mode de context municipal, es presenten algunes dades bàsiques del terme municipal de Verges.

Taula 1 Dades bàsiques del municipi

ÀMBIT: VERGES	
Població:	1.159 hab (2017)
Superfície:	9,70 km ²
Altitud mitjana	23 m
Densitat:	119,5 hab/km ²
Municipis limítrofs:	La Tallada d'Empordà, Serra de Daró, Ultramort, Foixà, Jafre i Garrigoles.

Font: IDESCAT

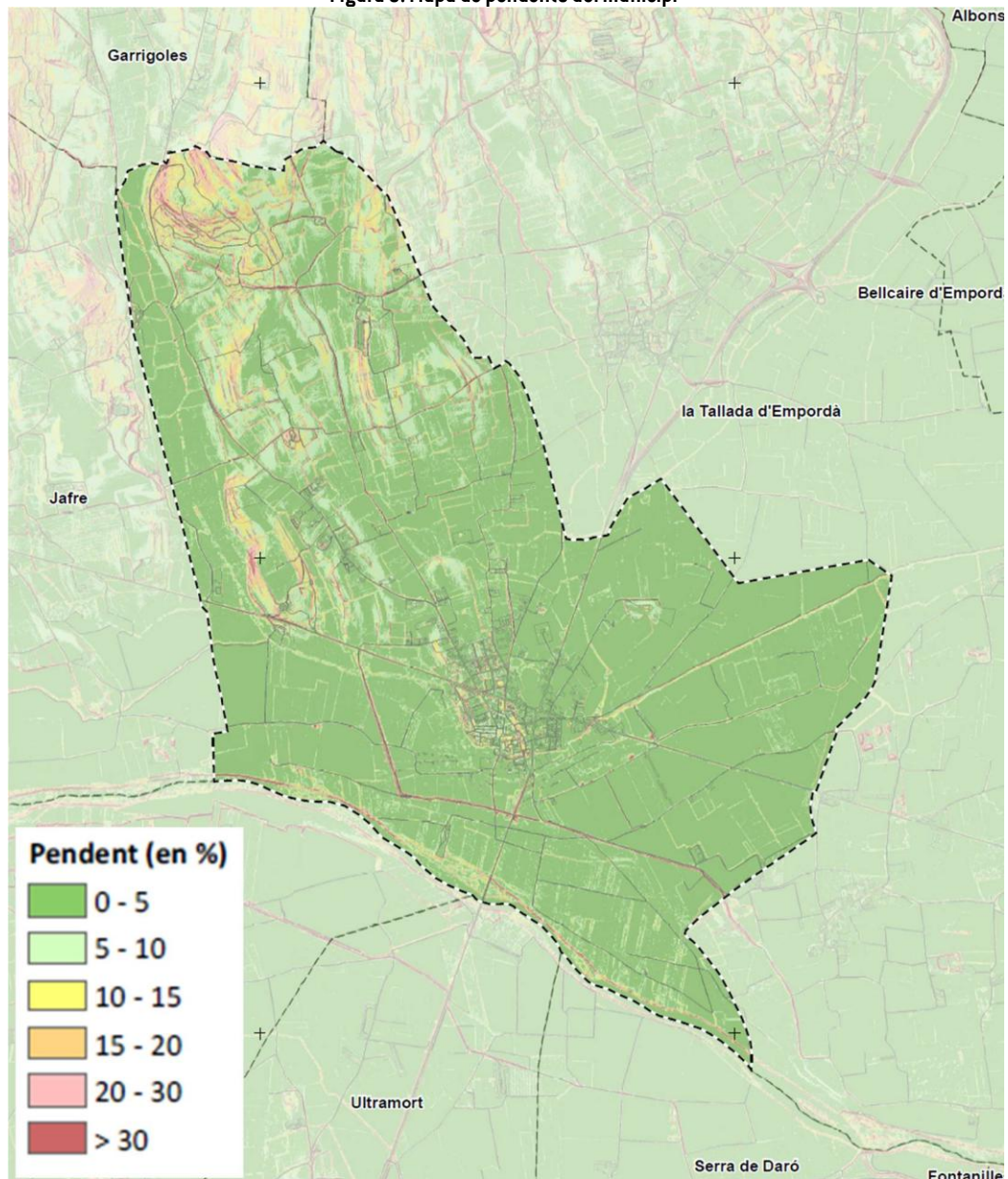
Els vergelitans es distribueixen entre la vila de Verges, que agrupa la major concentració de cases del poble, i el veïnat de la Vall amb masies disseminades cap al nord del terme municipal. El veïnat de la Vall pren el seu nom degut al pas de la riera de la Vall, pel nord-oest del terme.

Referent a les infraestructures viàries, hi ha dos eixos principals que travessen el terme municipal: la C-31, provinent de Torroella de Montgrí (est) i en direcció a Figueres (nord), i la carretera C-252 provinent de Corçà, que en arribar a Verges gira cap a l'oest en direcció a l'AP-7, i pren el nom de GI-634. És rellevant destacar que el nucli es troba en la confluència d'aquests dos eixos viaris, element que té una rellevància important en la configuració del nucli. El terme de Verges no compta amb cap estació de tren ni port o aeroport.

Morfològicament, Verges se situa al nord de la plana empordanesa i el paisatge està clarament dominat per camps agrícoles, on destaca la presència del riu Ter i el seu ambient de ribera. Com a punt elevat del seu entorn, destaca el Massís del Montgrí situat a uns 5km en direcció est i la serra de les pre-Gavarres, situada a uns 4km a l'oest. Tot i així, el conjunt global del terme municipal de Verges és eminentment pla, on tan sols trobem alguns pendents superiors al 20% a la meitat nord del terme, coincidint amb la zona forestal de la Serra de Valldevià i amb alguns indrets del veïnat de la Vall.

A continuació es mostra el mapa de pendents del municipi, on es pot veure com es tracta d'un entorn eminentment planer.

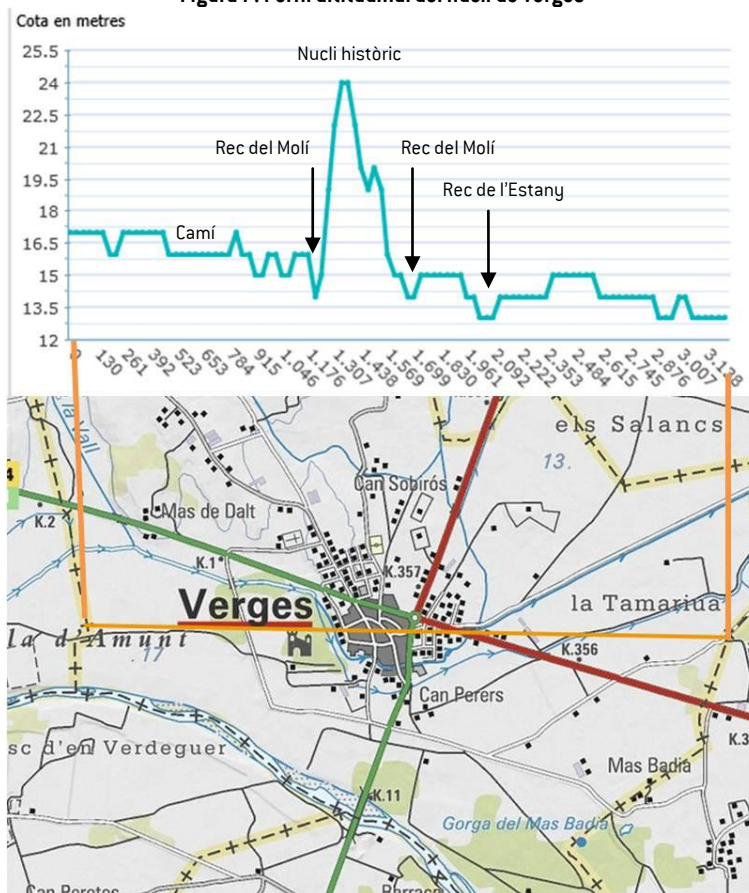
Figura 6. Mapa de pendents del municipi

Font Lavola a partir de les bases cartogràfiques de l'ICGC

A continuació es mostra un perfil altitudinal en sentit oest-est de la vila de Verges que mostra de forma gràfica el què es fa palès al mapa anterior. Observem com el centre de la vila es troba alçat respecte el seu voltant, de zones planes agrícoles, ja que l'objectiu històric sempre ha estat evitar el risc d'inundació que genera la proximitat al riu Ter. Així, les edificacions es van construir en les zones elevades del terme. També observem, a les zones de la plana agrícola, diverses terrasses soscavades pels recs que abasteixen els camps.

Figura 7. Perfil altitudinal del nucli de Verges

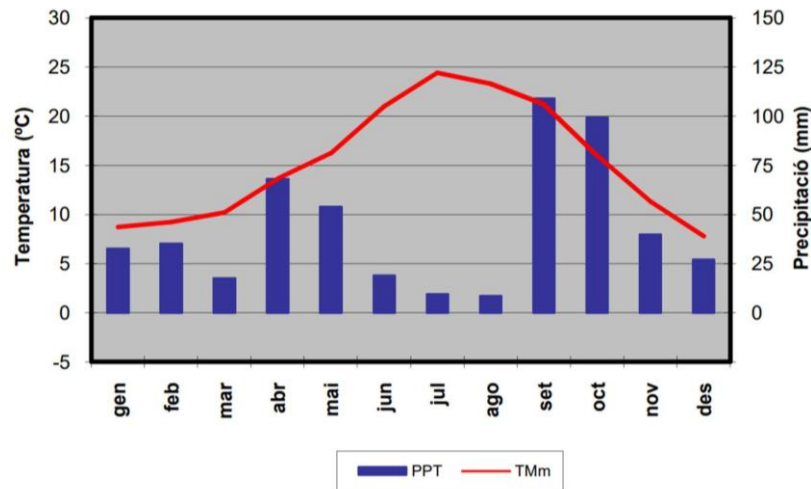

Font Lavola a partir de les bases cartogràfiques de l'ICGC

Per tant, l'orografia de la plana empordanesa ve determinada per l'erosió dels cursos fluvials que hi discorren. En el cas que ens ocupa, es tracta de la plana d'inundació del riu Ter en el seu curs baix proper a la seva desembocadura al mar Mediterrani.

Pel que fa al clima, Verges presenta una climatologia de caràcter mediterrani, amb estius secs i calorosos i hiverns suaus. La precipitació anual acumulada a la zona, segons dades de l'estació meteorològica automàtica de La Tallada d'Empordà per al 2016, va ser de 518,7 mm, mentre que la temperatura mitjana anual se situa entorn els 15,3 °C. A continuació es mostra el climograma de la EMA de La Tallada d'Empordà que reflecteix les característiques climàtiques de la zona.

Figura 8. Climograma de la EMA de La Tallada d'Empordà

Font Anuari de dades meteorològiques 2016. Servei Meteorològic de Catalunya

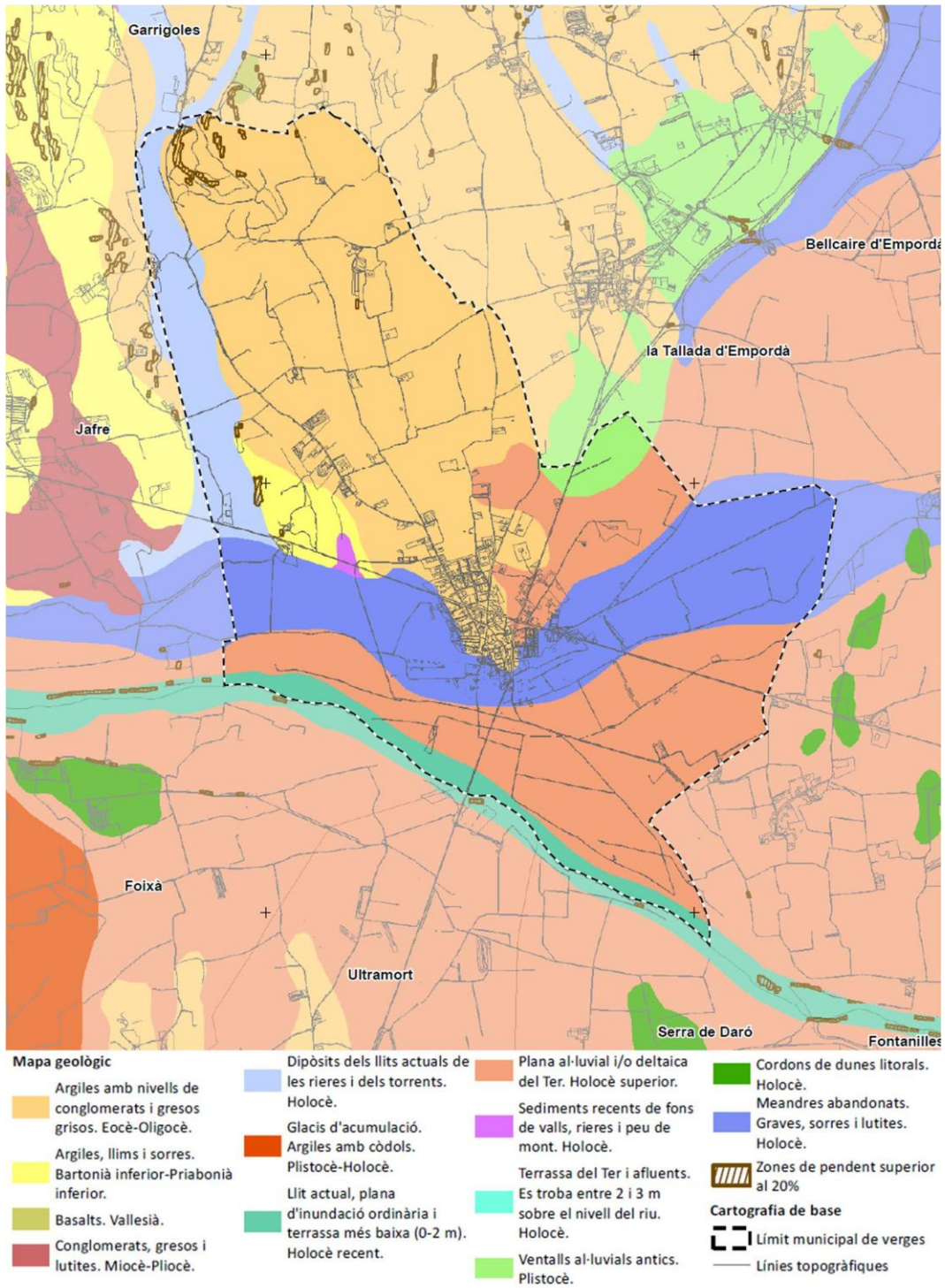
A nivell geològic, Verges forma part de la plana al·luvial del Ter, a la plana empordanesa. L'origen de la Plana del Baix Empordà, com a depressió envoltada de diversos blocs topogràficament més enlairats, cal cercar-lo en la història geològica que ha estat afectant tota la regió des del Neogen. És a dir, en els moviments tectònics que tingueren lloc durant l'orogènesi Alpina i que han continuat fins als nostres dies. Aquest diastrofisme es caracteritzà per moviments distensius que, reactivant fractures més antigues, motivaren la formació de la dovella tectònica o «graben» de l'Empordà. En el context regional, les planes de l'Alt i del Baix Empordà formen part d'una depressió conjunta separada dels massissos circumdants mitjançant fractures, com les del Pirineu al nord, i les dels massissos de Begur al sud-est i les Gavarres al sud-oest.

Els materials d'origen al·luvial, concretament fluvio-deltaic, són els que conformen la Plana del Baix Empordà pròpiament dita i es formaren a partir dels aports del riu Ter, principalment, i d'altres cursos menors com el riu Daró, la riera de Peratallada i la riera Grossa de Pals. La principal característica que destaca d'aquesta unitat geomorfològica és, òbviament, la seva planúria. D'aquesta manera, el Ter, des que entra a la plana al sud de Jafre fins que arriba a mar, presenta un desnivell del 0.13% en un recorregut de 17.5 km.

Actualment, el riu Ter presenta un traçat amb una sinuositat molt baixa que gairebé permet considerar-lo com a rectilini. No obstant, la llera abandonada que es distingeix de forma contínua des de Verges, passant per Torroella de Montgrí, fins a L'Estartit —on forma el paratge conegut per «Ter Vell»— ens mostra que en èpoques pretèrites aquest riu presentava un curs amb meandres ben desenvolupats.

Per últim, la litologia que trobem avui dia al municipi de Verges, està formada per materials més antics del Paleògen, generalment a la meitat nord del terme, tals com argiles, conglomerats i gresos de l'eocè-oligocè, mentre que damunt d'aquests s'hi han dipositat materials més recents, del quaternari, transportats pels diversos cursos fluvials que creuen el municipi. Així, a la meitat sud del TM, trobem materials de deposició al·luvial associats al riu Ter, tals com graves, sorres i lutites de l'holocè. Això es pot veure al següent mapa.

Figura 9. Mapa litològic del municipi

Font Lavola a partir de les bases cartogràfiques de l'ICGC

3.2 MATRIU DE CARACTERITZACIÓ AMBIENTAL DE L'ÀMBIT DEL PLA

Amb la finalitat de realitzar una anàlisi prèvia d'identificació dels elements ambientals rellevants del municipi de Verges i el seu entorn sense caure en una llarga descripció enciclopèdica, es presenta a continuació una matriu de caracterització que permet identificar aquells elements ambientals presents i que serà necessari desenvolupar en els següents capítols del present Document Inicial Estratègic.

Així, en la següent taula es fa una anàlisi de l'existència o no d'elements ambientalment significatius, se'n determina la seva presència o no a l'àmbit d'estudi i se'n valora si aquesta és un aspecte rellevant des del punt de vista ambiental. En cas de que no es consideri rellevant, en aquesta mateixa taula es justifica el perquè d'aquesta consideració.

Per a aquells elements rellevants s'indica l'apartat posterior en que s'analitzen de forma més detallada.

ELEMENT AMBIENTAL	PRESENCIA AL MUNICIPI	DESCRIPCIÓ / ELEMENTS	RELLEVÀNCIA	JUSTIFICACIÓ DE NO RELLEVÀNCIA	ANÀLISI COMPLEMENTÀRIA D'ELEMENTS RELLEVANTS
Usos agrícoles o ramaders	Sí	L'ús agrícola és el predominant en el municipi. El nucli urbà es localitza al centre del terme municipal envoltat de camps de conreu de seca. Especialment pròxim al nucli es localitzen diverses activitats ramaderes.	Sí		Fitxa 1. Ocupació i consum del sòl
Usos forestals	Sí	Al municipi, la zona forestal es concentra al nord-oest del terme que correspon a l'anomenada Pineda Gran i Pineda de la Vall, a banda de les zones de bosc de ribera a l'entorn del riu Ter. També prenen interès els petits retalls conformatats per un nombre reduït d'arbres que esquitxen la plana agrícola.	Sí		Fitxa 1. Ocupació i consum del sòl
Zones cremades a partir de 2003	No	L'anàlisi de perímetres d'incendis per any disponibles a la cartografia oficial del DARPAMIN descarta la presència de zones cremades a partir del 2003.	No		
Activitats extractives	No	S'identifica una activitat de gestió de terres a l'extrem nord-est del municipi, a la zona de les Gorgues.	Sí		Fitxa 1. Ocupació i consum del sòl
Existència d'instal·lacions amb elevat impacte en consum de sòl en SNU (càmpings, aparcaments...)	Sí	S'identifiquen algunes activitats i instal·lacions impròpies del sòl no urbanitzable: aparcament de caravanes, circuit de motocross....	Sí		Fitxa 1. Ocupació i consum del sòl
HIC prioritaris	Sí	Presència de Prats mediterranis rics en anuals, basòfils (<i>Thero-Brachypodietalia</i>) al nord-oest del nucli urbà. El treball de camp efectuat permet descartar l'existència d'aquest HIC.	Sí		Fitxa 2. Vegetació potencial i hàbitats existents
Habitats i espècies protegides	Sí	Rius de terra baixa i de la muntanya mitjana amb vegetació submersa o parcialment flotant (<i>Ranunculion fluitantis</i> i <i>Callitriche-Batrachion</i>) [3260] Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera [92A0] Alzinars i carrascars [9340] Pinedes mediterrànies [9540]	Sí		Fitxa 2. Vegetació potencial i hàbitats existents
Espècies protegides o en extinció	Sí	Presència d'espècies protegides als recs de l'Estanty i del Moli. S'hi poden trobar naliades, anguilles i llúdrigues.	Sí		Fitxa 3. Fauna d'interès

ELEMENT AMBIENTAL	PRESENCIA AL MUNICIPI	DESCRIPCIÓ / ELEMENTS	RELLEVÀNCIA	JUSTIFICACIÓ DE NO RELLEVÀNCIA	ANÀLISI COMPLEMENTÀRIA D'ELEMENTS RELLEVANTS
Espais naturals protegits	Sí	Plans de recuperació i/o conservació	Sí		Fitxa 3. Fauna d'interès
	Sí	AIFF	Sí		Fitxa 3. Fauna d'interès
	Sí	Espais PEIN	Sí		Fitxa 4. Espais naturals protegits
	Sí	Espais XN2000	Sí		Fitxa 4. Espais naturals protegits
Espais naturals protegits	Sí	Sistema d'espais oberts del planejament territorial	Sí		Fitxa 4. Espais naturals protegits
	No	Arbres monumentals	No		
Altres espais de rellevància ambiental	No	Zones humides	No		
	No	Forest del CUP	No		
	No	Patrimoni geològic: Espais d'interès geològic	No		
	Sí	Àrees de gestió cinegètica	Sí		Fitxa 3. Fauna d'interès

ELEMENT AMBIENTAL	PRESENCIA AL MUNICIPI	DESCRIPCIÓ / ELEMENTS	RELLEVÀNCIA	JUSTIFICACIÓ DE NO RELLEVÀNCIA	ANÀLISI COMPLEMENTÀRIA D'ELEMENTS RELLEVANTS
Connectivitat ecològica	Sí	Altres elements i espais locals de valor ambiental	Sí		Fitxa 1. Ocupació i consum del sòl
	Sí	Presència de connectors a nivell territorial	Sí		Fitxa 5. Connectivitat ecològica
Superficials	Sí	Presència de connectors de caràcter local	Sí		Fitxa 5. Connectivitat ecològica
	Sí	Cursos fluvials	Sí		Fitxa 6. Hidrologia superficial i subterrània
Subterrànies	Sí	Qualitat en aigües superficials	Sí		Fitxa 6. Hidrologia superficial i subterrània
	Sí	Masses d'aigua subterrània	Sí		Fitxa 6. Hidrologia superficial i subterrània
Cicle de l'Aigua	Sí	Aqüífers protegits	Sí		Fitxa 6. Hidrologia superficial i subterrània
	Sí	Qualitat en aigües subterrànies	Sí		Fitxa 6. Hidrologia superficial i subterrània
	Sí	Zona vulnerable per nitrats	Sí		Fitxa 6. Hidrologia superficial i subterrània

ELEMENT AMBIENTAL		PRESENCIA AL MUNICIPI	DESCRIPCIÓ / ELEMENTS	RELLEVÀNCIA	JUSTIFICACIÓ DE NO RELLEVÀNCIA	ANÀLISI COMPLEMENTÀRIA D'ELEMENTS RELLEVANTS
Instal·lacions	Problemes d'abastament	Sí	Si bé actualment es descarten problemàtiques rellevants en aquests àmbits, aquest aspecte es valorarà de manera detallada de cara a l'aprovació inicial del POUM, en la mesura que es concreti la informació referida als creixements.	Sí		Fitxa 7. Abastament i sanejament
	Problemes de sanejament					
Riscos naturals	Presència d'àrees amb riscos geològics	No	No es té constància de l'existència de riscos geològics.	No		
	Presència de zones de risc d'incendi alt o molt alt	No	Si bé no s'identifiquen zones de molt alt o alt risc d'incendi forestal segons el mapa estàtic de risc d'incendi forestal, es considera que és un aspecte a considerar per: la presència de retalls forestals en zona agrícola i constància d'incendis forestals.	Sí		Fitxa 8. Riscos naturals
	Urbanitzacions aïllades en contacte amb zones forestals	No	Es descarta l'existència d'urbanitzacions en contacte amb masses forestals.	No		
	Existència d'àrees d'inundables	Sí	Segons la cartografia disponible de l'ACA la zona sud del municipi és zona inundable per a períodes de retorn de 0100 i 0500 principalment, associat al curs fluvial del riu Ter. La zona nord est també s'identifica una gran àrea de zona inundable per criteris geomorfològics associades als cursos fluvials de les rieres i torrents que travessen aquest àmbit.	Sí		Fitxa 8. Riscos naturals
Riscos tecnològics	Risc químic en establiments industrials	No	Es descarta segons consulta del Mapa de Protecció Civil.	No		
	Risc en el transport de mercaderies perilloses	No	S'identifica un nivell baix per al tram de la carretera C-31 que discorre pel municipi	No		
	Risc nuclear	No	Es descarta segons consulta del Mapa de Protecció Civil.	No		
	Risc radiològic	No	Es descarta segons consulta del Mapa de Protecció Civil.	No		
	Risc contaminació sòls	No	No es té constància de zones amb risc de contaminació de sòls.	No		
	Risc aeronàutic	No	Es descarta segons consulta del Mapa de Protecció	No		

ELEMENT AMBIENTAL	PRESENCIA AL MUNICIPI	DESCRIPCIÓ / ELEMENTS	RELLEVANCIA	JUSTIFICACIÓ DE NO RELLEVANCIA	ANÀLISI COMPLEMENTÀRIA D'ELEMENTS RELLEVANTS
		Civil.			
	No	A la Zona de Qualitat de l'Aire 8, comarques de Girona, a l'any 2016 els nivells de qualitat de l'aire mesurats pel diòxid de nitrogen, el diòxid de sofre, el monòxid de carboni, el sulfur d'hidrogen, les partícules en suspensió de diàmetre inferior a 10 micres, les partícules en suspensió de diàmetre inferior a 2.5 micres, plom i el benzè estan per sota dels valors límit establerts per la normativa. Pel que fa als nivells mesurats d'arsènic, cadmi, níquel i benzo(a)pirè, no s'han superat els valors objectiu establerts a la legislació.	Sí	Si bé no es considera un aspecte de rellevància ambiental, es fa un breu anàlisi de l'afectació d'aquest risc.	Fitxa 9. Ambient atmosfèric
Ambient atmosfèric	Sí	Forma part dels municipis amb Mapa de capacitat acústica aprovat segons Decret 176/2009 [novembre 2013].	Sí		Fitxa 9. Ambient atmosfèric
	Sí	Cal tenir en compte el pas de diferents carreteres que travessen el nucli poblat i comporten un focus de soroll a tenir en compte.	Sí		Fitxa 9. Ambient atmosfèric
	Sí	Tot el SNU queda delimitat com a zona de protecció alta.	Sí		Fitxa 9. Ambient atmosfèric
	No	Caldrà tenir en compte l'estació transformadora en servei, la densitat d'infraestructures de transport elèctric i la presència d'antenes de telecomunicacions per tal de valorar-ne l'afectació.	No		
Residus	Sí	Està prevista una minideixalleria situada a les afores del nucli, a l'est del camp de futbol.	Sí	Si bé no es considera un aspecte de rellevància ambiental, es fa un breu anàlisi de l'afectació d'aquest risc	Fitxa 12. Consum de recursos, emissions de GEH i generació de residus
	No	Es descarta una problemàtica rellevant en aquest sentit.	No		

ELEMENT AMBIENTAL	PRESENCIA AL MUNICIPI	DESCRIPCIÓ / ELEMENTS	RELLEVÀNCIA	JUSTIFICACIÓ DE NO RELLEVÀNCIA	ANÀLISI COMPLEMENTÀRIA D'ELEMENTS RELLEVANTS
Paisatge i patrimoni	No	Es descarta una problemàtica rellevant en aquest sentit.	No		
	Sí	El municipi té diferents elements de patrimoni cultural inclosos en l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic Català.	Sí		Fitxa 11. Elements d'interès patrimonial i connectivitat social
	Sí	Existència d'un important entramat de camins i senders en el sòl no urbanitzable, amb estat d'arranjament divers. Verges disposa de diverses rutes que connecten el municipi amb el litoral.	Sí		Fitxa 11. Elements d'interès patrimonial i connectivitat social
	No	Es descarta la seva existència a partir de l'anàlisi de la cartografia oficial disponible.	No		
Eelements paisatgístics rellevants	Sí	Verges es caracteritza per un paisatge agrícola ric i divers, amb importants elements patrimonials i una important funció com a connector paisatgístic i ecològic. Destaca també el nucli urbà i el seu entorn immediat. Verges està inclòs a la unitat de paisatge de l'Empordanet-Baix Ter del catàleg de paisatge de les Comarques Gironines.	Sí		Fitxa 10. Paisatge
	Sí	Caldrà analitzar els consums energètics dels nous desenvolupaments que prevegi el PDUM.	Sí		Fitxa 12. Consum de recursos, emissions de GEH i generació de residus
Energia i Canvi climàtic	Sí	El municipi de Verges disposa de PAES, elaborat l'any 2016.	Sí		Fitxa 12. Consum de recursos, emissions de GEH i generació de residus
	Sí	Caldrà analitzar els previsibles riscos que es puguin derivar de les projeccions climàtiques.	Sí		Fitxa 13. Adaptació al canvi climàtic

3.3 ANÀLISI DELS ELEMENTS AMBIENTALMENT RELLEVANTS

Un cop identificats els elements ambientalment rellevants en el moment actual, es procedeix a continuació a la seva anàlisi amb major detall, per tal de caracteritzar la situació del medi ambient cara al desenvolupament del Pla.

Les fitxes d'elements identificats com a ambientalment rellevants són les següents:

- 1) Usos i ocupació del sòl
- 2) Vegetació potencial i hàbitats existents
- 3) Fauna d'interès
- 4) Espais naturals protegits
- 5) Connectivitat ecològica
- 6) Hidrologia superficial i subterrània
- 7) Abastament i sanejament
- 8) Riscos naturals
- 9) Ambient atmosfèric
- 10) Paisatge
- 11) Elements d'interès patrimonial i connectivitat social
- 12) Consum de recursos, emissions de GEH i generació de residus
- 13) Adaptació al canvi climàtic

FITXA 1: USOS I OCUPACIÓ DEL SÒL

Contingut

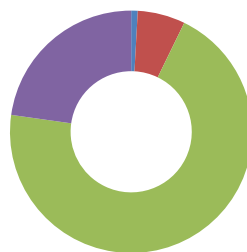
Es realitza una anàlisi dels usos del sòl presents al municipi, descrivint el seu estat actual i la seva rellevància des del punt de vista ambiental.

Descripció i anàlisi

Primerament, es presenta una taula que recull l'anàlisi de les cobertes del sòl existents al conjunt del terme municipal, indicant-ne la superfície ocupada i el percentatge que aquesta representa respecte el total municipal, per tal de donar una idea de quina és la configuració per usos del sòl.

Taula 2. Representativitat territorial de les diferents cobertes del sòl

ÚS DEL SOL	SUPERFÍCIE (HA)	PERCENTATG (%)	ÚS DEL SOL	SUPERFÍCIE (HA)	PERCENTATG (%)
Conreus	6.784.609,44	70,01	Zones nues urbans	60.403,24	0,62
Plantacions de pollancre	765.657,56	7,9	Vies de comunicació	54.204,70	0,56
Boscoss densos de no ribera	592.102,30	6,11	Canals i basses i agrícoles	75,7	0,5
Zones urbanitzades	458.812,31	4,73	Boscoss densos de ribera	48.577,49	0,5
Matollars	300.718,50	3,1	Boscoss clars de no ribera	41.999,20	0,43
Prats i herbassars	230.152,28	2,37	Zones nues forestals	37.506,11	0,39
Plantacions de plàtans	190.142,44	1,96	Zones esportives i lúdiques	33.778,43	0,35
Aigües continentals	84.218,50	0,87	Zones d'extracció minera	8.212,19	0,08

- Aigües continentals
- Improductiu artificial
- Terrenys agrícoles
- Terrenys forestals

Font: Lavola a partir de bases del MCSC (CREAF)

⁴ Classificació segons el Mapa de Cobertes del Sòl de Catalunya (MCSC 4 edició) (CREAF)

Tal i com es desprèn de les dades aportades, el municipi es troba ocupat majoritàriament per **sòls destinats a usos agrícoles**, els quals representen poc més del 70% de la superfície total. L'extensió d'aquests usos respon principalment a la orografia planera del terme i també a la presència de cursos fluvials que afavoreixen la fertilitat per la presència de sòls profunds i ben drenats. Segons les darreres dades disponibles (2009), es tracta majoritàriament de conreus herbacis, si bé es localitzen algunes parcel·les destinades al conreu d'arbres fruiters i, en menor mesura, conreu d'oliveres.

A partir del treball de camp realitzat, s'ha pogut esbossar una certa distinció dels terrenys agrícoles en dues planes amb trets diferenciadors:

- **Plana agrícola nord:** correspon aproximadament als camps existents al nord del nucli urbà (per sobre de la carretera GI-634 i la carretera C-31 en direcció a la Tallada d'Empordà). Segons l'anàlisi dels hàbitats dominants, aquesta plana agrícola correspon a conreus herbacis extensius de secà, tot i que també s'hi localitzen peces forestals que fan que conformi un mosaic agroforestal. A banda d'aquest fet que té a veure amb la productivitat agrícola d'aquesta zona, cal posar de manifest que els trets diferenciadors d'aquesta plana respecte de l'altra responen la identificació de dues dinàmiques clares i rellevants des de l'òptica ambiental. Per una banda, l'activitat agrícola s'ha complementat recentment amb la ramadera, comportant l'aparició d'una notable quantitat de granges i altres construccions associades a aquestes activitats productives que esquitxen les zones de conreu. Aquestes explotacions agropecuàries també es combinen amb petites activitats industrials associades (indústries de pinsos, farines o de fabricació d'embotits). El treball de camp efectuat ha permès constatar que moltes d'aquestes construccions estan abandonades i/o presenten un estat de deteriorament considerable, fet que afecta negativament a la imatge d'aquesta plana. Per altra banda, també a partir de treball de camp, s'han identificat algunes instal·lacions i activitats que es consideren impròpies d'aquesta mena d'entorns: un pàrquing de caravanes al camí "Carretera de Verges" abans de la granja Grau, un circuit de motocross a la zona de les Closes del Mas Massot, i una zona amb una important presència de vehicles i maquinària a la zona de la Vall de la Riera – Mas Massaller.

Figura 10. Zona de l'entorn de La Vall de la Riera (esquerra) i aparcament de caravanes (dreta)

- **Plana agrícola sud:** correspon a les zones agrícoles situades al sud del nucli urbà (Pla d'Amunt, els Comuns, les Sauledes, Diaconill i la Tamariua). Es tracta d'una zona lleugerament més parcel·lada que, segons l'anàlisi dels hàbitats dominants i per la major influència de zones fluvials, correspon a zones de conreus herbacis extensius de regadiu. A El treball de camp realitzat permet afirmar que aquesta zona presenta, en general, una menor pressió i es troba, per tant, més ben conservada en termes de funcionalitat com a espai obert. Cal destacar, però, que en la zona més propera al nucli urbà (els Tancats – Horts de Santa Maria), afavorits pel pas dels recs de l'Estany i del Molí, es delimita una subzona amb entitat pròpia on s'hi implanten petites zones d'horta de tipus familiar. En aquests

entorns s'identifica també una certa proliferació de petites construccions auxiliars associades a l'activitat agrícola que presenten una sensació de malendreç a millorar. També és important fer esment al fet que la cartografia oficial disponible indica la presència d'una activitat extractiva a l'àmbit del Camp Tort, dins del territori municipal, si bé es tracta d'una activitat finalitzada, en condició de restaurada en període de garantia i actualment ocupada per usos agrícoles.

En qualsevol cas, tot i que els usos agrícoles no deixen de ser un ús de tipus antròpic, la seva implantació territorial, a mode d'espai obert, juga un paper important en la vertebració del territori, conformant una matriu agrícola d'elevat interès a nivell ecològic, i també paisatgístic.

Seguidament, en quant a extensió que ocupen però també per la relació que mantenen amb les cobertes agrícoles explicades, ens trobem els **sòls de tipus forestal**, que inclouen zones boscoses però també zones de matollars i prats i herbassars. En termes de representació territorial, les cobertes forestals ocupen més d'un 20% de la superfície municipal i corresponen principalment a masses boscoses de certa entitat i caràcter localitzat. Per una banda s'identifica una massa forestal madura i de superfície considerable la zona nord del terme municipal, on limita amb Garrigoles, anomenades Pineda Gran (més al nord) i Bosc del Molí – Pineda de la Vall, si bé conformen una unitat a nivell morfològic. Més a l'est, passat el Mas Vicenç i gairebé al límit amb el municipi veí de la Tallada d'Empordà (Camp de l'Elena), s'identifica també un bosc d'entitat i ben delimitat i un altre a la zona de la Pineda d'en Griber. Corresponen a sistemes forestals de pineda de pi blanc, en alguns casos amb sotabosc de màquies i garrigues, combinada amb bosc d'alzina que es considera que formen part de la Serra de Valldevià i Ventalló, especialment la zona de la Pineda Gran. A banda, també s'identifiquen i petits retalls forestals a les proximitats del Camí vell de Garrigoles a Verges i a l'entorn del Mas de Dalt (nord-est del nucli urbà), entrellaçant-se amb la zona agrícola, però que tenen un caràcter més isolat. És per aquest fet que es pot considerar que la plana agrícola té una configuració a mode de mosaic agroforestal, precisament per aquesta combinació entre zones de conreu i retalls forestals de diferents extensions i entitat.

En un altre ordre d'aspectes, però també en relació amb les cobertes forestals, cal destacar tota la zona d'influència fluvial del Ter, amb presència de boscos de ribera. Les comunitats que defineixen aquesta zona es conformen principalment de vegetació típica de ribera: alberedes i salzedes de terra baixa però també plantacions de pollancre i plàtans i zones de canyissar associades principalment als recs. De fet, les parcel·les amb plantacions conformen un element força present en la fesonomia d'aquesta matriu agroforestal.

Finalment, a nivell d'ocupació del sòl, cal fer esment a les cobertes corresponents a les **zones urbanitzades**, que ocupen vora el 6% de la superfície total. La vila de Verges es situa damunt una petita elevació de 23 m d'altitud a la vora esquerra del Ter. Es conforma d'un nucli antic, d'origen medieval, envoltat per zones de creixement urbanístic de diferents èpoques a mode d'exemple o ravals però també en forma d'urbanitzacions (entre el carrer del Padró i el camp de futbol i al costat dret de la carretera C-252). Aquestes zones del nucli principal contrasten pel caràcter urbà diferenciats que presenten: un nucli antic de caràcter tradicional, compacte i mixt en quant a usos, amb habitatges principalment entremitgers *versus* unes zones de creixement més recent a base d'urbanitzacions d'habitatges unifamiliars aïllats, amb una reduïda complexitat urbana. Cal destacar l'existència d'una zona d'equipament a la zona del Camí de Sant Joanmiquel com a zona marcadament monofuncional així com l'existència de zones d'aparcament de notable dimensió. A banda, cal assenyalar el nucli de la Vall, situat al nord-oest del terme, format per dues masies fortificades, una esglésiola romànica i un molí abandonat així com d'algunes masies disseminades per la zona agrícola, especialment la nord.

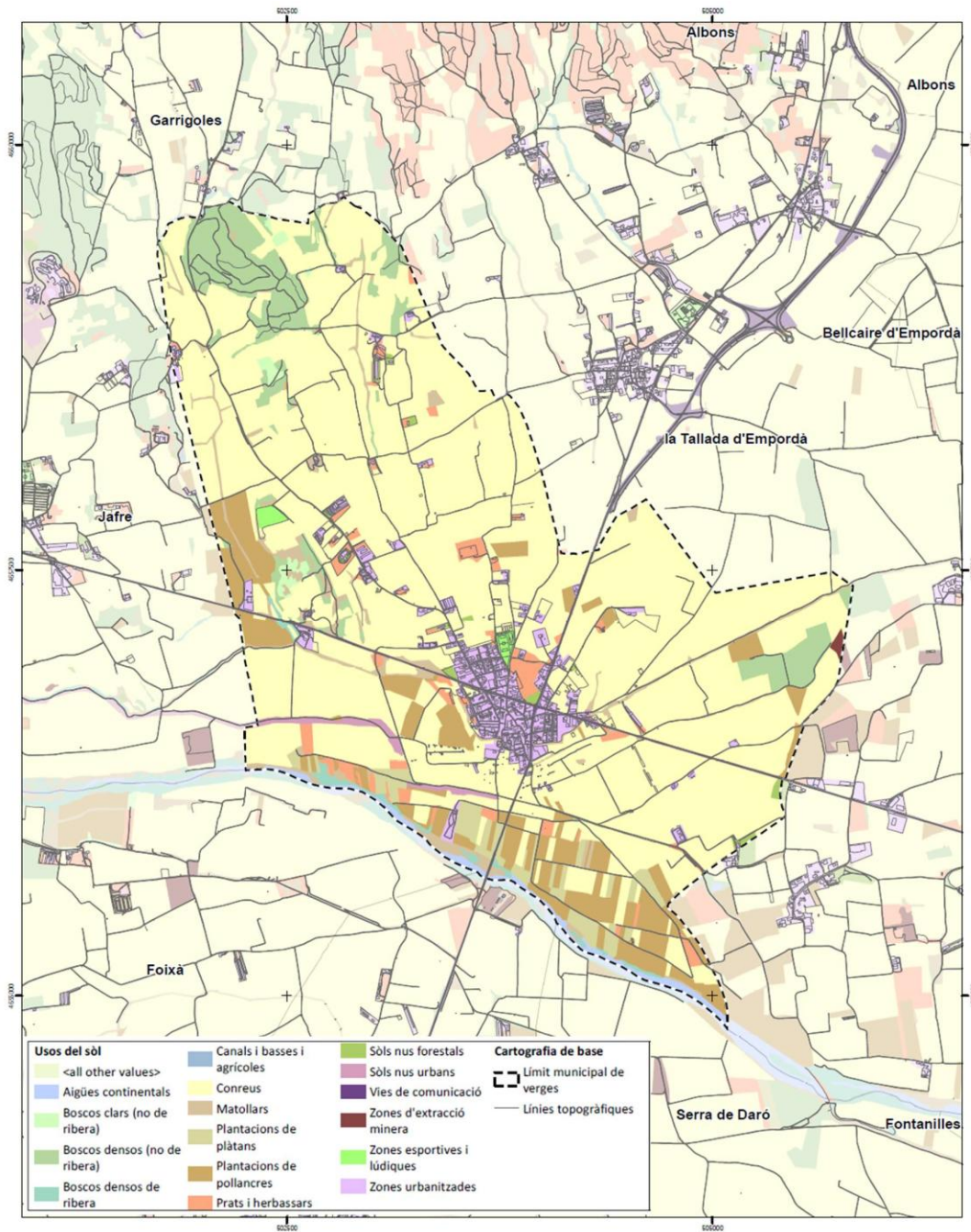
En relació amb aquestes zones urbanitzades, des de l'òptica ambiental convé analitzar dos aspectes:

- L'estructura urbana del centre històric dóna lloc a una baixa ràtio d'espais lliures en aquesta

zona, proporció que augmenta a la zona de fora muralles.

- Les vores de les zones urbanes, enteses com a àmbits de transició amb l'entorn adjacent, eminentment agrícola, presenten puntualment un potencial de millora a tenir en compte.

Plànol. Mapa de Cobertes del sòl (Font: Lavola a partir de les bases del CREAM i l'ICGC)

Imatges (Treball de camp Lavola)

Diagnosi

Estat de conservació

- (1) Plana agrícola nord
- (2) Plana agrícola sud
- (3) Zones boscoses
- (4) Boscos de ribera
- (5) Zones urbanitzades

Impactes, riscos o amenaces

Grau de sensibilitat ambiental

Bo (2) i (3)	Millorable (1), (4) i (5)	Dolent	
<ul style="list-style-type: none"> • Abandonament de l'activitat agrícola. • Marge de millora pel que fa a pràctiques agropecuàries. • Proliferació d'usos i eficacions dispersos en zones agrícoles. • Identificació d'usos impropis del sòl no urbanitzable. 			
Molt alta (2), (3) i (4)	Alta (1)	Moderada (5)	Baixa

FITXA 2: VEGETACIÓ POTENCIAL I HÀBITATS EXISTENTS

Contingut

Tot seguit s'analitzen els hàbitats⁵ presents al terme municipal i el seu entorn, analitzant aquells identificats com a Hàbitats d'Interès Comunitari i analitzant el seu estat de conservació, contrastant amb la vegetació potencial del municipi.

Descripció i anàlisi

La vegetació que de manera natural cobriria la superfície del municipi, és a dir la vegetació potencial segons les condicions climàtiques i edàfiques, seria eminentment forestal, corresponent principalment als dominis de tres comunitats vegetals:

- Alzinar amb roures: *Quercetum ilicis quercetosum pubescenti*, en les zones que actualment són agrícoles.
- Alzinar: *Quercetum ilicis*, coincidint amb les actuals zones boscoses.
- Albereda: *Irido-Populetum albae*, associat a la llera del riu Ter.

No obstant això, la humanització del territori es tradueix sovint en una modificació d'aquesta vegetació primitiva i, per tant, els hàbitats dominants existents, segons demostra l'anàlisi de la cartografia disponible⁶ adaptada al document CORINE⁷, presenten una correspondència considerable amb les cobertes del sòl anteriorment analitzades:

Taula 3. Hàbitats dominants al municipi de Verges

HÀBITAT DOMINANT	CODI	SUPERFÍCIE (HA)	PERCENTATGE (%)
Conreus herbacis extensius de secà	82c	1622,47	53,06%
Boscos mixtos de roure martinenc i pi roig (calcícola)	43d	53,76	1,76
Camps condicionats com a pastura intensiva	81a	53,58	1,75
Fenassars de terra baixa i de la baixa muntanya	34g	6,69	0,22
Garrigues de coscoll sense plantes	32t	8,63	0,28
Joncedes i prats, sovint emmatats	34n	95,6	3,13
Llits, marges de rius o vores d'embassaments	24a	1,5	0,04
Pinedes de pi blanc amb sotabosc de brolles	42ab	1,69	0,05

⁵ Hàbitat: part del territori caracteritzada pels factors ambientals (humitat, salinitat, substrat, tipus de sòl, etc.) i per les comunitats d'organismes vius que conté, o com un fragment de la biosfera sotmès a un conjunt de factors ecològics; entesos així, molts dels hàbitats poden ser definits mitjançant les biocenosis que hi estan implicades. També es pot definir com un ambient que permet el desenvolupament de certes poblacions d'éssers vius, format tant per elements físics com pels elements biològics que hi són presents.

⁶ Cartografia dels Hàbitats de Catalunya 1:50.000 (CHC50) – Universitat de Barcelona i Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural.

⁷ CORINE Biotopes Manual of the European Community (CBM)

Pinedes de pi pinyer sovint amb sotabosc de brolles	42y	2,37	0,07
Pinedes de pi roig neutrobasòfiles i mesòfiles	42n	123,39	4,03
Plantacions de pollancre i plàtans	83g	67,44	2,20
Prats calcícoles i mesòfils	34b	12,22	0,4
Rouredes de roure martinenc	41k	147,35	4,82
Terrers calcaris amb vegetació molt esparsa	61f	24,79	0,81
Vegetació ruderal no associada a àrees urbanes	87b	2,02	0,06
Àrees urbanes i industrials	86a	824,94	26,98
Àrees urbanitzades, amb claps importants de vegetació	86b	9,50	0,31

Font: Lavola a partir de les bases cartogràfiques del DARPAMN

És a dir, el municipi de Verges es pot dividir en tres grans grups d'hàbitats dominants: els conreus (amb vegetació arvense i antropogènica), les zones forestals i l'àrea urbana, atenent a les característiques detallades en la fitxa precedent.

Per altra banda, atenent a la correspondència entre els hàbitats dominants i els Hàbitats d'Interès Comunitari (HIC d'ara en endavant), si bé poques vegades és directa, i mitjançant la cartografia disponible del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, es localitzen, al municipi s'identifiquen els següents:

Taula 4. Hàbitats d'Interès Comunitari de l'àmbit d'estudi

CODI	HÀBITAT	SUPERFÍCIE (HA)	PERCENTATGE (%)
9540	Pinedes mediterrànies	27,72	2,85
9340	Alzinars i carrascars	14,48	1,49
3260	Rius de terra baixa i de la muntanya mitjana amb vegetació submersa o parcialment flotant (<i>Ranunculion fluitantis i Callitriche-Batrachion</i>)	7,76	9,88
6220*	Prats mediterranis rics en anuals, basòfils (Thero-Brachypodietalia)	6,77	0,7
92A0	Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera	21,82	2,24

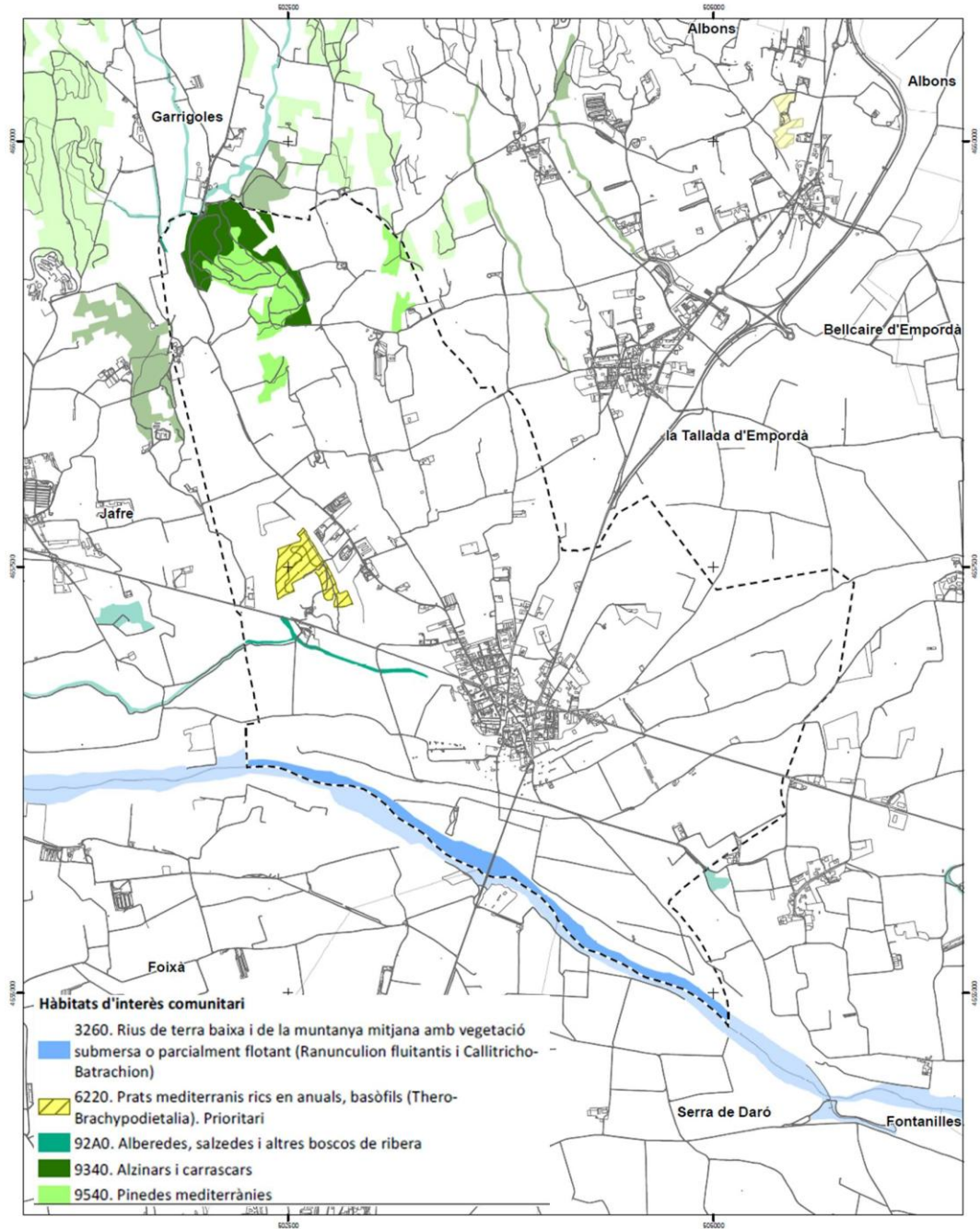
Font: Lavola a partir de les bases cartogràfiques del DTES

Donat el nivell de protecció de què gaudeixen aquests hàbitats, es fa, a continuació, una breu

descripció de la seva estructura i del seu estat de conservació actual, acompanyada d'una anàlisi preliminar de les principals amenaces a què es considera que l'hàbitat estan sotmesos:

- 9540 – **Pinedes mediterrànies** (no prioritari): localitzades a la zona del Bosc del Molí, la Pineda de la Vall i la Pineda d'en Griber. Es tracta de pinedes de composició diversa, dominades pel pi blanc, poc clares, amb un sotabosc llenyós i dens amb brolles d'estepes i brucs, matollars de romaní o de màquies dominades per alzines, carrasques o coscolls. L'estrat herbaci és poc important. Si bé es tracta d'un hàbitat àmpliament distribuït per la regió mediterrània i que en el cas de Verges presenta un bon estat de conservació, cal tenir en compte alguns impactes a què es pot veure sotmès: prioritització de la productivitat en detriment d'altres funcions ecològiques importants, espècies natives problemàtiques, evolució natural vers un alzinar o carrascar, incendis forestals.
- 9340 – **Alzinars i carrascars** (no prioritari): si bé la cartografia ubica aquest hàbitat exclusivament a la zona nord de la Pineda Gran, cal tenir en compte que el treball de camp permet observar que, de fet, les peces forestals existents conformen un bosc mixt precisament de pinedes i alzinars. Cal tenir en compte, precisament, un dels impactes que s'acaba d'apuntar i que fa referència al fet que la successió natural de les pinedes evoluciona a aquesta mena de comunitats. Teòricament, aquesta mena d'hàbitats són formacions forestals denses i ombrívoles, dominades per l'alzina o el carrascar, amb un estrat arbustiu dens i alt (esclerofil·les i caducifolis) i un estrat herbaci relativament divers. Igualment, es tracta d'un hàbitat ben conservat al municipi. Es podrien considerar com a impactes o amenaces: estassades massives de sotabosc i incendis forestals.
- 3260 – **Rius de terra baixa i de la muntanya mitjana amb vegetació submersa o parcialment flotant (*Ranunculion fluitantis* i *Callitriche-Batrachion*)** (no prioritari): en el cas de Verges, aquest hàbitat s'ubica al sud del municipi seguint el recorregut del curs fluvial. És un espai amb elements característics fluvials, amb abundància de bosc de ribera, illes fluvials dominades per salzes, zones de sedimentació, àrees de vegetació dominades per la boga i el canyís, etc.
- 92A0 – **Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera** (no prioritari): formació de ribera no gaire ample seguint el Rec del Molí situat a l'oest del municipi. Es conserva una vegetació de ribera rica. És un espai important per a la connectivitat entre el riu Ter i les zones humides del Baix Ter.
- 6220 – **Prats mediterranis rics en anuals, basòfils (*Thero-Brachypodietalia*)** (prioritari): es localitza al nord-oest del nucli urbà ocupant una petita zona, a l'entorn del Puig de la Corona – Mas de Dalt. Tot i així, el treball de camp efectuat ha permès descartar que aquest hàbitat sigui el de recobriment majoritari en aquesta zona. En realitat, i segons observació directa a camp, en aquest entorn s'hi localitza una zona d'alzinar, hàbitat ja descrit. Cal tenir en compte que, precisament, un dels impactes a què estan sotmesos els hàbitats de llistonar és la seva evolució biocenòtica, és a dir, les successions.

Plànol. Hàbitats d'Interès Comunitari (Font: Lavola a partir de la cartografia del DTES)

Imatges (Treball de camp Lavola)

Diagnosi

Estat de conservació	Bo	Millorable	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	<ul style="list-style-type: none"> Afectació i pressió sobre els hàbitats HIC i les seves espècies associades. 			
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	Alta	Moderada	Baixa
{1} HIC fluvial	{1}	{2}		
{2} Resta d'HIC				

FITXA 3: FAUNA D'INTERÈS

Contingut

En la present fitxa s'identifiquen aquelles espècies de fauna protegides o d'interès presents al terme municipal.

Descripció i anàlisi

En quant a espècies reconegudes per alguna figura legal, destaca la presència de la llúdriga (*Lutra lutra*), restant el terme municipal inclòs en el Pla de conservació d'aquesta i delimitant-se una Àrea d'Interès Faunístic i Florístic (AIFF⁸) al sud-est del terme municipal on és probable la presència d'aquesta espècie.

La llúdriga està protegida a nivell estatal i català i és una espècie d'interès especial en el Catàleg nacional d'espècies amenaçades. La seva presència és un bioindicador de l'estat de l'aigua, ja que aquest mamífer viu en rius, llacs, llacunes i aiguamolls que mantinguin un bon estat natural. Existeix un Pla de Conservació de la Llúdriga, aprovat per l'Ordre MAB/138/2002 de 22 de març, que regula tot un seguit de mesures amb la finalitat d'afavorir la supervivència d'aquesta espècie. Les principals causes de la disminució de la comunitat de llúdrigues han estat la contaminació i sobreutilització dels recursos hídrics, la destrucció dels seus hàbitats, així com la seva persecució. Cal destacar que des que el 1993 es va reintroduir amb èxit als Aiguamolls de l'Empordà, i aprofitant el bon estat dels rius fins i tot se n'han trobat rastres al Baix Ter. A Verges, la localització d'aquesta espècie es correspon amb l'espai fluvial del Ter i del Rec del Molí.

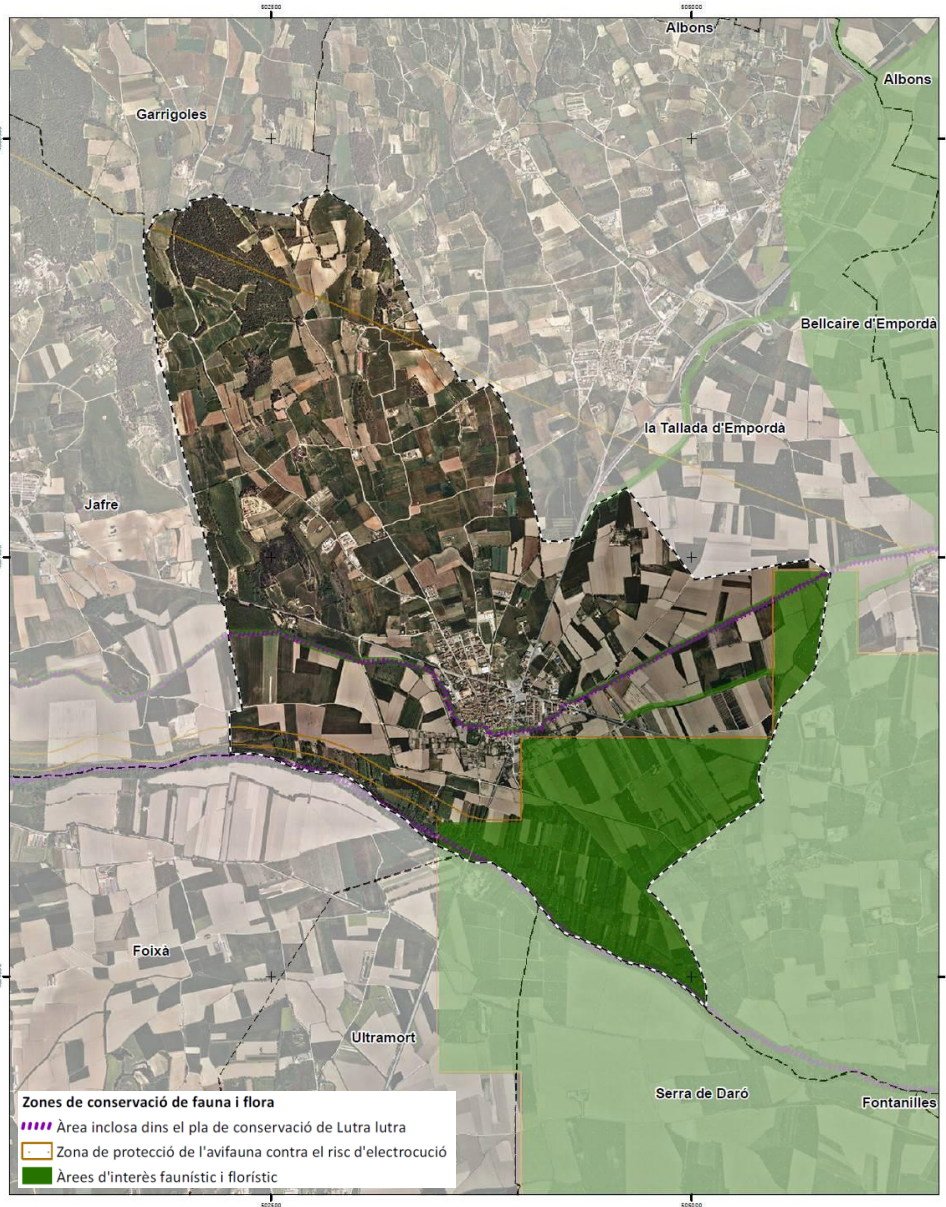
A banda d'aquesta espècie, a partir de consulta al Servei de Biodiversitat i Protecció dels Animals, es determina que l'esmentada AIFF també es delimita per la presència de Martinet ros (*Ardeola ralloides*), au característica de zones de conreu.

A més, cal tenir en compte que l'espai fluvial del Ter constitueix una important àrea de refugi i de nidificació d'aus pròpies d'aiguamolls i boscos de ribera. En aquest espai s'hi poden trobar espècies d'ardèids com ara el martinet de nit (*Nycticorax nycticorax*) o l'esplugabous (*Bubulcus ibis*). També destaca per ser-hi present el picot garser petit (*Dendrocopos minor*).

Finalment, tot i no disposar-se d'estudis de detall que en facin un mínim inventari, la combinació d'ambients humits amb zones d'espais oberts i forestals es considera que el municipi conforma un enclavament d'interès a nivell d'avifauna.

⁸ Zones definides a partir d'un mapa de suma de les àrees més crítiques de totes les espècies de fauna i flora amenaçades de les quals tenim una informació especialment detallada i més precisa que la publicada en els diferents llibres i atles de distribució de les espècies a tot el territori català.

Imatges (Treball de camp Lavola)

Diagnosi

Estat de conservació

Bo

Millorable

Dolent

Impactes, riscos o amenaces

- Alteració dels hàbitats necessaris per a la reproducció d'aquestes espècies.

Grau de sensibilitat ambiental

Molt alta

Alta

Moderada

Baixa

FITXA 4: ESPAIS NATURALS PROTEGITS

Contingut

En aquesta fitxa s'analitza amb detall la localització de Verges respecte a la delimitació d'espais oberts que es realitza en el Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines i respecte d'altres figures de protecció ambiental, com són els espais PEIN i XN2000.

Descripció i anàlisi

A Verges destaca la presència de l'espai de la **Riberes del Baix Ter**, inclòs dins del Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN d'ara en endavant) i dins la Xarxa Natura 2000 (XN2000). Es tracta de l'espai natural inherent al riu Ter en el seu pas per Verges, que s'engloba en tota la part baixa del Ter en el seu pas per les comarques gironines. És un espai fluvial de ribera on abunda la fauna ornítica i incorpora diverses zones humides catalogades. També fa de connector entre l'illa de Canet i els Aiguamolls del Baix Empordà.

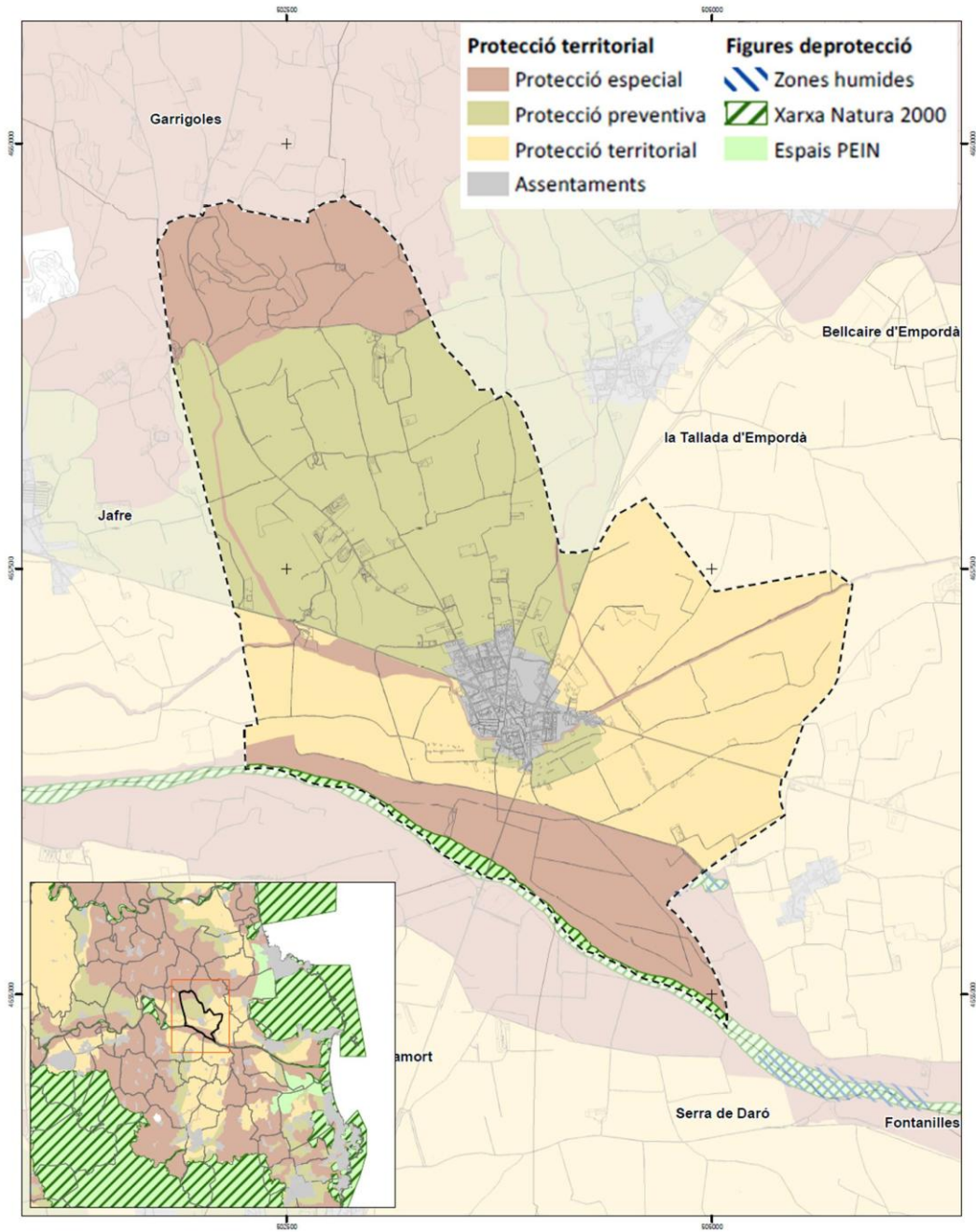
Correspon a una bona mostra de les parts baixes dels rius mediterranis amb boscos de ribera i marjals molt ben conservats. Tot i ser un sistema molt fràgil i sotmès a canvis constants de cabal, presenta bona representació de les comunitats ripàries de terra baixa, representades principalment per les alberedes. Entre la vegetació present s'hi poden trobar salzedes amb sarga (*Saponario-salicetum purpurae*), que ocupa una notable extensió, sobretot als indrets inundats amb més freqüència, com és el cas del tram que discorre per Verges. A part de la sarga hi viuen altres arbres propis dels boscos de ribera, com ara el vern (*Alnus glutinosa*), el pollancre (*Populus nigra*), el salze blanc (*Salix alba*), etc.

En aquest municipi també trobem àrees d'espais amb valor natural i connectors com la Serra de Valldevià i Ventalló, un espai agroforestal travessat per diferents cursos d'aigua amb presència de vegetació caducifòlia. Destaca la comunitat d'amfibis i és un connector ecològic amb diferents sistemes naturals propers, com el massís del Montgrí. També es troba l'espai fluvial format per tres cursos hídrics que connecta l'antic estany de Bellcaire i el riu Ter. Facilita el desplaçament de la llúdriga entre les conques hidrogràfiques diferents i crea una certa connectivitat entre els aiguamolls de l'Alt Empordà i els del baix Empordà. És una zona d'assentament de diferents espècies d'ocells que inclou hàbitats d'interès comunitari.

A banda d'aquest espai natural protegit, també cal destacar la presència d'una important superfície de sòl no urbanitzable inclosa en el **sistema d'espais oberts** que determina el Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines (PTPCG). Tal com ja s'ha avançat en l'apartat 2.2.1 del present document, el PTPCG inclou i, per tant, protegeix, diversos espais del municipi a raó dels seus valors naturals i paisatgístics:

- Sòl de protecció especial: són aquells terrenys coincidents, per una banda, amb l'espai PEIN de les Riberes del Baix Ter i, per altra banda, amb altres espais que requereixen una especial protecció pel seu valor natural i de connexió. En aquest sentit, el Pla Territorial defineix un àmbit ocupat per aquest tipus de sòl al voltant del riu Ter i també al nord del municipi, a la zona de la Pineda Gran i Pineda de la Vall, així com altres zones d'alt valor natural com la riera de la Vall i el rec del Molí. La regulació específica d'aquests sòls s'estableix amb els articles 2.6 i 2.7 de la normativa del PTPCG.
- Sòl de protecció territorial pel seu interès agrari i paisatgístic: es tracta d'àrees d'activitats agràries d'interès per al territori que aporten paisatges significatius o identitaris, i que s'han de preservar de la urbanització pels seus valors, condicionants o circumstàncies que motiven una regulació restrictiva de la seva possible transformació. La regulació específica d'aquests sòls s'estableix als articles 2.8 i 2.9 de la normativa del PTPCG.

Plànol. Delimitació de l'espai PEIN i XN2000 de la Ribera baixa del Ter , i delimitació del sistema d'espais oberts segons el PTPCG (Font: Lavola a partir de les bases del DTES i del PTPCG)

Diagnosi			
Estat de conservació	Bo	Millorable	Dolent
Impactes, riscos o amenaces	<ul style="list-style-type: none"> • Afectació a sòls de protecció especial i de valor connector del PTPCG. • Afectació a espais PEIN i XN2000. 		
Grau de sensibilitat ambiental [1] Zones PEIN i XN 2000 i altres sòls de protecció especial [2] Sòls de protecció territorial	Molt alta (1)	Alta (2)	Moderada
			Baixa

FITXA 5: CONNECTIVITAT ECOLÒGICA

Contingut

En aquesta fitxa s'analitza la presència de connectors de tipus territorial i local, per tal d'entendre la configuració dels principals fluxos de connectivitat ecològica del territori de Verges amb el seu entorn. La connectivitat ecològica és la qualitat que fa possible el contacte entre diversos ecosistemes, espais naturals, comunitats, espècies o poblacions.

Descripció i anàlisi

Per mantenir el patrimoni natural, a més de protegir unes determinades àrees (*patches*), també cal garantir l'existència d'una xarxa de connexió entre elles per tal d'assegurar el manteniment de la seva funcionalitat, permanència i alhora, per permetre una certa resiliència a possibles esdeveniments desfavorables. En aquest apartat, per tal de comprendre el procés de la connectivitat ecològica, es consideren dues dimensions del territori: la permeabilitat ecològica, entesa com la qualitat de l'entorn per facilitar els moviments ecològics a través seu, i les barreres a la connectivitat, que corresponen a aquells elements dificultadors d'aquests moviments.

Permeabilitat ecològica:

Per a l'anàlisi de la permeabilitat ecològica s'han pres com a referència els àmbits d'especial valor connector que defineix el Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines. Els principals espais connectors que trobem al municipi es fonamenten en els espais fluvials, els quals juguen un paper fonamental en el manteniment dels fluxos ecològics ja que connecten espais relativament aïllats per conreus, infraestructures i urbanitzacions.

Verges està parcialment afectat per un àmbit de valor connector que el PTPCG disposa al voltant del riu Ter, englobant tota la superfície de sòl de protecció especial i de protecció territorial del sud del municipi. També hi trobem quatre connectors fluvials: el riu Ter, el rec del Molí, la riera de la Vall i el torrent d'en Vinyes.

Finalment, convé no obviar el paper de la matriu agrícola en la vertebració del territori. En relació amb aquesta funcionalitat connectora destaquen aquells conreus que disposen d'intersticis boscosos ja que els marges de les zones agrícoles i dels camins permeten un major moviment d'espècies al seu través. El manteniment d'altres elements associats a l'activitat agrícola (vorals de canals i recs, marges de pedra seca, fonts, etc.) també reforcen aquesta funcionalitat.

A nivell més local, és important tenir en compte la xarxa hidrogràfica del municipi que és un **connector ecològic** de primer ordre, connectant diferents torrents i rieres que creuen la zona agrícola. Cal destacar el **rec del Molí** que creua el municipi fins a desembocar a la platja del Rec de l'Escala (consisteix en una infraestructura hidràulica medieval que travessa l'Empordà). També el **Rec de l'Estany** ja que és un corredor ecològic per a espècies de nàiades, amfibis, peixos, ocells i la llúdriga.

Barreres a la connectivitat:

La principal afectació que suposen les vies de comunicació al municipi de Verges es tradueix primordialment en l'empobriment de l'ecosistema fluvial degut als ponts i passos que creuen el sistema de connectors fluvials.

Un altre problema de connectivitat ecològica l'aporta el nucli urbà, ja que es troba travessat per el Rec del Molí, al sud del terme municipal de Verges. És un punt crític ja que restringeix

significativament la permeabilitat del territori per a la fauna.

Referent a les zones protegides dintre del PEIN, al terme municipal no se'n troba cap, però al sud d'aquest, està situat el riu Ter, que si que estan inclosos al PEIN. Entre aquesta zona i el municipi de Verges, s'hi troba la carretera 252, el qual minva la connectivitat ecològica entre el territori natural que representa el riu en el municipi de Verges.

Diagnosi

Estat de conservació	Bo	Millorable	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	<ul style="list-style-type: none">• Ampliació d'activitats que suposen un efecte barrera en un àmbit de bona connectivitat ecològica.• Pressió sobre els eixos de valor connector més propers a la trama urbana			
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	Alta	Moderada	Baixa

FITXA 6: HIDROLOGIA SUPERFICIAL I SUBTERRÀNIA

Contingut

En el present apartat es realitza una anàlisi dels cursos fluvials identificats al municipi així com de les masses d'aigua subterrànies que corresponen, en tant que són els elements que conformen el cicle de l'aigua.

Descripció i anàlisi

La xarxa fluvial que abraça l'àmbit d'estudi s'organitza en principalment en el sistema fluvial del riu Ter, que discorre pel límit sud del terme municipal, formant part de la massa d'aigua superficial anomenada "Ter des de Flaçà fins al mar", segons la denominació de l'ACA. Les darreres dades disponibles pel que fa a l'estat d'aquesta massa posen de manifest que presenta un estat general dolent derivat d'un estat ecològic mediocre (bona qualitat físico-química però qualitat biològica mediocre) però amb un estat químic bo.

A banda, el municipi està drenat per canals artificials que permeten el regadiu, com el recs del Molí i el rec de l'Estany, que s'alimenten de l'aigua del Ter, o la petita sèquia del Canal, i també per la riera de la Vall, que desguassa al rec del Molí. Pel que fa a l'estat d'aquests elements hídrics:

- El rec del Molí presenta, segons informació del Consorci del Ter, un estat de conservació bo, tant pel que fa al seu entorn immediat com proper, essent necessària, però, la neteja de la llera i de les aigües.
- El rec de l'Estany presenta un estat de conservació deficient, especialment en el tram proper al nucli de Verges per la manca de tasques de manteniment periòdic, tot i que manté la seva funció principal de regadiu de les hortes familiars. L'estat millora en el tram entre la C-31 i el Rec del Molí. Convé apuntar l'existència d'un Pla de conservació i manteniment del rec i la seva funció com a refugi d'espècies, elaborat pel Consorci Alba – Ter.
- No es disposa informació específica en relació a l'estat de la sèquia del Canal o la riera de la Vall.

Pel que fa a la **hidrologia subterrània**, el municipi forma part parcialment de la massa d'aigua subterrània del Fluviodeltaic del Ter, que limita amb el mar Mediterrani a la zona de Torroella de Montgrí i Pals i segueix, cap a l'oest, el recorregut del riu Ter fins quasi a la ciutat de Girona. Es tracta d'una massa continguda en les terrasses T1 i T2 de reblliment de les planes dels rius Ter i Daró. La recàrrega es produeix principalment per tota l'àrea aflorant de l'aqüífer superficial i a través dels rius Ter i Daró en els trams dominantment influents. La descàrrega es produeix principalment de l'aqüífer superficial cap al tram distal del riu Ter i de l'aqüífer superficial cap a la mar Mediterrània. D'entre els aqüífers inclosos en aquesta massa d'aigua hi ha l'*Aqüífer profund de la plana al·luvial del Baix Ter*, inclòs dins la relació d'aqüífers protegits segons el Decret 328/1988. A més en l'àrea de Celrà-Verges-Torroella de Montgrí i del riu Daró el conjunt de materials sedimentaris formen un únic aqüífer lliure superficial.

Segons les dades de l'ACA relatives a l'estat d'aquesta massa d'aigua subterrània, es conclou que presenta un estat general dolent derivat de:

- Estat químic dolent (principalment pels valors dels clorurs)
- Estat quantitatiu dolent (per tots els indicadors: nivells piezomètrics, incompliment de clorurs, índex de densitat d'explotació costanera, índex explotació, TEST de balanç i TEST d'intrusió salina).

El principal procés que afecta a la massa d'aigua és la intrusió salina que provoca incompliments per clorurs i altres paràmetres relacionats amb aquest procés. Apart del incompliment per clorurs, també es considera en mal estat quantitatiu degut a una important i permanent afecció piezomètrica local amb nivells per sota del nivell del mar. Tot i que s'intueix una certa

recuperació els darrers 5 anys, localment s'han pogut mesurar descensos de nivells i recentment nivells mínims històrics l'any 2016. Amb tot, es conclou que el risc d'incompliment de la Directiva Marc de l'Aigua és alt.

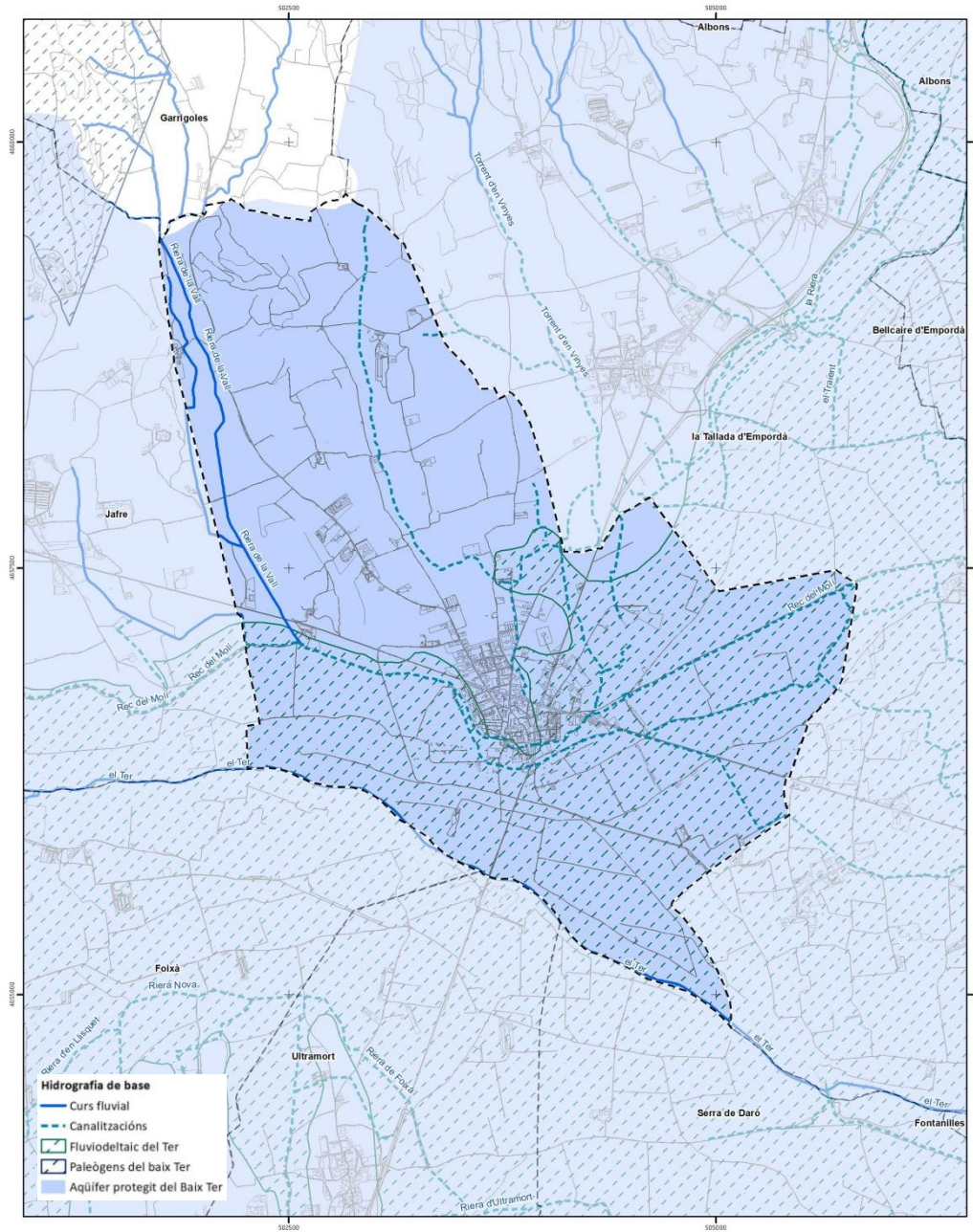
Concretament, cal remarcar que la qualitat de les aigües subterrànies pel que fa a contingut de nitrats ha empitjorat progressivament amb les aplicacions de purins i la sobreexplotació dels aqüífers. Amb el temps, aquest fet pot comprometre seriosament el futur l'abastament de tot el territori.

Existeixen 8 punts de control d'aigües subterrànies que formen part de la xarxa de control d'aigües subterrànies de l'ACA. Un d'ells és una captació municipal. També consten 27 concessions d'aigües subterrànies, procedents de fonts pròpies, amb un volum total concedit de 60.777m³/any. Les captacions inscrites al registre d'Aigües són una petita part de les que existeixen en realitat. La comparació entre el volum concedit i el volum que es calcula necessari en base a la superfície de regadiu, a la cabana ramadera i als habitants que no es troben connectats a la xarxa d'abastament municipal, permet concloure que el volum concedit per l'administració hidràulica competent és molt inferior al que es considera que s'explota actualment per part de les fonts pròpies. A causa d'això, es desconeix el volum d'incontrolats a la xarxa de proveïment pública.

L'ús sectorial d'aigües subterrànies amb major percentatge és l'agricultura amb més del 70%, seguit del abastament amb un 14,81%. El tercer sector és la ramaderia amb 7,41%. La indústria i l'ús domèstic són els sectors amb un nivell inferior al 4%.

Finalment, cal destacar que el municipi està designat com a zona vulnerable en relació a la contaminació de nitrats procedents de fonts agràries que comporten problemes puntuals de contaminació en les àrees més vulnerables.

Plànol. Hidrografia superficial i subterrània (Font: Lavola a partir de les bases de l'ACA)

Diagnosi				
Estat de conservació	Bo	Millorable	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	<ul style="list-style-type: none"> • Empitjorament de l'estat ecològic dels rius al seu pas pel nucli urbà • Impacte sobre l'estat qualitatiu i quantitatiu de l'aqüífer • Estat químic de l'aigua 			
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	Alta	Moderada	Baixa

FITXA 7: ABASTAMENT I SANEJAMENT

Contingut

En aquesta fitxa s'analitzen els sistemes d'abastament i sanejament existents actualment a l'àmbit d'estudi per tal de poder valorar l'impacte de les propostes del Pla.

Descripció i anàlisi

Pel que fa a l'abastament, en la present fase no s'ha disposat de dades per conèixer els volums abastats, i per tant, aquesta anàlisi es realitzarà en fase d'aprovació inicial, per tal de disposar de les dades per poder avaluar la suficiència del sistema per abastir els creixements previstos.

La xarxa de **sanejament** data de 1939, amb trams de fibrociment que es van substituir per polietilè. Actualment s'ha instal·lat la xarxa separativa, un sistema construït per una xarxa de col·lectors que recullen les aigües residuals i pluvials del municipi de manera indistinta. Pel 2008 es prevenia que entrés en funcionament la connexió de Colomers, Jafre, Verges i la Tallada d'Empordà a l'EDAR de l'Escala, element necessari per evitar la situació actual d'abocaments al rec, en tant que des de l'Ajuntament ja es va realitzar les obres al sistema de sanejament que permeten recollir aquestes aigües. L'actuació va consistir a separar la xarxa unitària que hi havia] per una altra de separativa. D'aquesta manera, el municipi ja disposa en la seva totalitat de la xarxa de sanejament per eliminar l'abocament d'aigües residuals al rec del Molí, tot i que manca completar el col·lector fins a l'EDAR de l'Escala.

Les fosses sèptiques són l'única forma de sanejament possible dels habitatges i masos no connectats a la xarxa de sanejament. En l'actualitat aquestes encara existeixen i en molt casos la seva antiguitat i el poc manteniment fan que al llarg dels anys perdin la seva eficiència. Per aquest motiu, les fosses sèptiques es consideren possibles focus de risc de contaminació de sòls i aigües.

En principi, s'estima una capacitat suficient de recursos d'aigua i energia (sense detriment del que s'indiqui per part dels organismes competents, en fases posteriors de planejament) i una capacitat suficient de les infraestructures de sanejament i de tractament de residus (sense detriment del que s'indiqui per part dels organismes competents, en fases posteriors del tràmit de planejament).

Diagnosi

Estat de conservació [1] Sistema de sanejament	Bo	Millorable [1]	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	<ul style="list-style-type: none"> • Increment del consum d'aigua d'abastament • Increment de la generació d'aigües residuals i abocament al rec • Sanejament a partir de fosses sèptiques 			
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	Alta	Moderada	Baixa

FITXA 8: RISCOS NATURALS

Contingut

En aquesta fitxa s'analitzen els riscos naturals, entesos com els que no deriven de l'acció antròpica sinó de factors naturals, que s'han detectat a l'àmbit d'estudi atès que donen lloc a successos extrems de caràcter excepcional i poden originar situacions de perill (inundacions, geològic i sísmic).

Descripció i anàlisi

Risc d'inundació

El municipi de Verges es troba molt afectat pel **risc d'inundació** associat al riu Ter. S'ha pres com a referència la cartografia de zonificació de les zones inundables per als diferents períodes de retorn que disposa l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), així com les zones potencialment inundables segons el mapa de Protecció Civil. Segons les fonts, el municipi es troba en perill d'inundació per períodes de retorn de 100 i 500 anys. Segons INUNCAT, el risc d'inundació de verges es considera alta per avingudes amb un període de retorn de 100 anys on la zona afectada arribaria fins el nucli urbà.

La zona nord-est també s'identifica una gran àrea de zona inundable per criteris geomorfològics associats als cursos fluvials de les rieres i torrents que travessen aquest àmbit.

L'Ajuntament, subvencionat per l'ACA, duu a terme l'acondicionament i la neteja de les rieres i recs que discorren pel seu terme municipal. Esdevé una mesura de gestió per reduir el risc d'inundacions ja que s'eliminen tota mena de residus i sobretot vegetació no desitjada.

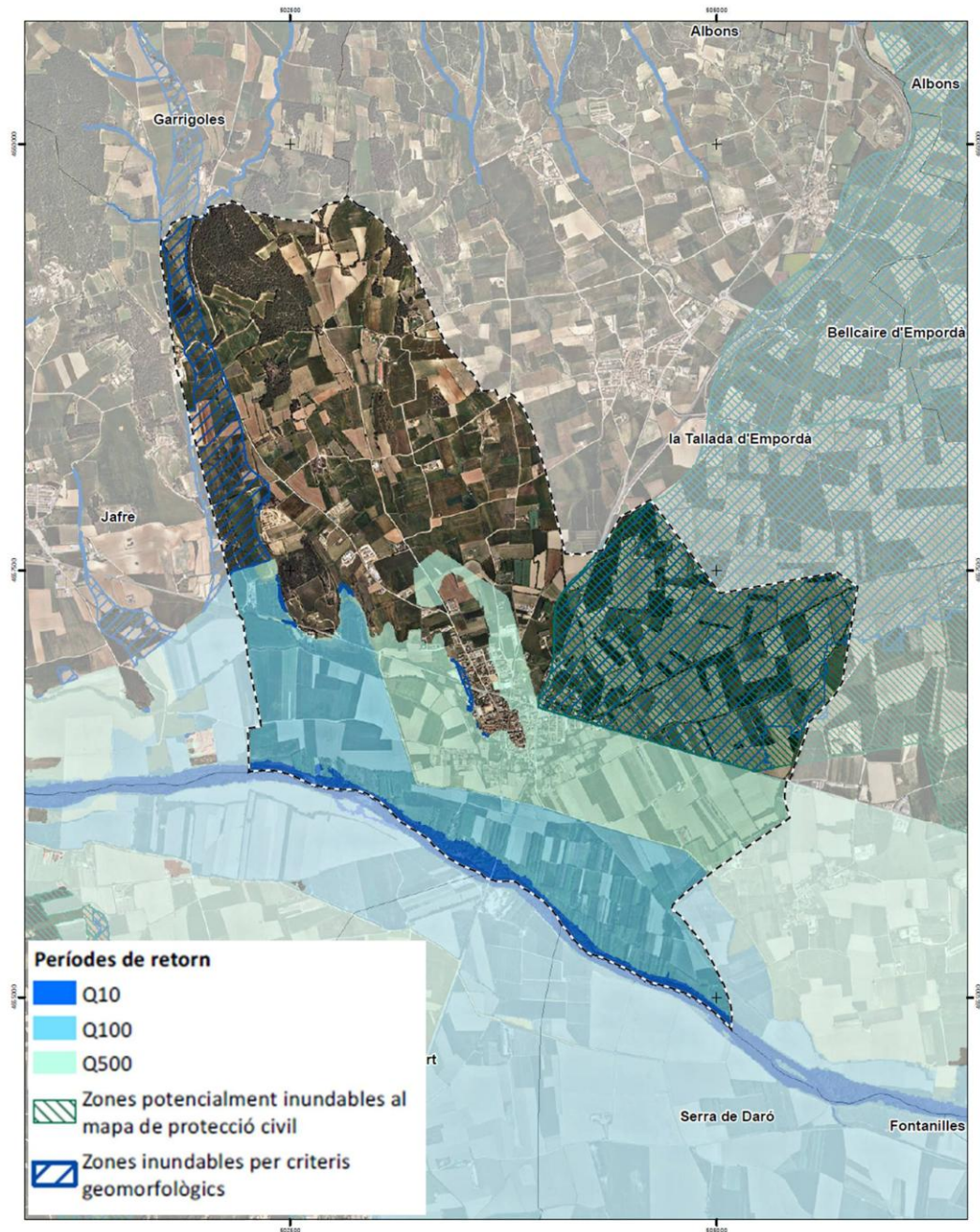
Segons el Pla Especial per Emergències d'Inundacions de Catalunya (INUNCAT), Verges té un grau alt de perillositat per inundació. Hi ha dos punts crítics en relació a aquest risc. Un és el pont de la carretera d'Ultramort a Verges ja que a causa de les crescudes el pont queda aïllat pels dos costats. L'altre és el pont de la carretera C-31, on es produeixen afectacions fins a les motes d'aigües de defensa que es troben separades a la llera i afecta a la població de Verges.

Risc d'incendi forestal

El mapa de perill o risc bàsic d'incendi forestal del DTES és un mapa estàtic que defineix un estat del territori estimatiu de la freqüència (perill d'ignició) i la intensitat (perill de propagació) en que s'hi pot produir el perill d'incendi. A tal efecte, considera aspectes com els models d'inflamabilitat, de combustible, la topologia o el dèficit hídric anual, entre altres, per tal de mesurar qualitativament (risc molt baix, moderat, alt i molt alt) el risc d'incendi en tot el territori de Catalunya. Malgrat la resolució d'aquest mapa sigui poc interpretable a escala municipal, sí que pot donar una idea aproximada del risc d'incendi que presenten les diferents àrees de l'àmbit d'estudi.

El risc d'incendi forestal es considera majoritàriament molt baix en tot el terme municipal, amb l'excepció d'algunes zones de matollar i bosc. S'ha d'apuntar que el progressiu abandonament de conreus ha provocat un augment de zones de brolles, llistonars i garriga, que per les seves característiques fan més fàcil la proliferació de petits incendis. Amb tot, cal remarcar que Verges només ha patit cinc incendis forestals entre el 1987 i el 2003 i es van cremar un total d'una hectàrea.

Plànol. Inundabilitat (Font: ACA)

Diagnosi

Estat de conservació

Bo

Millorable

Dolent

Impactes, riscos o amenaces

- Afectació al nucli urbà per inundació en un període de 100 anys.
- Impediment del pas per la carretera

	<p>d'Ultramort a Verges a causa de l'aïllament del pont per inundació.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implantació d'usos en zones amb potencialitat de patir esdeveniments associats als riscos descrits. • Alteració dels règims d'escorrentia 			
<p>Grau de sensibilitat ambiental</p> <p>(1) Zones de perillositat molt alta enfront dels riscos analitzats (exemple: zona inundable T10)</p> <p>(2) Zones de perillositat alta enfront els riscos analitzats (exemple: zona inundable T100)</p> <p>(3) Zones de perillositat moderada enfront els riscos analitzats (exemple: zona inundable T500)</p> <p>(4) Resta del territori</p>	<p>Molt alta</p> <p>(1)</p>	<p>Alta</p> <p>(2)</p>	<p>Moderada</p> <p>(3)</p>	<p>Baixa</p> <p>(4)</p>

FITXA 9: AMBIENT ATMOSFÈRIC

Contingut

Tot i que serà un element a tenir en especial consideració en la tasca de valoració dels impactes associats al desenvolupament del Pla, es creu convenient realitzar una breu caracterització del municipi pel que fa als elements associats a la qualitat atmosfèrica, amb un efecte clar sobre la salut i l'entorn. Amb això, es duu a terme una anàlisi de l'estat actual pel que fa a l'ambient atmosfèric a Verges.

Descripció i anàlisi

Pel que fa a la **qualitat de l'aire**, Verges forma part de la Zona de Qualitat de l'Aire (ZQA) 9 (Empordà) segons les zones de qualitat de l'aire de la Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica a Catalunya (XVPCA). Per a la delimitació d'aquestes zones s'ha considerat, tant les condicions de dispersió dels contaminants segons la climatologia i l'orografia, com les emissions (transit en les vies urbanes i tipologia d'activitats industrials). Concretament la ZQA 9 ha estat delimitada a partir de les condicions de dispersió i dels valors d'ozó mesurats a les estacions de fons. Aquesta zona està formada per 85 municipis diferents, i disposa de 2 punts de mesurament que mesuren diferents paràmetres, però cap d'aquests punts se situa a Verges o prop del municipi. Es presenta, a continuació, una taula resum amb els resultats de l'anàlisi de la qualitat de l'aire en aquesta zona dels darrers 5 anys, la qual mostra únicament episodis puntuals de superació de líndars i valors objectiu, en estacions allunyades del nucli de Verges:

Taula 5. Qualitat de l'aire 2011-2015

CONTAMINANT	2016	2015	2014	2013	2012
NO ₂ , SO ₂ , PM2.5 i 10, benzè i plom	< valor límit	< valor límit	< valor límit	< valor límit	< valor límit
Arsènic, cadmi i níquel, Benzo(a)pirè	< valor objectiu	< valor objectiu	< valor objectiu	< valor objectiu	< valor objectiu

Ozó troposfèric	Cap superació en el llindar d'informació. Cap superació per a la salut humana. Cap superació llindar d'alerta. Superació valor objectiu per a la protecció de la vegetació als punts de mesurament de Begur (Centre d'Estudis del Mar)	Cap superació en el llindar d'informació. Cap superació per a la salut humana. Cap superació llindar d'alerta. Superació valor objectiu per a la protecció de la vegetació als punts de mesurament de Begur (Centre d'Estudis del Mar)	Cap superació en el llindar d'informació. Cap superació per a la salut humana. Cap superació llindar d'alerta. Superació valor objectiu per a la protecció de la vegetació als punts de mesurament de Begur (Centre d'Estudis del Mar)	Cap superació en el llindar d'informació. Superació valor objectiu per a la salut en el punt de mesurament de Cap de Creus. Cap superació llindar d'alerta. Superacions valor objectiu per a la protecció de la vegetació als punts de mesurament	Cap superació en el llindar d'informació. Superació valor objectiu per a la salut en dos punts de mesurament: Cap de Creus i Begur. Cap superació llindar d'alerta. Superacions valor objectiu per a la protecció de la vegetació als punts de mesurament
Resta de contaminants	< valor objectiu	< valor objectiu	< valor objectiu	< valor objectiu	< valor objectiu

Font: Lavola a partir dels informes anuals del Servei de Vigilància i Control de l'Aire

En relació amb la qualitat de l'ambient atmosfèric, tots els valor, a excepció del ozó troposfèric, es troben per sota dels valors objectius. Pel que fa a les superacions dels nivells d'ozó troposfèric, en els últims tres anys, que hi ha dades, només ha superat el valor objectiu per a la protecció de la vegetació en el punt de mesurament de Begur. Mentre que el 2012 i 2013 supera els valors objectius per a la salut.

També en relació a la qualitat de l'aire, cal tenir en compte:

- Existència d'una empresa inscrites al catàleg PRTR-CAT Registre d'Emissions i Transferències de Contaminants de Catalunya, pel fet de tenir unes emissions de contaminants majors, que corresponen majoritàriament a empreses càrniques, escorxadors o fàbriques de pinsos i alimentació per a animals de granja.
- Existència de dues empreses incloses en el Catàleg d'Activitats Industrials Potencialment Contaminants de l'Atmosfera (CAPCA). La primera empresa disposa d'un assecador rotatiu d'àrids i una caldera de gas-oil i la segona generadors de vapors. Els principals compostos que emeten són partícules sòlides, monòxid de carboni i diòxid de sofre.

En un altre ordre d'aspectes, i a partir de les dades disponibles al Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible (PAES) del municipi, la principal font de compostos a l'atmosfera és el transport urbà, tot i que pel diòxid de sofre, el sector que hi contribueix més és el domèstic, per metà el ramader i per nitrats el transport interurbà, com es pot observa en la següent taula:

Taula 6. Emissions (tones/any) 2007

SECTOR	CO ₂	SOX	NOX	CO	PST	COV	CH ₄	NO ₂
Transport urbà	6.965,83		57,12	160,06	7,18	33,13	0,00	0,00
Transport interurbà	1.740,06		20,19	80,18	1,06	6,59	6,59	0,09
Industrial	66,75	0,04	0,05	0,03	0,01	0,01	0,02	

Domèstic	754,82	4,66	0,62	0,30	0,07	0,08	0,02	
Ramader	1.365,85	2,61	10,47	12,10	1,62	4,23	14,58	
Total	10.563,31	7,32	88,46	252,66	9,94	44,04	21,21	0,09

Font: Lavola a partir de les dades del PAES

Entre els municipis que formen part de Baix Ter, Verges és el tercer en emissions de diòxid de carboni equivalent però el penúltim pel que fa a la ràtio d'aquestes emissions per habitant.

La petjada ecològica en quant a emissions equivalents a una superfície forestal o agrícola de 1.699 hectàrees per tal d'equilibrar el sistema, però la superfície real de sòl agrícola o forestal és de poc més de 610 hectàrees, per tant, es tracta d'un sistema no equilibrat.

Taula 7. Balanç de gasos contribuents a l'Efecte Hivernacle 2007

Emissions de CO ₂ equivalent	11.216 tones
Emissions de CO ₂ equiv. /habitant i any	9,7 t/hab. i any
Hectàrees de superfície agroforestal necessàries per absorbir les emissions de CO ₂ equivalent	1.699 hectàrees
Nº vegades la superfície agroforestal per absorbir les emissions de CO ₂ equivalent	3 vegades

Font: Lavola a partir de les dades del PAES

D'altra banda, en referència a la **qualitat acústica**, Verges consta com a municipi amb Mapa de capacitat acústica aprovat segons el decret 176/2009. També disposa d'una ordenança reguladora del soroll aprovada definitivament el febrer del 2000, un instrument que estableix la zonificació acústica del territori, és a dir, assigna els nivells d'immissió fixats com a objectius de qualitat a les zones urbanes i els nuclis de població en funció de la seva sensibilitat acústica. Aquesta zonificació acústica es pot visualitzar als mapes que acompanyen aquesta fitxa.

Un dels principals focus de contaminació acústica és el pas per dins del nucli urbà de dues vies de comunicació de la xarxa comarcal. A tal efecte, existeix el mapa estratègic de soroll de la carretera C-252, la qual presenta una intensitat de trànsit de 2.251 i un 14% de vehicles pesants. Les dades de població i habitants exposats a soroll es la següent:

Taula 8. Població i habitants exposats a nivells acústics

NIVELLS DB(A)	POBLACIÓ LDEN DESENES	POBLACIÓ LN DESENES
50-54	-	1
55-59	0	1
60-64	0	1
65-69	1	0
70-74	1	0
>75	0	-

LDEN	ÀREA EXPOSADA (KM2)	NOMBRE D'HABITATGES
>55	0,234	6
>65	0,061	4
>75	0,001	0

Font: Lavola a partir de les dades del mapa estratègic de soroll

A banda d'això, també s'ha detectat algun problema puntual en relació al soroll amb alguna activitat urbana d'oci i restauració.

Pel que fa a la **contaminació lluminosa**, entesa com l'augment del fons de brillantor del cel nocturn a causa de la dispersió de llum d'origen artificial, es parteix de la delimitació de zones segons el grau de protecció envers aquest tipus de contaminació, fixada pel DTES. Es consideren quatre tipologies de protecció del medi envers la contaminació lluminosa:

- Zones de protecció màxima [E1]: comprèn el Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN), els espais naturals de protecció especial, els espais de la xarxa Natura 2000, els espais corresponents al punt de referència de l'Observatori Astronòmic del Montsec i també els espais que els ajuntaments han proposat per augmentar la protecció envers la contaminació lluminosa
- Zones de protecció alta [E2]: comprèn els espais que la planificació urbanística considera com a sòl no urbanitzable, fora de la zona de protecció màxima, la qual està ampliada amb els espais en els quals els ajuntaments han proposat augmentar la protecció envers la contaminació lluminosa.
- Zones de protecció moderada [E3]: correspon al sòl urbà o urbanitzable aprovat per la planificació urbanística, llevat del territori que, a conseqüència de les propostes dels ajuntaments, disposa d'una protecció màxima o alta en una part del sòl urbanitzable i d'una protecció menor en una petita part del sòl urbà.
- Zones de protecció menor [E4]: correspon a espais urbans d'ús intensiu durant la nit per l'alta mobilitat de persones o per la seva activitat comercial, industrial o de serveis, que els ajuntaments han proposat amb una menor protecció i el departament competent en matèria de medi ambient ha acceptat.

Tal i com es pot observar al mapa que acompanya aquesta fitxa, a Verges s'hi delimita la zona de protecció alta en els sòls no urbanitzables. El nucli urbà correspon a la zona de protecció moderada corresponent. En qualsevol cas, atenent a aquesta zonificació caldrà determinar el tipus i les característiques de la il·luminació que s'hi pot instal·lar per tal de garantir la protecció de la visió del cel a la nit, sobretot en relació a les activitats i usos presents en el sòl no urbanitzable.

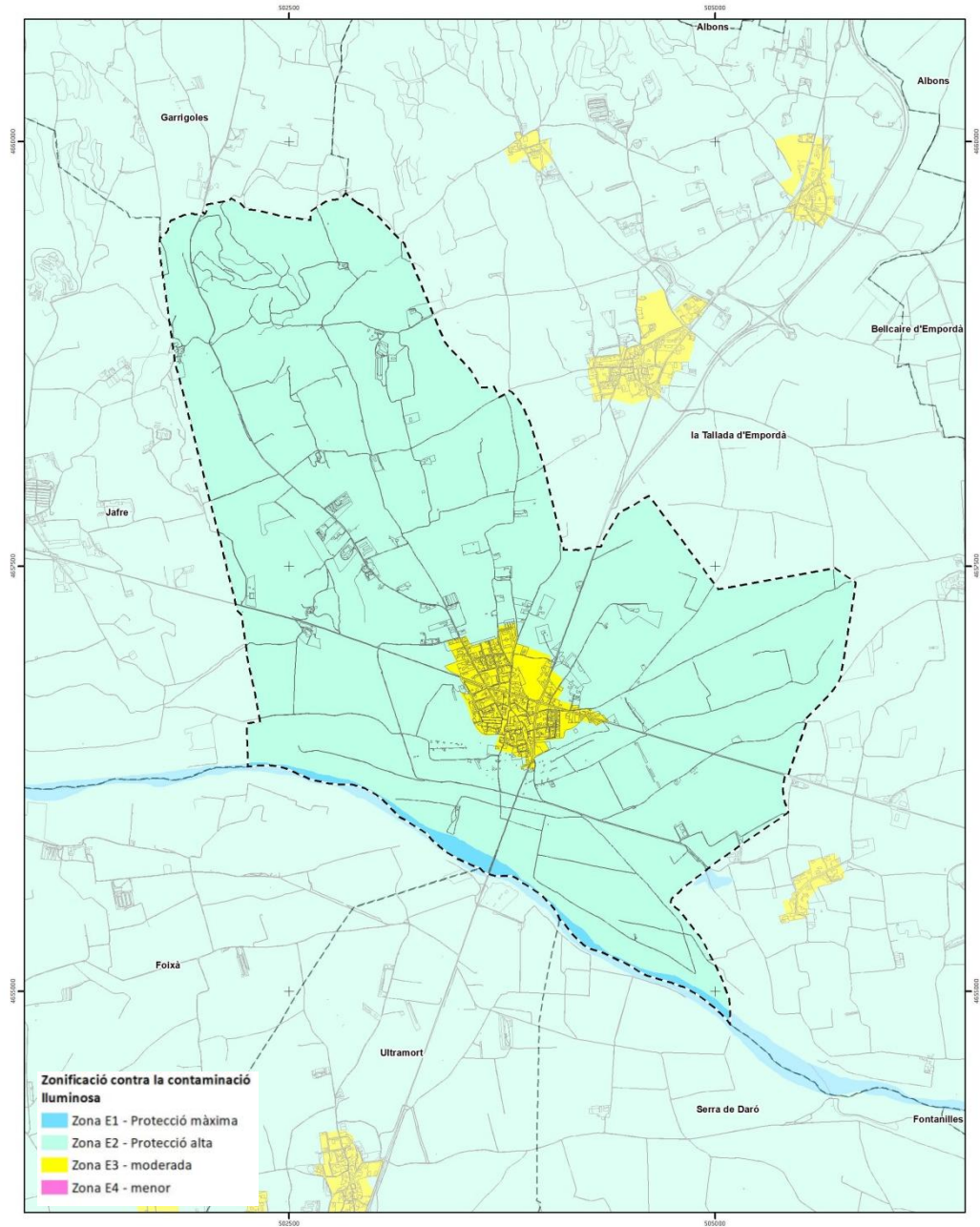
D'altra banda cal puntualitzar les anomenades Àrees Programades d'Instal·lacions de Radiocomunicació (APIR), emplaçaments on es proposa la ubicació d'eventuals instal·lacions de radiocomunicació. Per al municipi de Verges es delimita:

- APIR. 9 Verges – Mas de la Figa.
- APIR. 10 Verges – La Mota.

Plànol. Mapa de Capacitat Acústica de Verges (Font: Ajuntament de Verges)

Plànol. Zonificació lumínica de Verges (Font: Lavola a partir de les bases del DTES)

Diagnosi			
Estat de conservació	Bo	Millorable	Dolent
Impactes, riscos o amenaces	<ul style="list-style-type: none"> • Superacions dels nivells legiscats de ozó (tot i que lluny del municipi de Verges). • Contaminació acústica de la C-31 i la C-252 en el pas per dins del nucli. • Impacte lluminós de les activitats disperses pel SNU (zona de protecció alta, E2). 		
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	Alta	Moderada

FITXA 10: PAISATGE

Contingut

Tenint en compte les característiques del municipi i el marc en què s'encaixa, l'anàlisi del paisatge és un dels aspectes més rellevants des del punt de vista ambiental. Amb això, en aquest apartat es fa, d'una banda, una anàlisi de les unitats paisatgístiques i de les àrees i elements d'interès i, d'altra banda, una anàlisi de les visibilitats del municipi per tal de determinar les zones més exposades i, per tant, més sensibles paisatgísticament.

Descripció i anàlisi

Verges s'inclou en l'àmbit territorial del Catàleg de Paisatge de les Comarques Gironines, tal i com ja s'ha apuntat en l'apartat de relació amb altres plans i programes. En l'àmbit territorial de les Comarques Gironines es defineixen un total de 24 unitats de paisatge, entre les quals Verges s'inclou en la Unitat 9: Empordanet - Baix Ter.

El paisatge d'aquesta àrea es caracteritza per la horizontalitat del seu relleu. El riu Ter, en el seu tram final, ha modelat una extensa plana al·luvial on la fertilitat dels sòls i la disponibilitat d'aigua per al reg ha permès el desenvolupament d'un mosaic agrícola que constitueix un dels elements més valuosos i rellevants del seu paisatge.

Verges es caracteritza per un paisatge agrícola ric i divers, amb importants elements patrimonials i una important funció com a connector paisatgístic i ecològic.

Es resumeixen a continuació, els principals valors i impactes que es defineixen per a aquesta unitat de paisatge en què queda comprès el municipi de Verges, destacant-se aquelles característiques que es consideren d'aplicació en el cas del municipi. Així mateix, s'inclouen aquelles propostes de criteris i accions que poden ser d'aplicació en el marc del POUM i que permetrien donar compliment als objectius definits per a la unitat.

Taula 9. Característiques principals de la unitat paisatgística en què s'inclou Verges

UNITAT DE PAISATGE 9. EMPORDANET – BAIX TER	
Trets distintius	<ul style="list-style-type: none"> - Conjunt de petits nuclis rurals compactes amb importants valors estètics i històrics. - Plana agrícola extensa, amb sòl fèrtil i una bona xarxa d'irrigació facilita el manteniment del paisatge actual. - Diversitat paisatgística i suau topografia. - Pobles medievals envoltants d'un paisatge rural tradicional.
Principals valors	<ul style="list-style-type: none"> - <u>Espais d'Interès natural i connector</u>: plans al·luvials del Ter; serra de Valldevià i Ventalló, rec del Molí. - <u>Valors estètics</u>: contrastos de color i textura entre els rius i els conreus, els turons i els pobles,... que constitueixen uns mosaics paisatgístics de gran valor estètic i amb una gran poder d'atracció per visitant. També mostren una alta qualitat estètica la xarxa de nuclis petits o els mosaics de parcel·les de la plana del Baix Ter - <u>Valors històrics</u>: construccions medievals. En el medi rural es destaca la presència disseminada de masos i masies. També cal remarcar la complexa xarxa de recs per al regadiu de la plana. - <u>Valors productius</u>: la xarxa de regadiu permet un paisatge dominat per conreus herbacis de

	<p>regadiu, de camps de fruiters i d'arrossars, l'activitat rural és un gran modelador del paisatge, paisatges rurals tradicionals, pobles poc alterats i excel·lents vistes des de qualsevol punt una mica elevat.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valors socials: l'oferta que presenta el paisatge és amplia, afavorida per una topografia variada, que permet completar llargues rutes a peu o en bicicleta pel terrenys plans del Baix Ter o lleugerament ondulats de l'interior sense excessiu esforç
Principals impactes	<ul style="list-style-type: none"> - La poca influència que els agents del territori tenen sobre la gestió que es fa de l'aigua del riu Ter, i que tant necessària és per a la permanència dels conreus més rendibles, fa que hi hagi una constant incertesa sobre la disponibilitat de la mateixa. - Excessiu desenvolupament urbà dels pobles petits executat sense criteri d'integració paisatgística. - Els efectes del canvi climàtic poden ser una amenaça seriosa per als paisatges de l'Empordanet i el Baix Ter. - Una gestió del patrimoni hidràulic deixada exclusivament en mans del sector primari està provocant la pèrdua de recs, molins i el desbrossament poc acurat de les lleres dels molts recs i rieres.
Criteris i accions per a l'àmbit d'estudi	<ul style="list-style-type: none"> - Creació del Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter a partir del planejament territorial de Catalunya. - Desenvolupament d'un model turístic sostenible en el qual la valorització del paisatge seria un element clau. - Reforçar el sentiment de pertinença de la població amb els seus paisatges. - Conservar i valorar el paisatge com es mereix gràcies a la bona salut econòmica. - Producció integrada i ecològica. - Comercialització i preparació de visites temàtiques per a visitants que donessin a conèixer aspectes històrics, agrícoles, gastronòmics i paisatgístics sobre l'arròs. - Implantació del parc agrari del Baix Ter. - Ampliació de la xarxa de senderisme i cicloturisme fins espais que resten exclosos. - Desenvolupament local a partir de la potenciació de pobles medievals. - Mesures de protecció del sòl als espais d'interès natural i connector dels plans al·luvials. - Mantenir el patrimoni arquitectònic i paisatgístic als canals i infraestructures hidràuliques de l'Empordanet-Baix Ter.

Font: Catàleg de Paisatge de les Comarques Gironines

A una escala més local, i a mode esquemàtic, es pot concloure que el paisatge de Verges es conforma bàsicament, i tal i com es desprèn de l'anàlisi territorial efectuat al llarg d'aquest DIE, per una extensa **plana agrícola** regada pel pas del **riu Ter, el rec del Molí, la riera de la Vall i la riera de la Tallada** i esquitxada per diverses construccions associades a aquesta activitat agrària i altres usos antròpics, que es combina amb una petita zona de **relleu aturonat** amb alguns reductes de formacions boscoses, conformant espais agroforestals d'elevat interès i, finalment, per la zona corresponent al **nucli urbà**, amb un nucli medieval d'interès en quant a caràcter paisatgístic.

A banda, cal tenir en compte que els treballs de diagnosi incorporats a la Memòria urbanística de l'Avanç del POUM de Verges inclouen una anàlisi preliminar específica d'aquest vector.

Diagnosi

Estat de conservació	Bo	Millorable	Dolent
Impactes, riscos o amenaces	<ul style="list-style-type: none"> • Incertesa sobre la disponibilitat de l'aigua del ter a causa de la mala gestió. • Importància de les superfícies edificades i creixements en baixa densitat 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Construccions aïllades en sòl no urbanitzable vinculades a l'activitat agrària o als serveis (impacte visual en entorns d'alta qualitat paisatgística). • Fragilitats paisatgístiques detectades en l'àmbit periurbà. 			
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	Alta	Moderada	Baixa

FITXA 11: ELEMENTS D'INTERÈS PATRIMONIAL I CONNECTIVITAT SOCIAL

Contingut

En aquesta fitxa s'analitza la presència d'elements d'interès patrimonial i l'existència d'espais o itineraris d'ús social rellevant.

Descripció i anàlisi

Pel que fa als **elements d'interès patrimonial**, el municipi té diferents elements de patrimoni cultural inclosos en l'Inventari del Patrimoni Arquitectònic Català. Dins del sòl urbà s'ha declarat una zona com a "Element de protecció integral", que comprèn les torres del nucli antic i de la font del rec del molí. A més, queden sotmesos a les normes i procediments determinants per les Normes Subsidiàries les zones Casc Antic, i Eixample Casc antic, i diversos elements, llocs, recintes i entorns detallats en un catàleg. s'ha tingut en compte el Catàleg de béns protegits del terme municipal, elaborat en el marc de l'anterior tramitació del POUM, que inclou elements arquitectònics, arqueològics, de jardins/arbredes, paisatgístics i etnològics. A l'inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya hi consten 306 registres. A banda, cal recordar que s'està elaborant l'Inventari d'arbres i arbredes singulars de Verges, el qual s'incorporarà a aquest Catàleg. Verges té una Festa Patrimonial d'Interès Nacional anomenada "La processó i Dansa de la Mort de Verges" festejada el dijous sant. És una representació teatral dels últims dies de vida de Jesús.

En referència a la **connectivitat social**, Verges compta amb l'existència d'un important entramat de camins i senders en el sòl no urbanitzable que pertanyen a la xarxa de cicloturisme que s'estén per tot el Baix Empordà dissenyada i senyalitzada per conèixer els llocs més interessants de la comarca. Hi ha un Catàleg de camins rurals, on s'inventarien 12 itineraris municipals corresponents a més de 45 km de camins de diferent tipologia (camins agrícoles, camins de connexió amb les cases aïllades i camins de connexió històrica entre poblacions):

001. Ruta del Baix Ter
002. Terra de Tramuntana
003. Comtat d'Empúries
004. Terraprims
005. Camins d'aigua
006. Ruta del Ter
007. Verges – l'Escala
008. Verges – la Gola del Ter
009. Verges – l'Estartit
010. Verges – Jafre
011. El Baix Ter Català/Francès
012. Verges – Torroella de Montgrí

Diagnosi

Estat de conservació

Bo

Millorable

Dolent

Impactes, riscos o amenaces

- Manca de protecció dels elements d'interès patrimonial i risc d'afectació del seu estat.
- Alteració dels eixos de connectivitat social.

Grau de sensibilitat ambiental

Molt alta

Alta

Moderada

Baixa

FITXA 12. CONSUM DE RECURSOS, EMISSIONS DE GEH I GENERACIÓ DE RESIDUS

Contingut

En la present fitxa es realitza una quantificació del consum de recursos, les emissions de gasos d'efecte hivernacle i la generació de residus de Verges a partir de les darreres dades disponibles.

Descripció i anàlisi

Pel que fa als **consums energètics**, Verges és dels municipis amb un menor consum unitari d'energia. En les taules que segueixen, derivades del Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible (PAES) de Verges, es presenten les principals dades energètiques del municipi referides al consum per sectors i a la distribució segons fonts energètiques:

SECTOR	CONSUM (Tep)
Domèstic /Municipal	488 (14,73%)
Agrícola	457 (13,79%)
Industrial	73 (2,21%)
Transport	2.2295 (69,27%)

FONT	CONSUM (Tep)
Gas Natural	0
Butà i Propà	36
Gasoil i Gasolines	3.019
Energia Elèctrica	258
Total	3.313

El consum majoritari en el sector domèstic i municipal és l'energia elèctrica, ja que la xarxa de gas natural no és massa extensa del Baix Ter.

Al PAES posa de manifest unes propostes per aprofitar les energies renovables.

- Millorar l'eficiència en l'ús de l'energia com a recurs per al municipi, en totes les escales i en totes les tipologies d'activitats, des de l'agricultura a la indústria.
- Impulsar l'ús d'energia secundària generada a partir de recursos renovables, per tal de minimitzar els impactes territorials i ambientals.
- Implantar l'ús d'energies renovables, tant a nivell dels equipaments municipals, com a nivell particular, sobretot pel que fa a les edificacions i vivendes aïllades.
- Previsió d'una ordenança municipal d'energies renovables.
- Exigència en les noves instal·lacions, transformacions integrals i canvis d'ús, de sistemes mixtes per a subministrament d'aigua calenta sanitària, amb utilització de captadors solars i

d'acumuladors.

- Estalvi energètic i minimització de la contaminació lumínica en l'enllumenat públic, a partir d'uns criteris bàsics:
 - Utilitzar sistemes d'encesa com cèl·lules fotoelèctriques de gran qualitat o rellotges astronòmics, per assegurar que l'enllumenat no resta encès en les hores que hi ha llum natural.
 - Disposar que els tancaments de les lluminàries siguin plans i el material utilitzat tingui gran capacitat de transmissió i resisteixi els efectes de la intempèrie i del pas del temps.
 - No utilitzar lluminàries tipus globus sense reflector a la part superior, ja que projecten una gran emissió de llum per sobre l'horitzontal (desaprofiten més del 50 % de l'electricitat que consumeixen).
 - Impulsar la utilització de làmpades de vapor de sodi (consumeixen un 50-60 % menys que les de mercuri i lumínicament contamineixen menys).
 - Instal·lar llums d'emissió de raigs de manera que no se sobrepassi el pla horitzontal. La llum que es dispersa cap a altres zones que no són convenientes d'il·luminar és la que afecta la conservació de la biodiversitat (intentar que l'angle no superi els 30° sobre la vertical i en cap cas superi els 70°).
 - Es considera que a partir d'una ràtio de 200 kwh/habitant en l'enllumenat públic és un consum elevat, alhora que posa de manifest que un model territorial difús implica una menor eficiència dels serveis i recursos municipals i una major despesa.

Finalment, pel que fa als **residus**, la taula que segueix resumeix les dades proporcionades per l'Agència de Residus de Catalunya en referència a la generació de residus a Verges. Tal i com es pot observar, Verges compta amb una generació de residus i una recollida selectiva lleugerament inferior a la mitjana catalana i, alhora, es compta amb un nivell superior pel que fa al percentatge de fracció resta també respecte a les dades per al conjunt de Catalunya.

Taula 10. Dades de generació i recollida de residus a Verges (2016)

		VERGES	TOTAL CATALUNYA
Població		1.150	7.522.596
Recollida selectiva	Auto compostatge	7,40	6.452,9
	Matèria orgànica	72,73	371.696,8
	Poda i jardineria	54,49	94.026,89
	Paper i cartró	25,51	263.689,96
	Vidre	22,93	166.266,56
	Envasos lleugers	13,32	139.245,08
	Residus voluminosos + fusta	1,48	212.542,03
	RAEE	1,91	33.063,89
	Ferralla	0,52	8.604,33
	Olis vegetals	0,03	1.300,67

	Tèxtil	1,52	7.854,09
	Runes	2,06	115.837,48
	Res. Especials en petites quantitats	0,14	2.560,68
	Altres recollides selectives	1,06	17.695,58
	% Recollida selectiva	37,21	38,61

		VERGES	TOTAL CATALUNYA
Fracció resta	Resta a Dipòsit	319,93	632.950,40
	Resta a Incineració	0,00	259.726,07
	Resta a Tractament	26,20	1.398.665,49
	Suma Fracció Resta	346,13	2.291.341,96
	% Fracció resta	62,79	61,39
Generació residus municipals	Generació Residus Municipal Totals	551,22	3.732.187,88
	Kg / hab / dia	1,31	1,36
	Kg / hab / any	479,32	496,13

Font: ARC

Fins aquest any 2018, la recollida era competència del Consell comarcal del Baix Empordà. A principis d'aquest any, l'Ajuntament de Verges i el Consell comarcal van posar en marxa un sistema porta a porta en la recollida de residus. També s'han implantat noves mesures tecnològiques, com ara el sistema de pesatge, amb seguiment per GPS i dades de tots els contenidors recollits però identificar els punts on es genera més escombraries per tal d'incidir on no es fa prou reciclatge. El febrer del 2018, a verges ja s'havien recollit 6 tones més de material reciclable que l'any anterior. Cal tenir en compte existeix un projecte de construcció d'una minideixalleria al terme municipal, emplaçada al camí de Can Joan Miquel.

Diagnosi

Estat de conservació	Bo	Millorable	Dolent	
Impactes, riscos o amenaces	<ul style="list-style-type: none"> • Impactes sobre els sistemes de recollida i gestió de residus derivats dels creixements previstos • Consum de materials associats als desenvolupaments urbanístics. 			
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	Alta	Moderada	Baixa

FITXA 13: ADAPTACIÓ AL CANVI CLIMÀTIC

Contingut

Tenint en compte el que indiquen les projeccions climàtiques cal tenir en compte els possibles efectes esperats, amb l'objectiu de poder preveure mesures d'adaptació a aquests efectes derivats del canvi climàtic.

Descripció i anàlisi

A partir de les projeccions climàtiques disponibles⁹ es considera que els perills climàtics que poden provocar efectes sobre el municipi de Verges són els següents:

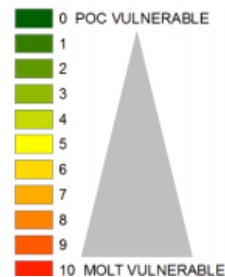
- Increment de les temperatures
- Canvis en els cicles de les estacions
- Augment dels períodes de sequera
- Augment de la freqüència de pluges torrencials

L'Oficina Catalana de Canvi Climàtic i Lavola han desenvolupat una metodologia d'anàlisi del grau de vulnerabilitat i resiliència dels municipis de Catalunya enfront del Canvi Climàtic a partir de 18 indicadors de vulnerabilitat a tot el territori.

Els indicadors s'han organitzat en diferents àmbits funcionals (Agricultura i ramaderia; Biodiversitat; Gestió de l'aigua; Gestió forestal; Indústria, serveis i comerç; Mobilitat i infraestructures de transport; Salut; Sector energètic; Turisme; Urbanisme i habitatge).

Per al seu càlcul, s'han desenvolupat indicadors d'exposició, sensibilitat i capacitat adaptativa als impactes climàtics predeterminats [Vulnerabilitat = (Exposició x Sensibilitat) - Capacitat adaptativa].

Tenint en compte que els valors de tots els indicadors d'exposició, sensibilitat i capacitat adaptativa han estat reclassificats a una escala de 1-2-3, l'índex de vulnerabilitat oscil·larà entre -2 i 8, si bé s'ha fet un ajust de manera que l'escala queda entre 0 i 10, de poc vulnerable a molt vulnerable:

Les dades necessàries per al càlcul dels indicadors s'han obtingut de fonts públiques i una vegada processades, s'han treballat en un Sistema d'Informació Geogràfica (SIG) per a representar territorialment els resultats del càlcul dels indicadors de vulnerabilitat dels municipis de Catalunya al canvi climàtic.

A continuació es recullen els resultats obtinguts pel que fa al càlcul dels indicadors de vulnerabilitat per al municipi de Verges. Es mostra una vulnerabilitat total davant el canvi climàtic de 79 sobre 180, pel que es pot dir que la vulnerabilitat és moderada. Els àmbits que es preveu que tinguin una major incidència sobre el municipi són els relacionats amb les necessitats de reg per a l'agricultura i la ramaderia, la gestió de l'aigua en relació a la demanda turística i, sobretot, amb un valor màxim, els canvis en els patrons de demanda turística degut a l'increment de la temperatura.

⁹ A. Barrera - Escoda i J. Cunillera (2011): *Primer Informe sobre la generació d'escenaris climàtics regionalitzats per Catalunya durant el segle XXI. Informe tècnic*, elaborat per l'Àrea de Recerca Aplicada i Modelització del Servei Meteorològic de Catalunya (SMC)

Taula 11. Indicadors de vulnerabilitat al canvi climàtic per a Verges

INDICADOR	VALOR
Increment de les necessitats de reg en l'agricultura i ramaderia (AGR01)	7
Major risc d'incendi en el sector agrari (AGRO2)	5
Canvis en els cultius (AGR03)	6
Major risc d'incendi per a la biodiversitat (BIO01)	3
Canvis en el patró de la demanda turística en la gestió de l'aigua (AIG01)	7
Disminució de la disponibilitat d'aigua en la gestió de l'aigua (AIG02)	4
Major risc d'incendi en l'àmbit de la gestió forestal (FOR01)	5
Disminució de la disponibilitat d'aigua en l'àmbit de la gestió forestal (impacte climàtic: increment de la temperatura) (FOR02)	3
Disminució de la disponibilitat d'aigua en l'àmbit de la gestió forestal (impacte climàtic: sequera) (FOR03)	3
Canvis en els patrons de demanda energètica en l'àmbit de la indústria, els serveis i el comerç (IND01)	2
Risc d'incendi en la mobilitat i infraestructures de transport (MOB01)	3
Increment de la mortalitat associada a la calor (SAL01)	5
Empitjorament del confort climàtic (accentuació del fenomen d'illa de calor) sobre la salut (SAL02)	1
Canvis en els patrons de demanda energètica en l'àmbit del sector energètic (ENE01)	4
Canvis en el patró de demanda turística en el turisme (TUR01)	10
Major risc d'incendi que afecti al sector turístic (TUR02)	5
Empitjorament del confort climàtic en l'àmbit d'urbanisme i habitatge (URB01)	SD
Increment de les necessitats de reg sobre l'urbanisme i l'habitatge (URB02)	6

Font: OCCC i Lavola

Diagnosi

Estat de conservació	Bo	Millorable	Dolent
Impactes, riscos o amenaces	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Veure taula anterior.</i> 		
Grau de sensibilitat ambiental	Molt alta	Alta	Moderada

3.4 DIAGNOSI AMBIENTAL I DEFINICIÓ DELS ELEMENTS AMBIENTALMENT SIGNIFICATIUS

Una vegada identificats i analitzats els elements ambientals rellevants es procedeix a continuació a realitzar una diagnosi sintètica i integrada d'aquesta anàlisi, amb l'objectiu d'identificar aquells elements ambientalment significatius que han de permetre una millor i més adequada definició dels objectius i criteris ambientals del Pla.

Així, a partir de l'anàlisi realitzada, els elements ambientalment significatius a tenir en compte per a la definició de la proposta del POUM són els següents:

Els usos agrícoles conformen el principal element definidor del sòl no urbanitzable del terme.

En termes d'ocupació del territori, els usos agrícoles conformen els de major recobriment, estenent-se pel 70% de la superfície municipal. En relació amb aquest protagonisme en quant a representativitat territorial, i tot i que els usos agrícoles no deixen de ser de tipus antròpic, cal posar en relleu el fet que la seva implantació a mode d'espai obert juga un paper cabdal en la vertebració del territori, conformant una matriu agrícola d'elevat interès a nivell ecològic i també paisatgístic.

Amb tot s'observa una certa diferenciació entre dues zones agrícoles. Per una banda l'àmbit agrícola nord que correspondria aproximadament als camps agrícoles situats per sobre el Carrer de la Trencada, a l'est, i de la carretera GI-634, a l'oest. En aquesta zona agroforestal s'identifiquen dues dinàmiques que condicionen notablement tant la seva fesonomia com la seva funcionalitat ambiental, especialment a l'entorn més proper al nucli urbà: proliferació de construccions associades a l'activitat agroramadera que, en molts casos, presenten indicis d'abandonament i un avançat estat de deteriorament i presència d'activitats i instal·lacions impròpies del sòl no urbanitzable (un pàrquing de caravanes, un circuit de motocross i activitats de tipologia industrial a la Carretera de Verges i una activitat amb un rellevant impacte paisatgístic per presència de vehicles i maquinària a l'entorn de la zona de la Vall – Mas Massaller). L'altra zona agrícola diferenciada, corresponent als terrenys més al sud del nucli urbà, es troba menys pressionada i destaca per la proximitat de la zona fluvial que afavoreix explotacions de regadiu i fruiterars. Cal fer esment a la identificació d'una activitat extractiva restaurada en període de garantia que correspon actualment a una parcel·la agrícola.

Els usos forestals tenen caràcter minoritari i localitzat, conformant masses boscoses isolades o retalls associats a les zones agrícoles.

Les masses forestals tenen un caràcter localitzat i es concentren principalment a l'extrem nord del límit municipal, conformant dues taques boscoses d'entitat considerable i morfològicament definides (zona de la Pineda Gran – Bosc del Molí – Pineda de la Vall i zona de la Pineda d'en Griber). Correspon, en aquest cas, a un sistema forestal de pineda de pi blanc, en alguns casos amb sotabosc de màquies i garrigues, combinada amb bosc d'alzina que formen part de la Serra de Valldevià i Ventalló. A banda, també s'identifiquen i petits retalls forestals a les proximitats del Camí vell de Garrigoles a Verges i a l'entorn del Mas de Dalt (nord-est del nucli urbà), entrelaçant-se amb la zona agrícola.

Finalment, cal tenir en compte les comunitats forestals desenvolupades a l'entorn fluvial del riu Ter, al seu pas pel sector sud del municipi, conformades per plantacions de pollancre, plàtans i altres planifolis de sòls humits.

S'identifiquen taques delimitades com a hàbitats d'interès comunitari corresponents, en gran part, a aquestes peces forestals.

Si bé a l'entorn del Puig de la Corona – Mas de Dalt s'hi delimita un hàbitat d'interès comunitari (HIC) de tipus prioritari corresponent a Prats mediterranis rics en anuals, basòfils (*Thero-Brachypodietalia*) (6220), el treball de camp efectuat ha permès descartar que aquest hàbitat sigui el de recobriment majoritari en aquesta zona. Segons observació directa a camp, en aquest entorn s'hi localitza una zona d'Alzinar i carrascar (9340), que té consideració de no prioritari. Aquesta tipologia d'HIC també es localitza a la zona forestal del nord del municipi on es combina amb l'HIC, també no prioritari, de Pinedes mediterrànies (9540). A banda, es delimita tota una franja d'HIC de Rius de terra baixa i de la muntanya mitjana amb vegetació submersa o parcialment flotant (*Ranunculion fluitantis* i *Callitricho-Batrachion*) a la llera del riu Ter així com un retall de Alberedes, salzedes i altres boscos de ribera (92A0) a l'entorn de la riera de la Vall i el Rec del Molí, just on conflueixen.

Una part important del terme municipal queda incorporada en alguna figura de protecció ambiental.

Des de l'òptica ambiental, convé destacar la presència de l'espai de la Riberes del Baix Ter, inclòs al PEIN i a la Xarxa Natura 2000, un espai fluvial de ribera on abunda la fauna ornítica i incorpora diverses zones humides catalogades. A banda, pel que fa a la delimitació d'espais oberts que realitza el Pla Territorial Parcial de les Comarques Gironines (PTPCG) que, a banda d'incorporar la zona protegida esmentada, també delimita com a sòls de protecció especial tot l'entorn agroforestal del nord del municipi així com els àmbits de riera de la Vall i el Rec del Molí atenent al seu valor natural i de connexió. Així mateix, el PTPCG també delimita com a sòls de protecció territorial pel seu interès agrari i paisatgístic la major part de la plana de regadiu de municipi.

Les zones amb caràcter antròpic són d'extensió reduïda. Destaca el nucli urbà, de caràcter força compacte i amb una transició millorable amb el sòl agrícola adjacent.

Les cobertes del sòl corresponents a zones urbanitzades ocupen vora el 5,71% de la superfície total de Verges. Destaca el fet que la població s'assenta en un únic nucli de caràcter compacte, tot i no presentar una elevada densitat, conformat per una zona de casc antic medieval i una zona tipus ciutat jardí, amb habitatges aïllats. A banda, existeixen habitatges disseminats per la planícia. En l'àrea urbana, s'observa com la ràtio d'espais lliures incrementa fora de muralles respecte a la zona de casc antic.

El treball de camp efectuat ha permès identificar alguns àmbits en què la façana del nucli urbà que esdevé l'entorn de transició cap a l'entorn no urbanitzable no està adequadament resolta i presenta un potencial de millora.

El municipi és solcat per diversos cursos fluvials i infraestructures hidràuliques que constitueixen entorns d'interès ambiental remarcable

En quant a hidrologia superficial destaca el riu Ter com a eix fluvial de primer ordre, el qual presenta un estat general dolent, especialment pel que fa a la seva qualitat ecològica, al seu pas pel municipi de Verges. A banda, cal destacar el pas de la riera de la Vall i els torrents del Mas Vicenç i d'en Vinyes com a cursos naturals de menor entitat. A més a més, pren rellevància el fet que el municipi és drenat per canals artificials (rec del Molí i rec de l'Estany) que vertebrun un sistema de regadiu estès per bona part de la planura del baix Ter. En general, l'estat de conservació dels recs és força bo.

Verges conforma un enclavament situat en un entorn de notable interès en termes de connectivitat ecològica

El mosaic agroforestal descrit presenta un elevat interès en termes de permeabilitat ecològica del territori i justifica, en part, la seva delimitació com a sòls de protecció especial o territorial al PTPCG. A banda, destaca la presència d'elements connectors d'interès remarcable com són els que configuren la xarxa hidrogràfica i el sistema de recs existent, tot i el seu caràcter artificial. Complementàriament, cal posar en relleu que s'identifiquen poques barreres urbanístiques, tot i que existeixen alguns elements que actuen a mode de barrera per a la permeabilitat del territori (principalment la xarxa viària).

Les aigües subterrànies de Verges presenten un estat general millorable, destacant la vulnerabilitat que comporta l'activitat agrícola.

Verges està parcialment inclòs en la massa d'aigua subterrània del Fluviodeltaic del Ter, la qual presenta un estat general dolent, tant pel que fa a l'estat químic com al quantitatiu, en ambdós casos identificant-se l'activitat agrícola i d'extracció d'àrids com a fonts de pressió principals. El municipi està designat com a zona vulnerable en relació a la contaminació de nitrats procedents de fonts agràries que comporten problemes puntuals de contaminació en les àrees més vulnerables.

El municipi encara no disposa de connexió amb l'EDAR de l'Escala.

Tot i que a nivell municipal s'han portat a terme les obres necessàries per dotar al municipi d'un sistema de sanejament separatiu que eviti la necessitat d'abocar les aigües residuals al rec del Molí, resta pendent, per part de l'ACA, la construcció del col·lector que permeti la seva connexió amb l'EDAR de l'Escala.

Es detecta un a afectació derivada del risc d'inundació amb potencial impacte sobre la zona urbanitzada

Tal com es pot comprovar en els plànols d'afectació del risc d'inundabilitat, la configuració del municipi localitzat de forma majoritària en una plana, i la seva xarxa hídrica, implica que una part significativa del territori municipal estigui afectada pel risc d'inundació. Per una banda, la delimitació de zones inundables derivada dels treballs de Planificació de l'Espai Fluvial que elabora l'ACA, permet identificar que la zona de possibles avingudes per períodes de retorn

corresponents a 10 anys afecten principalment a l'entorn immediat del riu Ter. Les avingudes a 100 anys afecten als terrenys d'ús agrícola més propers al riu mentre que les avingudes corresponents a períodes de retorn de 500 anys, afecten a part del nucli urbà. Les zones potencialment inundables afecten a altres zones de conreu, al nord-oest i a l'est del municipi.

L'ambient atmosfèric al municipi presenta un bon estat.

Els darrers balanços de la qualitat de l'aire no identifiquen episodis rellevants de superació dels valors legistats pel que fa als diferents contaminants atmosfèrics. No obstant això, cal tenir en compte la presència de 2 empreses incloses en el Catàleg d'activitats industrials potencialment contaminants de l'atmosfera. Tampoc s'identifiquen problemàtiques rellevants en relació a la contaminació acústica o lluminosa, si bé cal tenir en compte que una part important del terme municipal, pel seu grau de naturalitat, té una major sensibilitat respecte a aquest tipus d'impactes.

El paisatge de Verges es troba principalment dominat pel mosaic agrari ben conservat tot i que cal tenir en compte l'existència de fragilitats paisatgístiques que hi poden incidir negativament.

El municipi de Verges no presenta una varietat de paisatges destacable sinó que hi ha un protagonisme clar del mosaic agrícola, amb elevat valor en termes paisatgístics més enllà del valor ecològic i productiu ja destacat en altres punts. En general, s'observa un paisatge ben conservat i sense impactes destacables, tot i que cal tenir en compte que existeixen determinades dinàmiques que poden constituir una vulnerabilitat paisatgística si no es gestionen correctament (abandonament de l'activitat agrícola, proliferació d'edificacions en sòl no urbanitzable no lligades a l'apropiació agrícola,...). A més a més, cal tenir en compte que el fet d'assentar-se en una zona marcadament planera es tradueix en una elevada conca visual que també s'ha de considerar en termes de fragilitat paisatgística.

En relació amb el paisatge, cal posar en relleu la presència d'elements d'interès patrimonial així com d'un important entramat de camins i senders que tenen un potencial valor social i de gaudi de l'entorn rústic molt rellevant.

Si bé les dades de ràtios de consum de recursos i generació de residus no són elevades, el desenvolupament del POUM pot comportar un impacte sobre aquests elements lligats al metabolisme urbà.

Les dades disponibles en referència a consums de recursos, emissions de GEH i generació de residus presenten valors moderats. No obstant això, el fet que es treballi en un nou planejament urbanístic que pot comportar nous creixements fa que calgui parar atenció a aquest aspecte ambiental i que, per tant, esdevingui un element de rellevància en aquesta diagnosi.

En principi, s'estima una capacitat suficient de recursos d'aigua i energia (sense detriment del que s'indiqui per part dels organismes competents, en fases posteriors de planejament).

Existeixen impactes derivats del canvi climàtic amb potencial afectació en el desenvolupament urbà de la ciutat

Existeixen uns determinats impactes derivats del canvi climàtic, els quals són ja inevitables, i pels quals el planejament haurà de tenir en compte la integració de criteris i estratègies d'adaptació al canvi climàtic.

4 OBJECTIUS I CRITERIS AMBIENTALS DEL PLA

D'acord amb la diagnosi anterior i amb els principis del desenvolupament urbanístic sostenible, s'estableixen els objectius ambientals a considerar en el Pla.

4.1 OBJECTIUS, CRITERIS I OBLIGACIONS AMBIENTALS PREDETERMINATS

En aquest apartat es sintetitzen aquells objectius de protecció mediambiental fixats a l'àmbit internacional, comunitari europeu, estatal, autonòmic o local que tinguin relació amb el pla.

Amb caràcter general, pel fet de tractar-se aquest d'un pla de tipus urbanístic, es considera que caldrà tenir especial consideració el fet que la Llei d'Urbanisme estableix com un objectiu bàsic de planificació urbanística l'assoliment d'un **model de desenvolupament urbanístic sostenible** tal i com queda recollit en el seu article 3. Aquest objectiu, per la seva rellevància es desenvolupa més detalladament en l'apartat següent juntament amb els objectius ambientals específics per a aquest pla.

Cal considerar també de manera especial que la Generalitat va aprovar els **Criteris per al planejament territorial** a Catalunya. El document presenta 15 criteris per al planejament territorial que en bona part són igualment aplicables al planejament urbanístic. Per la seva implicació ambiental directa se'n ressalten els següents:

- Afavorir la diversitat del territori i mantenir la referència de la seva matriu biofísica
- Protegir els espais naturals, agraris i no urbanitzables en general com a components de l'ordenació del territori
- Preservar el paisatge com un valor social i un actiu econòmic del territori
- Moderar el consum de sòl
- Afavorir la cohesió social del territori i evitar la segregació espacial de les àrees urbanes
- Protegir i potenciar el patrimoni urbanístic que vertebrava el territori
- Propiciar la convivència d'activitats i habitatge a les àrees urbanes i racionalitzar la implantació de polígons industrials o terciaris
- Aportar mesures de regulació i orientació espacial de la segona residència
- Vetllar pel caràcter compacte i continu dels creixements
- Reforçar l'estructura nodal del territori a través del creixement urbà
- Fer de la mobilitat un dret i no una obligació
- Facilitar el transport públic mitjançant la polarització i la compacitat dels sistemes d'assentaments.

4.1.1 OBJECTIUS GENERALS PER A UN DESENVOLUPAMENT URBANÍSTIC SOSTENIBLE

La Llei d'Urbanisme de Catalunya estableix en el seu article 3 el concepte de desenvolupament urbanístic sostenible com:

“la utilització racional del territori i el medi ambient que comporta conjuminar les necessitats de creixement amb la preservació dels recursos naturals i dels valors paisatgístics, arqueològics, històrics i culturals, a fi de garantir la qualitat de vida de les generacions presents i futures.

El desenvolupament urbanístic sostenible, atès que el sòl és un recurs limitat, comporta també la configuració de models d'ocupació del sòl que evitin la dispersió en el territori, afavoreixin la cohesió social, considerin la rehabilitació i la renovació en sòl urbà, atenguin la preservació i la millora dels sistemes de vida tradicionals a les àrees rurals i consolidin un model de territori globalment eficient.

L'exercici de les competències urbanístiques ha de garantir, d'acord amb l'ordenació territorial, l'objectiu del desenvolupament urbanístic sostenible.”

D'aquí se'n desprèn que els principis generals per a un desenvolupament urbanístic sostenible són:

A. MODEL D'OCUPACIÓ I ORDENACIÓ DEL SÒL: minimitzar el consum del sòl i racionalitzar-ne l'ús, d'acord amb un model urbanístic globalment eficient i atent als condicionants ambientals existents.

- A-1 Garantir una ordenació urbanística eficient, especialment pel que fa a la funcionalitat i al consum de recursos, i adaptada a les característiques ambientals del sector i el seu entorn.
- A-2 Establir la zonificació i els usos del sector potenciant la seva plurifuncionalitat i autonomia.
- A-3 Possibilitar una mobilitat sostenible mitjançant la planificació integrada dels usos del sòl i del transport.
- A-4 Adoptar un model d'ordenació urbanística energèticament eficient.

B. CICLE DE L'AIGUA: compatibilitzar el planejament amb el cicle natural de l'aigua, garantir-ne la disponibilitat i racionalitzar l'ús d'aquest recurs en el marc d'un model urbanístic globalment eficient.

- B-1 Prevenir el risc d'inundació, evitant l'afectació a béns i persones.
- B-2 Protegir la xarxa hídrica i els espais fluvials
- B-3 Garantir la disponibilitat de l'aigua i fomentar-ne l'estalvi i la reutilització en l'espai urbà.
- B-4 Fomentar l'estalvi i la reutilització de l'aigua en l'edificació.
- B-5 Preservar i millorar la qualitat de l'aigua.

C. AMBIENT ATMOSFÈRIC (I): minimitzar els efectes del planejament sobre la qualitat de l'aire i el canvi climàtic i, en general, reduir al màxim les immissions de substàncies contaminants.

- C-1 Optimitzar l'eficiència energètica de l'ordenació urbanística i de les pròpies edificacions garantint la màxima reducció de la seva contribució al canvi climàtic.
- C-2 Fomentar l'ús d'energies netes i la reducció de l'ús de les energies no renovables
- C-3 Prevenir i corregir les immissions i les fonts d'emissions contaminants.

D. AMBIENT ATMOSFÈRIC (II): prevenir i corregir la contaminació acústica, lluminosa i electromagnètica.

- D-1 Mantenir la població exposada a nivells acústics permesos per la legislació.
- D-2 Limitar la generació de necessitats d'enllumenat exterior (públic i privat) i evitar-ne els fluxos hemisferi superior, la intrusió lluminosa i l'impacte negatiu sobre els organismes vius.
- D-3 Regular la implantació de les instal·lacions de radiocomunicació i de transport d'energia elèctrica, per tal de minimitzar els seus efectes sobre els éssers vius i el paisatge.

E. GESTIÓ DE RESIDUS: fomentar el reciclatge i la reutilització dels residus urbans i, si és el cas, facilitar la disponibilitat d'instal·lacions adequades per al seu tractament.

GESTIÓ DE MATERIALS: minimitzar l'impacte de la construcció sobre el cicle dels materials i el medi ambient en general.

- E-1 Implantar l'equipament i els sistemes de disseny urbà adients per a la reutilització i la recollida selectiva dels residus.
- E-2 Promoure en els edificis la previsió d'espais i instal·lacions que facilitin la recollida selectiva dels residus i, en general, les operacions de gestió.
- E-3 Ordenar el desenvolupament de l'activitat constructiva amb l'objectiu de minimitzar els impactes associats als materials utilitzats i fomentar-ne la durabilitat, la reutilització i el reciclatge.

F. BIODIVERSITAT, CONNECTIVITAT ECOLÒGICA I PATRIMONI NATURAL: considerar la biodiversitat urbana en l'ordenació i conservar els elements d'interès natural.

- F-1 Establir, com a element bàsic i vertebrador de l'ordenació adoptada, un sistema d'espais lliures que respongui, entre d'altres, a criteris de biodiversitat urbana, físicament continu i connectat amb les xarxes urbanes i les xarxes territorials exteriors.
- F-2 Fomentar la naturalització de l'espai urbà.

G. PAISATGE: integrar el paisatge en el procés de planejament urbanístic i garantir-ne la qualitat.

Per altra banda, existeixen tot un seguit d'altres figures normatives, acords, convenis, plans, estratègies, etc. que d'una manera ho altre estableixen obligacions o criteris que s'haurien de tenir en compte a nivell general pel planejament urbanístic. La següent taula intenta resumir, sense ànim d'exhaustivitat aquests instruments directors:

Taula 12 Síntesi dels plans, acords i instruments amb incidència sobre les polítiques territorials

ÀMBIT TEMÀTIC	ÀMBIT TERRITORIAL	INSTRUMENT
DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE	Internacional	Declaració de Rio sobre medi ambient i desenvolupament (1992)
	Comunitari	VII Programa de medi ambient de la Unió Europea Estratègia europea de desenvolupament sostenible
	Estatat	Estratègia espanyola de desenvolupament sostenible
	Autonòmic	Estratègia per al Desenvolupament Sostenible de Catalunya
BIODIVERSITAT CONNECTIVITAT ECOLÒGICA	Internacional	Estratègia global per a la conservació de la biodiversitat (1992) Convenció de Rio sobre la diversitat biològica (1992) i Declaració sobre els boscos i masses forestals Estratègia Paneuropea per a la Diversitat Ecològica i Paisatgística (1995) Convenció RAMSAR
	Comunitari	Estratègia de la Unió Europea per a la biodiversitat (1998)
	Estatat	Estrategia española para la conservación y el uso sostenible de la diversidad biológica Plan Estratégico Español para la Conservación y Uso Racional de los Humedales Estrategia Forestal Española
	Autonòmic	Estratègia catalana per a la conservació i l'ús sostenible de la diversitat biològica Bases per a les directrius de connectivitat ecològica de Catalunya Pla Territorial Sectorial de la Connectivitat Ecològica de Catalunya
AIGUA I COSTES	Internacional	Convenció Ramsar de zones humides
	Comunitari	Directiva Marc de l'Aigua (DMA)
	Estatat	Estrategia Común de Implementación de la DMA

ÀMBIT TEMÀTIC	ÀMBIT TERRITORIAL	INSTRUMENT
	Autonòmic	Pla de gestió del districte de conca fluvial de Catalunya Pla de gestió de l'aigua de Catalunya Pla sectorial de cabals de manteniment de les conques internes de Catalunya
MEDI ATMOSFÈRIC	Internacional	
	Comunitari	Directiva 2008/50/CE del Parlamento Europeo y del Consejo de 21 de mayo de 2008 relativa a la calidad del aire ambiente y a una atmósfera más limpia en Europa
	Estatal	Estrategia Española de Calidad del Aire
	Autonòmic	
SÒL	Internacional	Conveni de Nacions Unides de lluita contra la desertificació
	Comunitari	Estratègia temàtica per a la protecció del sòl COM(2006)
	Estatal	Programa de Acción Nacional contra la Desertificación (PAND)
	Autonòmic	
CANVI CLIMÀTIC	Internacional	Conveni marc de les Nacions Unides sobre el canvi climàtic Protocol de Kyoto per al citat conveni Acord de París sobre el Canvi Climàtic
	Comunitari	Estratègia europea sobre el canvi climàtic Programa europeu sobre el canvi climàtic PECC I i PECC II Llibre verd i llibre blanc d'adaptació al canvi climàtic
	Estatal	Plan Nacional de Adaptación al Cambio Climático (PNACC) Estrategia Española de Cambio Climático y Energía Limpia
	Autonòmic	Estratègia catalana d'adaptació al canvi climàtic Pla de l'Energia i el Canvi Climàtic 2012 – 2020 Llei 16/2017, de l'1 d'agost, del canvi climàtic.
PAISATGE	Internacional	
	Comunitari	Conveni europeu del paisatge
	Estatal	

ÀMBIT TEMÀTIC	ÀMBIT TERRITORIAL	INSTRUMENT
	Autonòmic	Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció i gestió del paisatge Catàleg de Paisatge de les Comarques Centrals
MOBILITAT	Internacional	
	Comunitari	Estratègia Transport 2050 del Llibre Blanc de la Unió Europea
	Estatat	Estratègia espanyola de mobilitat sostenible
	Autonòmic	Pla estratègic d'infraestructures de transport Llei 9/2003, de la mobilitat Directrius nacionals de mobilitat Pla estratègic de la bicicleta a Catalunya
RISCOS	Internacional	
	Comunitari	Directives Seveso I i II Directiva relativa a l'avaluació i gestió dels riscos d'inundació
	Estatat	
	Autonòmic	Pla de Protecció Civil de Catalunya (PROCICAT) Pla de Protecció Civil d'Emergències per incendis forestals a Catalunya (INFOCAT) Pla de Protecció civil per al risc d'inundacions a Catalunya (INUNCAT) Pla especial d'emergències sísmiques a Catalunya (SISMICAT)

Així doncs, a mode de síntesi, es pot extreure que a grans termes, els objectius ambientals amb els quals haurà de ser coherent el Pla, d'acord amb el marc jurídic internacional, comunitari, estatal i autonòmic són els següents:

- Afrontar els factors causants del canvi climàtic i preparar-se per a afrontar-ne l'impacte mitjançant estratègies d'adaptació
- Aconseguir un aprofitament sostenible dels recursos naturals, amb especial atenció a l'aigua i l'energia
- Fer front a totes les formes de contaminació i restaurar els ambients i àrees ja degradats, inclosos el sòl, les aigües i l'atmosfera
- Aturar la pèrdua de biodiversitat dels ecosistemes i les espècies
- Protegir i gestionar adequadament el paisatge

4.2 OBJECTIUS AMBIENTALS DERIVATS DELS INSTRUMENTS DE PLANEJAMENT SUPERIOR

Segons figura a l'apartat 4.3.1. de la Memòria ambiental del PTPCG, el POUM i la seva avaluació ambiental haurà de tenir en compte un seguit de determinacions. A continuació es seleccionen les que poden ser d'aplicació per Verges:

- Hauran de tenir en compte i justificar adequadament la seva adequació o coherència amb els objectius ambientals del Pla Territorial.
- En els punts que el Pla identifica com crítics per la connectivitat el planejament urbanístic i sectorial, així com els projectes de noves infraestructures o adequació d'infraestructures existents hauran d'estudiar amb detall aquesta situació i preveure alternatives o mesures preventives, compensatòries o correctores de les noves actuacions per tal de millorar la connectivitat de manera específica en aquestes àrees i prestant especial atenció a les determinacions que en aquest sentit conté la normativa del Pla.
- Les noves trames urbanes d'extensió o reforma respondran als criteris d'estalvi de sòl i de proporcionalitat entre població i llocs de treball localitzats interpretats en el conjunt de l'àmbit – municipal o plurimunicipal- objecte de planejament.
- El disseny de les noves àrees urbanes incorporarà criteris de qualitat paisatgística, d'eficiència energètica, d'estalvi d'aigua, de mobilitat sostenible, d'afavoriment de la biodiversitat en la vegetació urbana, de prevenció de la contaminació i de gestió dels residus.
- De manera específica, caldrà que les noves actuacions urbanístiques en l'àmbit del Pla Territorial apliquin aquelles mesures viables tècnicament i econòmicament encarades a assolir l'autoabastament energètic dels sectors, el tancament del cicle de l'aigua dintre dels sectors, i un canvi modal radical del sistema de mobilitat. Concretament, els nous desenvolupaments hauran de preveure les mesures necessàries que permetin que el reg de zones verdes es dugui a terme mitjançant la recollida de les aigües pluvials, aigües grises o drenatges de les infraestructures soterrades.
- Caldrà estudiar vies per a que, en la mesura del possible, els nous creixements siguin neutres en carboni.
- Les noves trames urbanes s'adequaran a les condicions topogràfiques de l'espai on s'ubiquin i, sense perjudici de les solucions concretes d'ordenació adequades en cada cas, establiran relacions de continuïtat i harmonia formal amb les trames existents. Caldrà extremar l'observança d'aquests criteris en aquelles àrees i nuclis que per la seva visibilitat són components significatius del paisatge.
- Els plans o projectes que es desenvolupin en sòl de protecció preventiva i que es situïn a menys de 250 metres de distància d'espais naturals protegits o de zones humides protegides hauran de justificar que no afecten negativament els valors pels quals aquests espais són objecte de protecció i en qualsevol cas hauran de preveure mesures específiques per a minimitzar el seu impacte ambiental. El planejament urbanístic haurà de regular i delimitar amb major precisió aquestes zones també i, si s'escau, ampliar-les a sòls urbans o urbanitzables, o sòls de protecció territorial.
- L'ordenació de sectors de sòl urbanitzable, o de sòl urbà no consolidat, que siguin confrontants amb masses d'aigua (rivers, rieres, canals, llacs, estanys o la vora del mar) així com amb sòls de protecció especial o territorial agro-paisatgístic, hauran de considerar la presència d'aquests elements i preveure espais de transició paisatgística entre el front edificat i aquells elements. En aquest espai de transició s'hi hauran de localitzar de manera preferent els sòls de cessió per a espais lliures i s'ha de tractar amb cura la composició urbana dels fronts edificats per la seva especial visibilitat.
- Els municipis de l'àmbit del Pla hauran de preveure en els seus plans d'ordenació urbanística municipal corredors específics per a les infraestructures de transport i distribució elèctrica que permetin travessar, si és indispensable, els sòls de protecció especial d'interès connector amb el menor impacte sobre la connectivitat ecològica.

- El planejament urbanístic avaluarà l'existència d'altres sòls aptes per desenvolupar i que ja tinguin la condició d'urbanitzables abans de fer un canvi de classificació dels sòls de protecció preventiva que estableix el Pla. En el cas que no es disposi de més sòl i que s'hagin d'afectar a sòls de protecció preventiva caldrà que el planejament urbanístic o derivat analitzi amb detall els valors que hi concorren i cerqui la comptabilització màxima dels mateixos amb les actuacions que es prevegin.
- El planejament urbanístic delimitarà amb precisió les zones de risc o afectació i ha de determinar, si escau, les mesures específiques de protecció i prevenció que siguin adequades d'acord amb l'ordenació proposada i la normativa d'aplicació en cada cas.
- Els municipis podran preveure en el seu planejament urbanístic municipal que, quan malgrat l'observació de les condicions generals de protecció previstes pel Pla Territorial, una nova infraestructura afecti sòls d'elevat valor natural o paisatgístic, s'hagin de preveure com a mesures compensatòries actuacions de custòdia del territori que afectin a una superfície equivalent a l'afectada per la nova infraestructura. Aquestes actuacions podran implicar la necessitat d'adquirir terrenys i d'establir contractes o convenis de custòdia amb organitzacions que garanteixin, a mig i llarg termini, una gestió adequada dels terrenys així com el seguiment de l'efectivitat de les actuacions.
- El desenvolupament dels creixements urbanístics i de les renovacions urbanes previstes no només s'ha de subordinar a l'execució prèvia o simultània de les infraestructures necessàries per atendre les necessitats d'abastament d'aigua que generin, sinó que s'ha de condicionar a una garantia prèvia de l'abastament que assegurï l'existència del recurs i el seu subministrament, en base a un ús sostenible d'aquest. A més, el creixement urbanístic municipal ha d'internalitzar el cost global de la disposició, distribució i garantia del nou abastament previst derivat del seu desenvolupament.

A banda, cal tenir en compte que la Llei en matèria d'urbanisme i habitatge determina que s'han d'adoptar mesures encaminades a un canvi de model urbanístic que prioritzi la rehabilitació del parc d'habitatges i els edificis de consum energètic gairebé nul i a reduir la vulnerabilitat i les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle. A tal efecte, es recullen a continuació els objectius de reducció d'emissions de gasos d'efecte hivernacle atenent a la disposició addicional primera de la Llei de canvi climàtic

- L'objectiu de reducció d'emissions de gasos amb efecte d'hivernacle per a l'any 2030 és del 40% respecte a l'any base (1990), del 65% per al 2040 i del 100% per al 2050.
- L'objectiu de reducció dels òxids de nitrogen per a l'any 2020 és del 35%, i el de reducció de les partícules en suspensió de menys de 10 micres, del 30%.
- Els objectius de reducció de gasos amb efecte d'hivernacle per a les energies renovables en la producció energètica i per a l'eficiència energètica són del 100% amb l'horitzó d'un model neutre en emissions de carboni per al 2050.

4.3 OBJECTIUS GENERALS PER A UN DESENVOLUPAMENT URBANÍSTIC SOSTENIBLE

4.4 OBJECTIUS AMBIENTALS ESPECÍFICS PEL PLA

A continuació s'especifiquen els objectius i criteris ambientals que, en base a la diagnosi dels aspectes ambientalment significatius, dels objectius de protecció ambiental fixats a l'àmbit internacional, estatal, autonòmic o local que tinguin relació amb l'instrument objecte d'avaluació ambiental i del concepte de desenvolupament urbanístic sostenible, es considera que el Pla hauria d'atendre i que serviran de base per a la seva avaluació ambiental.

ELEMENT AMBIENTALMENT SIGNIFICATIU	OBJECTIU AMBIENTAL
Els usos agrícoles i ramaders conformen el principal element definidor del sòl no urbanitzable del terme.	Protegir i conservar el mosaic agrícola vetllant per garantir la compatibilitat d'aquesta activitat productiva amb el medi en què s'insereix i preservant la seva funció com a estructurador del paisatge.
Els usos forestals tenen caràcter minoritari i localitzat, conformant masses boscoses isolades o retalls associats a les zones agrícoles.	Preservar les taques boscoses de pineda, alzinars i carrascars i dels retalls forestals imbricats en la matriu agrícola.
S'identifiquen taques delimitades com a hàbitats d'interès comunitari corresponents, en gran part, a aquestes peces forestals.	
Una part important del terme municipal queda incorporada en alguna figura de protecció ambiental.	Assegurar la compatibilitat de la proposta amb els sòls delimitats de protecció especial i territorial del PTPCG i amb les figures de protecció ambiental corresponents.
Les zones amb caràcter antròpic són d'extensió reduïda. Destaca el nucli urbà, de caràcter força compacte i amb una transició millorable amb el sòl agrícola adjacent.	Adaptar els possibles creixements a la forma i caràcter rural del nucli urbà.
	Mantenir unes fronteres nítides i de qualitat entre els espais urbans i els espais agrícoles o naturals de les perifèries
El municipi és solcat per diversos cursos fluvials i infraestructures hidràuliques que constitueixen entorns d'interès ambiental remarcable.	Potenciar la recuperació dels eixos fluvials, dels seus marges i dels seus ecosistemes de ribera, atenent al seu paper com a connector ecològic.
	Garantir la continuïtat funcional i el bon estat ecològic dels recs, mantenint-los descoberts i amb un tractament paisatgístic adequat.
Verges conforma un enclavament situat en un entorn de notable interès en termes de connectivitat ecològica	Garantir la permeabilitat ecològica de la matriu territorial tot minimitzant l'efecte barrera de les infraestructures.
Les aigües subterrànies de Verges presenten un estat general millorable, destacant la vulnerabilitat que comporta l'activitat agrícola.	Garantir la qualitat de les aigües subterrànies de Verges, parant especial atenció a la regulació de l'activitat agrícola.

El municipi encara no disposa de connexió amb l'EDAR de l'Escala.	Resoldre la connexió de la xarxa de sanejament del municipi ja executada a l'EDAR de l'Escala.
Es detecta un a afectació derivada del risc d'inundació amb potencial impacte sobre la zona urbanitzada	Garantir la compatibilitat de l'ordenació proposada amb els riscos naturals identificats, especialment en referència al risc d'inundació.
L'ambient atmosfèric al municipi presenta un bon estat.	Potenciar una mobilitat sostenible basada en els desplaçaments no motoritzats i el transport públic.
	Mantenir la població exposada a nivells acústics permesos per la legislació
	Allunyar els possibles nous creixements de les zones sensibles pel que fa a la contaminació acústica i lumínica.
El paisatge de Verges es troba principalment dominat pel mosaic agrari ben conservat tot i que cal tenir en compte l'existència de dinàmiques i fragilitats paisatgístiques que hi poden incidir negativament.	Vetllar per garantir la permanència de les visuals en la plana.
	Mantenir i integrar els elements de valor patrimonial existents.
	Vertebrar una xarxa de connexió social que connecti diferents punts del nucli urbà entre si i amb les zones del no urbanitzable, aprofitant eixos existents i potenciant-ne de nous.
Si bé les dades de ràtios de consum de recursos i generació de residus no són elevades, el desenvolupament del POUM pot comportar un impacte sobre aquests elements lligats al metabolisme urbà.	Promoure i garantir un model urbà eficient des del punt de vista energètic i de gestió de residus.
Existeixen impactes derivats del canvi climàtic amb potencial afectació en el desenvolupament urbà de la ciutat.	Minimitzar les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle vinculades al pla i preveure mesures per reduir la vulnerabilitat als efectes del canvi climàtic.

4.4.1.1 JERARQUITZACIÓ DELS OBJECTIUS AMBIENTALS

Els objectius ambientals han de formular-se de forma jerarquitzada en funció del seu grau d'importància relativa, amb l'objecte que restin diferenciats clarament aquells més essencials. En aquest sentit, per tal d'establir aquesta jerarquització, en el present informe es valora cada objectiu en funció de dos criteris a partir dels quals s'estableix la jerarquització dels mateixos:

- **Rellevància [REL].** Es refereix a la importància de l'objectiu en qüestió d'acord amb l'element de diagnosi del qual se'n deriva i tenint en compte la realitat física de l'àmbit territorial en el que s'emmarca el pla objecte d'avaluació.
- **Aplicabilitat [APL].** Es refereix a la capacitat que té el planejament, tenint en compte l'abast i l'escala del pla objecte d'avaluació, per a incidir sobre les causes i possibles solucions de l'objectiu en qüestió.

Així doncs, a cada un d'aquests objectius se li atorga un pes específic en funció de si la seva importància/incidència és Alta (3), Mitja (2) o Baixa (1) i la suma d'ambdós pesos dóna un valor final o "valor de jerarquitació".

Per a l'establiment del valor de rellevància s'han tingut en compte les conclusions de les sessions de participació ciutadana efectuades en la fase d'avanç.

Així, s'estableixen els següents valors de jerarquitació:

NIVELL DE JERARQUITACIÓ	Σ
Objectius prioritaris	6
Objectius rellevants	5
Objectius secundaris	1 a 4

Taula 13. Jerarquitació dels objectius ambientals del POUM de Verges

OBJECTIU AMBIENTAL	REL	APL	Σ	JERARQUITACIÓ
Protegir i conservar el mosaic agrícola vetllant per garantir la compatibilitat d'aquesta activitat productiva amb el medi en què s'insereix i preservant la seva funció com a estructurador del paisatge.	3	3	6	<i>Prioritari</i>
Preservar les taques boscoses de pineda, alzinars i carrascars i dels retalls forestals imbricats en la matriu agrícola.	3	3	6	<i>Prioritari</i>
Assegurar la compatibilitat de la proposta amb els sòls delimitats de protecció especial i territorial del PTPCG i amb les figures de protecció ambiental corresponents.	3	3	6	<i>Prioritari</i>
Adaptar els possibles creixements a la forma i caràcter rural del nucli urbà.	2	3	5	<i>Rellevant</i>
Mantenir unes fronteres nítides i de qualitat entre els espais urbans i els espais agrícoles o naturals de les perifèries	2	3	5	<i>Rellevant</i>
Potenciar la recuperació dels eixos fluvials, dels seus marges i dels seus ecosistemes de ribera, atenent al seu paper com a connector ecològic.	3	3	6	<i>Prioritari</i>
Garantir la continuïtat funcional i el bon estat ecològic dels recs, mantenint-los descoberts i amb un tractament paisatgístic adequat.	3	2	5	<i>Rellevant</i>
Garantir la permeabilitat ecològica de la matriu territorial tot minimitzant l'efecte barrera de les infraestructures.	3	3	5	<i>Prioritari</i>
Garantir la qualitat de les aigües subterrànies de Verges, parant especial atenció a la regulació de l'activitat agrícola.	3	2	5	<i>Rellevant</i>

Resoldre la connexió de la xarxa de sanejament del municipi ja executada a l'EDAR de l'Escala.	3	1	4	Secundari ¹⁰
Garantir la compatibilitat de l'ordenació proposada amb els riscos naturals identificats, especialment en referència al risc d'inundació.	3	3	6	Prioritari
Potenciar una mobilitat sostenible basada en els desplaçaments no motoritzats i el transport públic.	2	2	5	Secundari
Mantenir la població exposada a nivells acústics permesos per la legislació	2	2	4	Secundari
Allunyar els possibles nous creixements de les zones sensibles pel que fa a la contaminació acústica i lumínica.	2	2	5	Secundari
Vetllar per garantir la permanència de les visuals en la plana.	3	2	4	Rellevant
Mantenir i integrar els elements de valor patrimonial existents.	2	2	4	Secundari
Vertebrar una xarxa de connexió social que connecti diferents punts del nucli urbà entre si i amb les zones del no urbanitzable, aprofitant eixos existents i potenciant-ne de nous.	2	2	4	Secundari
Promoure i garantir un model urbà eficient des del punt de vista energètic i de gestió de residus.	3	2	5	Rellevant
Minimitzar les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle vinculades al pla i preveure mesures per reduir la vulnerabilitat als efectes del canvi climàtic.	2	2	5	Secundari

Per tant, els objectius ambientals del POUM de Verges queden jerarquitzats de la següent manera:

Taula 14. Objectius ambientals del POUM de Verges

Objectius prioritaris	Protegir i conservar el mosaic agrícola vetllant per garantir la compatibilitat d'aquesta activitat productiva amb el medi en què s'insereix i preservant la seva funció com a estructurador del paisatge.
	Preservar les taques boscoses de pineda, alzinars i carrascars i dels retalls forestals imbricats en la matriu agrícola.
	Assegurar la compatibilitat de la proposta amb els sòls delimitats de protecció especial i territorial del PTPCG i amb les figures de protecció ambiental corresponents.
	Potenciar la recuperació dels eixos fluvials, dels seus marges i dels

¹⁰ Cal tenir en compte que aquest objectiu apareix com a secundari en tant que la seva sol·lució queda lluny de l'abast d'actuació del POUM, en tant que depèn d'una infraestructura de nivell supramunicipal i que, per tant, no es pot preveure en el marc del POUM: Tot i això, es considera un element rellevant en el present procediment d'avaluació ambiental.

	seus ecosistemes de ribera, atenent al seu paper com a connector ecològic.
	Garantir la permeabilitat ecològica de la matriu territorial tot minimitzant l'efecte barrera de les infraestructures.
	Garantir la compatibilitat de l'ordenació proposada amb els riscos naturals identificats, especialment en referència al risc d'inundació.
Objectius rellevants	Adaptar els possibles creixements a la forma i caràcter rural del nucli urbà.
	Mantenir unes fronteres nítides i de qualitat entre els espais urbans i els espais agrícoles o naturals de les perifèries
	Garantir la continuïtat funcional i el bon estat ecològic dels recs, mantenint-los descoberts i amb un tractament paisatgístic adequat.
	Garantir la qualitat de les aigües subterrànies de Verges, parant especial atenció a la regulació de l'activitat agrícola.
	Vetllar per garantir la permanència de les visuals en la plana.
	Promoure i garantir un model urbà eficient des del punt de vista energètic i de gestió de residus.
Objectius secundaris	Resoldre la connexió de la xarxa de sanejament del municipi ja executada a l'EDAR de l'Escala.
	Potenciar una mobilitat sostenible basada en els desplaçaments no motoritzats i el transport públic.
	Mantenir la població exposada a nivells acústics permesos per la legislació.
	Allunyar els possibles nous creixements de les zones sensibles pel que fa a la contaminació acústica i lumínica.
	Mantenir i integrar els elements de valor patrimonial existents.
	Vertebrar una xarxa de connexió social que connecti diferents punts del nucli urbà entre si i amb les zones del no urbanitzable, aprofitant eixos existents i potenciant-ne de nous.
	Minimitzar les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle vinculades al pla i preveure mesures per reduir la vulnerabilitat als efectes del canvi climàtic.

4.4.2 CRITERIS AMBIENTALS

A continuació es detallen els **criteris ambientals** proposats per tal que la proposta de POUM a desenvolupar en les properes fase permeti l'acompliment efectiu d'aquests objectius ambientals:

Objectius prioritaris	
<p>Protegir i conservar el mosaic agrícola vetllant per garantir la compatibilitat d'aquesta activitat productiva amb el medi en què s'insereix i preservant la seva funció com a estructurador del paisatge.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Delimitar qualificacions específiques per als sòls agrícoles, atenent als seus valors. • Definir una adequada regulació dels usos permesos en aquestes zones. • Regular les condicions d'edificació de noves construccions o d'ampliació de les existents així com d'elements associats (tanques, coberts,...). • Elaborar un catàleg específic de masies i cases rurals susceptibles de reconstrucció o de rehabilitació o preveure un pla especial amb aquesta finalitat. • Restringir les condicions per a l'emplaçament d'activitats i equipaments d'interès públic en sòl no urbanitzable. • Conservar els elements de vegetació natural integrats en el teixit agrari. • Protegir la infraestructura agrícola. • Incorporar directrius per la gestió sostenible de les explotacions agrícoles. • Assegurar l'adequada regulació de les activitats i instal·lacions impròpies del sòl no urbanitzable que s'identifiquen actualment.
<p>Preservar les taques boscoses de pineda, alzinars i carrascars i dels retalls forestals imbricats en la matriu agrícola.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Delimitar qualificacions específiques per a les masses boscoses, atenent als seus valors. • Regular els usos del sòl no urbanitzable de tal manera que s'asseguri la preservació de la biodiversitat i qualitat ecològica i paisatgística d'aquestes àrees.
<p>Assegurar la compatibilitat de la proposta amb els sòls delimitats de protecció especial i territorial del PTPCG i amb les figures de protecció ambiental corresponents.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Assegurar la congruència entre el que estableixen aquestes figures urbanístiques o de protecció i la regulació proposada pel PDUM.
<p>Potenciar la recuperació dels eixos fluvials, dels seus marges i dels seus ecosistemes de ribera, atenent al seu paper com a connector ecològic.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Considerar la xarxa hídrica com a sistema general. • Establir entorns de protecció d'acord amb les característiques dels diversos elements que vagin més enllà de les zones de servitud reglamentàries. • En el cas de l'espai fluvial del Ter, són d'aplicació les Directrius de gestió de Natura 2000. • Adoptar un règim de protecció i millora de les característiques d'aquests elements.

		<ul style="list-style-type: none"> • Introduir actuacions de millora de la funcionalitat d'aquests elements com a connectors ecològics. • Evitar l'execució d'obres i actuacions que comportin la seva artificialització.
<p>Garantir la permeabilitat ecològica de la matriu territorial tot minimitzant l'efecte barrera de les infraestructures.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • En cas que es prevegin noves infraestructures, avaluar el grau de fragmentació que suposen, estudiant els possibles impactes acumulatius i sinèrgics negatius, considerant les cïes existents i les previstes dins del mateix àmbit d'influència. • Establir solucions conjuntes de permeabilitat de les vies. • Controlar la proliferació de canvis generalitzats dels usos del sòl en medi rural. 	
<p>Garantir la compatibilitat de l'ordenació proposada amb els riscos naturals identificats, especialment en referència al risc d'inundació.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Incorporar un estudi específic d'inundabilitat en que es precisin les zones inundables identificades, especialment en referència als possibles creixements proposats pel PDUM, segons el document de Recomanacions tècniques per a la redacció d'estudis de zones inundables d'àmbit local elaborat per l'ACA. • Evitar el desenvolupament d'aquelles zones amb períodes de retorn incompatibles amb la seva urbanització. • Qualificar els espais afectats per aquest riscos amb usos compatibles prioritant el valor ecològic que poden tenir les zones inundables. • Establir una regulació específica d'aquests espais i integrar criteris i mesures específiques, per tal de reduir la vulnerabilitat del territori al risc d'inundació. • Adoptar un model de desenvolupament que redueixi la impermeabilització i preveure la utilització de tècniques que facilitin la infiltració de l'aigua de pluja en els sectors previstos o en actuacions de millora urbana o d'execució de determinats sistemes. 	

Objectius rellevants	
Adaptar els possibles creixements a la forma i caràcter rural del nucli urbà.	<ul style="list-style-type: none"> • Estimar de manera objectiva les demandes de sòl potencialment requerides, apostant per un model urbà compacte i de completió. • Classificar preferentment com a sòl urbà o urbanitzable els espais intersticials o marginals en el teixit urbà preexistent.
Mantenir unes fronteres nítides i de qualitat entre els espais urbans i els espais agrícoles o naturals de les perifèries	<ul style="list-style-type: none"> • Delimitar una qualificació específica per a aquest espai de transició, amb regulació d'usos i activitats permesos i condicions de composició i desenvolupament de les mateixes. • Incorporar criteris de tractament paisatgístic de les edificacions o urbanització que es localitzi en aquest àmbit de façana. • Procurar pel manteniment dels horts existents al sud del Rec del Molí, regulant-los en el sentit de millorar la seva inserció al lloc. • Preveure sistemes d'espais lliures com a element de contenció i d'acabat de la vila.
Garantir la continuïtat funcional i el bon estat ecològic dels recs, mantenint-los descoberts i amb un tractament paisatgístic adequat.	<ul style="list-style-type: none"> • Preveure un pla especial per al sistema de recs.
Garantir la qualitat de les aigües subterrànies de Verges, parant especial atenció a la regulació de l'activitat agrícola.	<ul style="list-style-type: none"> • Exigir sistemes de depuració autònoms autoritzats per l'ACA quan no sigui possible la connexió a la xarxa general de sanejament. • Incorporar directrius per la gestió sostenible de les explotacions agrícoles. • Incorporar directrius per la gestió sostenible de les dejeccions ramaderes.
Vetllar per garantir la permanència de les visuals en la plana.	<ul style="list-style-type: none"> • Evitar que el desenvolupament urbà, tant de rehabilitació com de nova obra, desfiguri les fites paisatgístiques i evitari les extensions urbanes que modifiquin figures, perfils i escenaris urbans. • Per a la implantació de nous usos en la plana agrícola, considerar la fragilitat paisatgística com a factor limitant per a l'admissibilitat d'actuacions, exigint l'aplicació de criteris d'integració en el medi tant a les noves construccions com a les obres de rehabilitació de les construccions existents. • Adoptar estratègies d'integració paisatgística per: dipòsits de Puig Rodon,

	<p>Promoure i garantir un model urbà eficient des del punt de vista energètic i de gestió de residus.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Inclusió en normativa de criteris d'eficiència en el consum de recursos, especialment pels nous desenvolupaments, però també a les operacions de rehabilitació. • Integrar criteris i incentius per a la millora de l'eficiència energètica i de consum d'aigua d'edificis existents, tant públics com privats. Estudiar adaptacions normatives per afavorir les actuacions de rehabilitació energètica les quals sovint poden topir amb obstacles derivats de les ordenances d'edificació. • Implantar l'equipament i els sistemes de disseny urbà adients per a la reutilització i la recollida selectiva dels residus. • Ordenar el desenvolupament de l'activitat constructiva amb l'objectiu de minimitzar els impactes associats als materials utilitzats i fomentar-ne la durabilitat, la reutilització i el reciclatge.
--	---	--

Objectius secundaris	Resoldre la connexió de la xarxa de sanejament del municipi ja executada a l'EDAR de l'Escola.	<ul style="list-style-type: none"> • Potenciar els mecanismes necessaris per a garantir l'execució de les infraestructures supramunicipals pendents per permetre la connexió del sistema de sanejament (ja existent) del municipi a l'EDAR de l'Escola.
	Potenciar una mobilitat sostenible basada en els desplaçaments no motoritzats i el transport públic.	<ul style="list-style-type: none"> • Apostar per un desenvolupament urbà que minimitzi les necessitats de desplaçament i implementar mesures de pacificació del trànsit. • Estudiar la viabilitat de pacificar les dues travesseres urbanes que creuen el nucli urbà • Integrar les propostes i criteris derivats de l'Estudi d'Avaluació de la Mobilitat Generada.
	Mantenir la població exposada a nivells acústics permesos per la legislació	<ul style="list-style-type: none"> • Estudiar mecanismes i alternatives que permetin millorar les condicions ambientals, de seguretat i de connectivitat urbana en els eixos viaris principals, especialment analitzant la possibilitat de pacificar les dues travesseres urbanes que creuen el nucli urbà. • Prevenir els impactes acústics en la regulació de l'edificació.
	Allunyar els possibles nous creixements de les zones sensibles pel que fa a la contaminació acústica i lumínica.	<ul style="list-style-type: none"> • Tenir en compte les sensibilitats de les àrees definides pel Mapa de Capacitat Acústica en la delimitació de zones de creixement, atenent a les normes aplicables i als objectius de qualitat acústica.
	Mantenir i integrar els elements de valor patrimonial existents.	<ul style="list-style-type: none"> • Redactar el Pla Especial de protecció del Patrimoni de Verges / Catàleg de béns patrimonials.
	Vertebrar una xarxa de connexió social que connecti diferents punts del nucli urbà entre si i amb les zones del no urbanitzable, aprofitant eixos existents i potenciant-ne de nous.	<ul style="list-style-type: none"> • Mantenir els antics camins agrícoles tot facilitant la seva senyalització i aprofitament com a itineraris turístics i de promoció de rutes de descoberta del paisatge.
	Minimitzar les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle vinculades al pla i preveure mesures per reduir la vulnerabilitat als efectes del canvi climàtic.	<ul style="list-style-type: none"> • Adoptar una estratègia que combini accions de mitigació amb accions d'adaptació al canvi climàtic (reducció de la vulnerabilitat i augment de la resiliència).

5 ALTERNATIVES DE PLANEJAMENT

5.1 ALTERNATIVES CONSIDERADES

En relació al POUM de Verges que s'avalua en el present document, en aquest apartat es presenten les tres alternatives que s'han plantejat per part de l'equip redactor del POUM i que es recullen a l'apartat 10 de la documentació urbanística.

Tenint en compte els criteris i objectius urbanístics establerts i d'acord amb la legislació urbanística, es defineixen tres alternatives:

- Alternativa 0: Planejament vigent refós
- Alternativa 1: Reconsideració dels creixements
- Alternativa 2: Nous creixements

En aquest apartat s'incorpora una breu descripció de cada alternativa, i posteriorment es realitza una comparativa des del punt de vista ambiental, confrontant cada una amb els objectius ambientals, per tal de determinar la justificació ambiental de l'alternativa seleccionada.

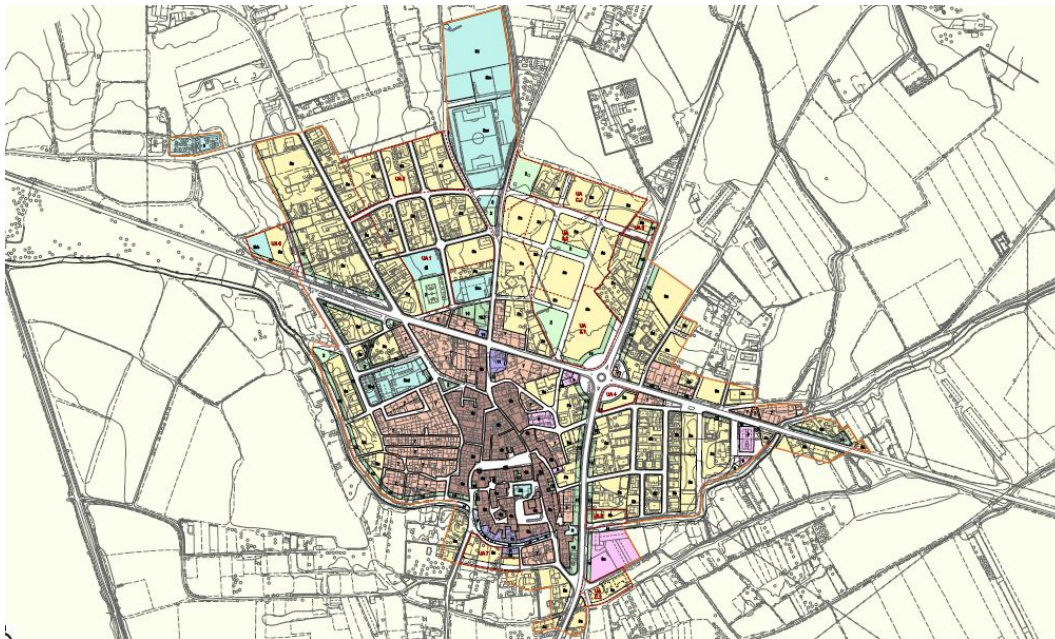
5.1.1 ALTERNATIVA 0 – PLANEJAMENT VIGENT REFÓS

La primera de les alternatives preses en consideració, és l'alternativa zero, és a dir, que no es redactés un nou POUM i no s'efectués la revisió de les Normes Subsidiàries vigents, mantenint l'evolució urbanística del municipi segons les previsions de les NNSS.

A nivell urbanístic, aquesta alternativa es pot traduir en els següents aspectes:

- Resten 5 unitats d'actuació pendents de desenvolupar i edificar.
- Existeixen solars per edificar en sòl urbà.
- No s'ha redactat el Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic i arqueològic
- En sòl no urbanitzable, es permet l'edificació residencial unifamiliar, tot i que l'actual legislació urbanística ja blinda aquesta opció.

Figura 11. Alternativa 0

SU (Sòl urbà)	
Sistema viari	10 Zona Verd Privat
2 Sistema de parcs i jardins urbans	11 Elements de Protecció Integral
3 Equipaments comunitaris	H Sistema hidrogràfic
6 Casc Antic	
7 Exemple Casc Antic	
8 Ciutat jardí	NU (Sòl No Urbanitzable)
9 Ordenació Blocs allists	Sòl No Urbanitzable

Font: Equip redactor del POUM

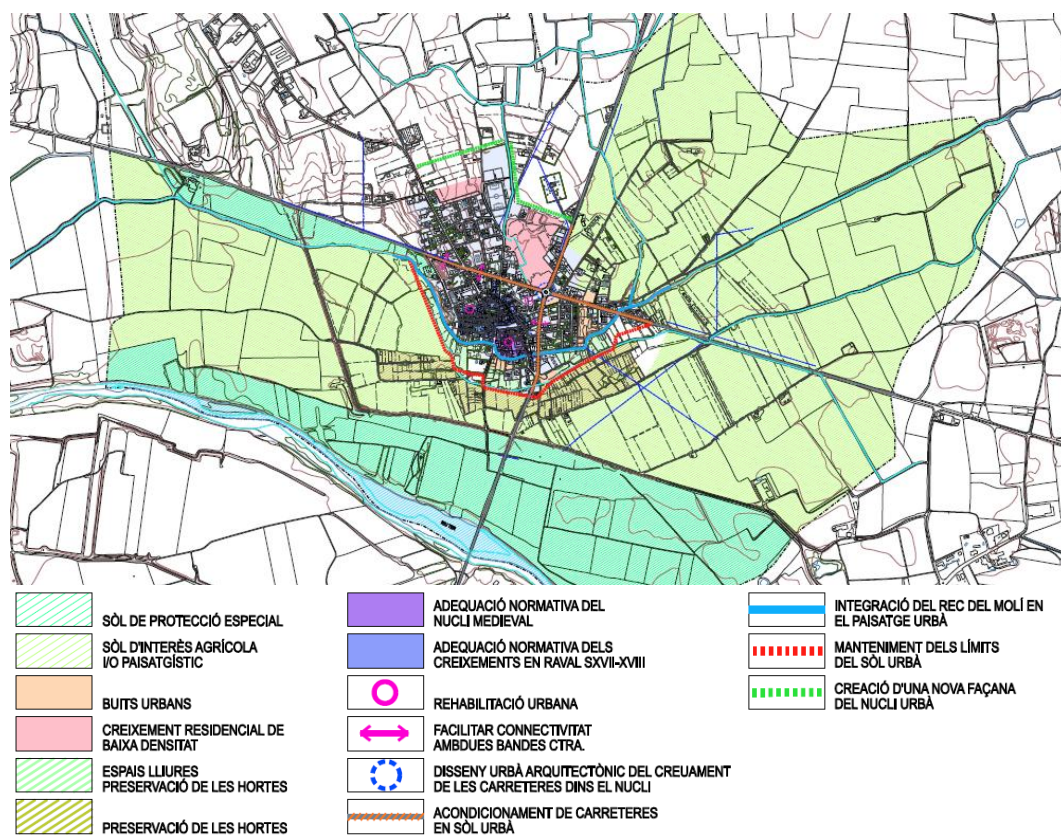
5.1.2 ALTERNATIVA 1 – RECONSIDERACIÓ DELS CREIXEMENTS

La segona alternativa, Alternativa 1, preveu fer una reconsideració sobre els terrenys ja classificats en les vigents Normes que no s'han desenvolupat i la protecció del sòl no urbanitzable.

A nivell urbanístic, aquesta alternativa es pot traduir en els següents aspectes:

- S'aposta per la compleció del sòl urbà a través de l'estudi dels buits urbans existents.
- Es proposa la formació d'una nova façana al límit nord del sòl urbà actual.
- Es contempla l'adequació de la normativa urbanística al casc urbà per preservar els valors i afavorir la rehabilitació urbana així com la renovació i millora del paisatge urbà.
- Es preveu adoptar mesures per tal que els projectes d'edificació o reforma responguin a criteris d'elevada eficiència energètica.
- Es pretén potenciar la mixticitat d'usos en sòl urbà.
- Es preveu la redacció d'un Pla d'integració paisatgística de les tres carreteres, C-31, C-252, i GI-634, per tal d'acondicionar-les a vials de sòl urbà i velocitat de circulació reduïda.
- Es preveu la integració i accessibilitat al Rec del Molí com a element estructurador del nucli de Verges.
- Es preveu la protecció integral del riu Ter i la seva plana inundable.
- Es preveu la protecció dels horts que limiten amb el sòl urbà per la seva banda sud

Figura 12. Alternativa 1

Font: Equip redactor del POUM

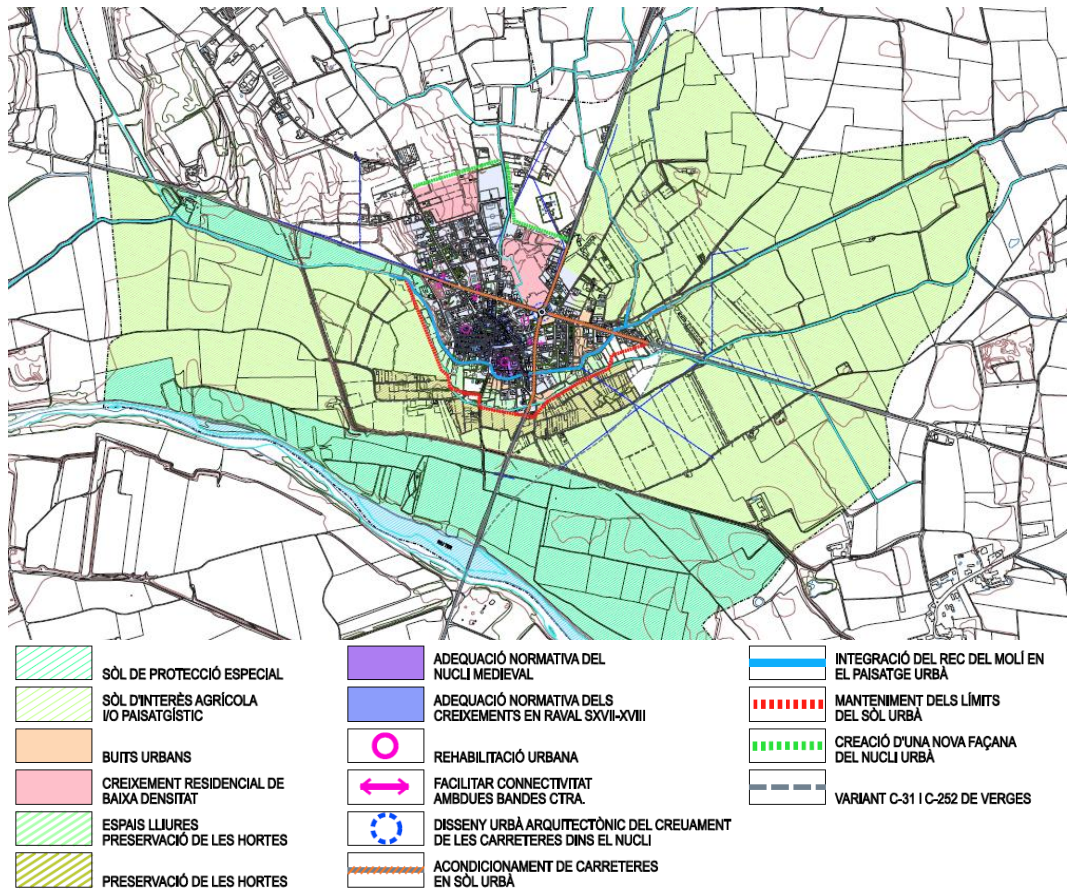
5.1.3 ALTERNATIVA 2 – RECONSIDERACIÓ DELS CREIXEMENTS

La tercera alternativa, Alternativa 2, es planteja com una alternativa més expansiva, on es preveu el desenvolupament que ja preveu l'alternativa 1, més uns nous creixements residencials i desenvolupament del sistema viari.

A nivell urbanístic, aquesta alternativa es pot traduir en els següents aspectes:

- S'aposta per la compleció del sòl urbà a través de l'estudi dels buits urbans existents.
- Es preveu la classificació com a nou sòl urbanitzable delimitat el límit nord-oest del nucli urbà, amb tipologies residencials de baixa densitat, habitatges aïllats i habitatges en filera.
- Es proposa la formació d'una nova façana al límit nord del sòl urbà actual.
- Es contempla l'adequació de la normativa urbanística al casc urbà per preservar els valors i afavorir la rehabilitació urbana així com la renovació i millora del paisatge urbà.
- Es preveu adoptar mesures per tal que els projectes d'edificació o reforma responguin a criteris d'elevada eficiència energètica.
- Es pretén potenciar la mixicitat d'usos en sòl urbà.
- Es preveu una nova infraestructura de mobilitat, l'anomenada variant de Verges, pel costat de llevant, que faria que la mobilitat de pas per la carretera C-31 i la C-252 passés fora del nucli urbà.
- Es preveu la redacció d'un Pla d'integració paisatgística de les tres carreteres, C-31, C-252, i GI-634, per tal d'acondicionar-les a vials de sòl urbà i velocitat de circulació reduïda.
- Es preveu la integració i accessibilitat al Rec del Molí com a element estructurador del nucli de Verges.
- Es preveu la protecció integral del riu Ter i la seva plana inundable.
- Es preveu la protecció dels horts que limiten amb el sòl urbà per la seva banda sud.

Figura 13. Alternativa 2

Font: Equip redactor del POUM

5.1.4 BALANÇ D'EMISSIONS DE GEH DE LES ALTERNATIVES CONSIDERADES

Les emissions de gasos d'efecte hivernacle (GEH) derivades de les determinacions del planejament urbanístic es troben sovint entre les repercussions ambientals més rellevants d'aquests. En particular, aquesta circumstància es dona habitualment en bona part dels plans d'ordenació urbanística municipal que es formulen, atesa la transcendència que tenen al respecte la classificació i la qualificació urbanístiques del sòl establertes.

A més, des de l'entrada en vigor de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i posteriorment amb la Llei 16/2017, de l'1 d'agost, de canvi climàtic, la incorporació de la mitigació i adaptació al canvi climàtic en els procediments d'avaluació ambiental del planejament urbanístic és un aspecte clau. Concretament, la llei 16/2017, de l'1 d'agost, de canvi climàtic¹¹ estableix que els planejaments urbanístics i llurs modificacions i revisions han d'incorporar una anàlisi quantitativa i una valoració descriptiva de l'impacte sobre les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle i dels impactes del canvi climàtic sobre el nou planejament, i també mesures per a mitigar-lo i adaptar-s'hi. Aquesta anàlisi ha d'incloure les emissions vinculades a la mobilitat generada, als consums energètics del cicle de l'aigua i dels residus, i als consums energètics dels usos residencials i terciaris (article 27). Així mateix, estableix la obligatorietat d'incorporar en els procediments d'avaluació ambiental de plans, programes i projectes que es desenvolupin a Catalunya, l'avaluació de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle que llur execució i gestió puguin produir, i també la vulnerabilitat davant dels impactes del canvi climàtic (article 34), aspectes que s'incorporen en diferents apartats d'aquest document.

Conseqüentment, aquest apartat pretén efectuar una anàlisi quantitativa d'aquelles determinacions del POUM susceptibles de generar emissions de CO₂, segons l'eina de càlcul proposada per la Subdirecció General d'Avaluació Ambiental i l'Oficina Catalana de Canvi Climàtic de la Generalitat de Catalunya (actualització 2017).

A partir de les dades disponibles, es calculen les emissions derivades dels potencials de desenvolupament associables a cadascuna de les alternatives considerades.

Un cop efectuat aquest càlcul, s'obtenen pel desenvolupament dels creixements previstos pel POUM en les diferents alternatives considerades els següents valors d'increment de les emissions de GEH:

¹¹Cal tenir en compte que, si bé en el moment de redactar el present document alguns dels preceptes d'aquesta llei estan suspesos pel recurs d'inconstitucionalitat del Govern espanyol admès a tràmit per part del Tribunal Constitucional en data 28 de novembre de 2017, els articles 27 i 34 referents a la incorporació de l'avaluació de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle en els procediments d'avaluació ambiental no han estat suspesos i per tant continuen vigents.

Taula 15. Emissions totals (tCO/any)

FONTS	ALTERNATIVA 0		ALTERNATIVA 1		ALTERNATIVA 2	
Emissions mobilitat generada	1.024	12,3%	5.281	23,0%	6.697	24,8%
Emissions consums energètics	7.066	84,9%	15.614	68,0%	17.920	66,4%
Emissions cicle de l'aigua	2	0,02%	47	0,20%	49	0,18%
Emissions residus	231	2,77%	2.029	8,83%	2.341	8,67%
TOTAL	8.323	100,0%	22.971	100,0%	27.007	100,0%

Font: Lavola a partir de l'eina de càlcul d'emissions de CO2 generades pel planejament urbanístic municipal (actualització novembre 2017)

Taula 16. Emissions per càpita (kgCO/habitant-any)

FONTS	ALTERNATIVA 0		ALTERNATIVA 1		ALTERNATIVA 2	
Emissions mobilitat generada	75	12,3%	315	23,0%	300	24,8%
Emissions consums energètics	514	84,9%	931	68,0%	802	66,4%
Emissions cicle de l'aigua	0	0,02%	3	0,20%	2	0,18%
Emissions residus	17	2,77%	121	8,83%	105	8,67%
TOTAL	606	100,0%	1.370	100,0%	1.208	100,0%

Font: Lavola a partir de l'eina de càlcul d'emissions de CO2 generades pel planejament urbanístic municipal (actualització novembre 2017)

Com es pot comprovar, l'alternativa 3 és la que implica un menor increment de les emissions, tant les totals com per càpita, seguida de l'alternativa 0. Les alternatives 1 i 2 suposen un major increment de les emissions, principalment per les emissions derivades dels consums energètics dels usos industrials com a conseqüència de l'ampliació de la zona industrial prevista en aquestes alternatives.

5.2 AVALUACIÓ I JUSTIFICACIÓ AMBIENTAL DE L'ALTERNATIVA SELECCIONADA

Tot seguit es procedeix a justificar des del punt de vista ambiental la selecció de l'alternativa 2 com la més idònia per la seva major coherència amb els objectius ambientals plantejats en el present Document Inicial Estratègic. A tal efecte, a continuació es presenta una taula de coherència entre les alternatives considerades i els objectius ambientals plantejats, si bé cal tenir en compte que en fase d'avanç aquesta valoració resta condicionada a la concreció de les mesures i criteris de protecció ambiental que incorporarà el POUM en la seva aprovació inicial.

S'assigna un valor a cadascuna de les categories, amb l'objectiu de disposar d'un sumatori final que complementi l'anàlisi realitzada i permeti disposar d'un valor d'idoneïtat ambiental de cada alternativa i faciliti la seva comparativa.

1	Poc compatible amb objectiu
2	Compatible integrant mesures
3	Valoració inicial compatible

Inicialment es realitza una anàlisi de la relació entre les tres alternatives i els **objectius generals per a un desenvolupament urbanístic sostenible**:

OBJECTIUS DE DESENVOLUPAMENT URBANÍSTIC SOSTENIBLE	ALTERNATIVA 0	ALTERNATIVA 1	ALTERNATIVA 2
Minimitzar el consum del sòl i racionalitzar-ne l'ús, d'acord amb un model urbanístic globalment eficient i atent als condicionants ambientals existents	3	3	2
Compatibilitzar el planejament amb el cicle natural de l'aigua, garantir-ne la disponibilitat i racionalitzar l'ús d'aquest recurs en el marc d'un model urbanístic globalment eficient	2	2	2
Minimitzar els efectes del planejament sobre la qualitat de l'aire i el canvi climàtic i, en general, reduir al màxim les immissions de substàncies contaminants	2	2	2
Prevenir i corregir la contaminació acústica, lluminosa i electromagnètica	2	3	2
Fomentar el reciclatge i la reutilització dels residus urbans i, si és el cas, facilitar la disponibilitat d'instal·lacions adequades per al seu tractament	2	2	2
Minimitzar l'impacte de la construcció sobre el cicle dels materials i el medi ambient en general.	2	2	2
Considerar la biodiversitat urbana en l'ordenació i conservar els elements d'interès natural	2	3	2
Integrar el paisatge en el procés de planejament urbanístic i garantir-ne la qualitat	2	3	3
TOTALS	17	20	17

Tal i com es pot observar, l'alternativa 1 és la que presenta un major nivell d'adequació respecte a aquests objectius de caire general, en tant que el model de desenvolupament previst implica un esquema menys expansiu i, per tant, racional i que s'adequa a les necessitats actuals i previstes en l'horitzó temporal del POUM però també a les preexistències territorials. No obstant això, les diferències entre les tres alternatives no són clarament significatives i cal tenir en compte que gran part dels objectius es podrien abordar mitjançant la incorporació de mesures específiques en fases posteriors de l'elaboració del nou planejament general del municipi.

Una de les diferències més notables entre les tres alternatives és la ocupació del sòl que suposen, tant pel que fa a nous creixements com per la previsió d'una infraestructura viària a mode de variant. Així doncs, el fet que l'alternativa 1 aposti per contenir el creixement urbà en termes d'expansió de sòl i que descarti la previsió de la variant però opti per l'adequació de les

vies que travessen el nucli, suposen dos fets rellevants que a nivell ambiental suposen millores destacables respecte la resta.

Per altra banda, a continuació s'analitza la coherència de les alternatives amb els **objectius ambientals específics** definits en el present Document Inicial Estratègic, seguint la mateixa codificació per colors emprada anteriorment. A banda, s'afegeix un apartat en què es detalla una justificació específica del compliment de cada objectiu de manera comparativa entre les alternatives considerades:

OBJECTIU AMBIENTAL	ALTERNATIVA 0	ALTERNATIVA 1	ALTERNATIVA 2	VALORACIÓ AMBIENTAL
Protegir i conservar el mosaic agrícola vetllant per garantir la compatibilitat d'aquesta activitat productiva amb el medi en què s'insereix i preservant la seva funció com a estructurador del paisatge.	2	2,5	2,5	No s'identifiquen diferències significatives pel que fa al compliment d'aquest objectiu ambiental ja que no s'afecten a sòls agrícoles i, per tant, l'efecte sobre el mosaic agrari dependrà fonamentalment de les mesures que s'incorporin en fases posteriors de l'elaboració del POUM. En qualsevol cas, és important valorar positivament la protecció que comporten les alternatives 1 i 2 de les zones d'horta situades al sud del nucli urbà, com a trets diferenciador respecte del planejament vigent.
Preservar les taques boscoses de pinada, alzinars i carrascars i dels retalls forestals imbricats en la matriu agrícola.	2	2	2	Igualment, no s'identifiquen diferències significatives pel que fa al compliment d'aquest objectiu ambiental ja que no s'afecta a les peces boscoses existents. Per tant, l'adequació del POUM a aquest objectiu es considera que restarà condicionada a les mesures que s'incorporin en fases posteriors.
Assegurar la compatibilitat de la proposta amb els sòls delimitats de protecció especial i territorial del PTPCG i amb les figures de protecció ambiental corresponents.	1,5	2	2	Es considera que les tres alternatives permeten donar compliment a la regulació dels sòls delimitats dins del sistema d'espais oberts del PTPCG i de les diferents figures de protecció ambiental, si bé les alternatives 1 i 2 presenten una major adequació en tant que la normativa del planejament vigent hauria d'ésser revisada per assegurar aquesta congruència.
Potenciar la recuperació dels eixos fluvials, dels seus ecosistemes de ribera, atenent al seu paper com a connector ecològic.	2	2,5	2,5	S'assigna una major adequació respecte a aquest objectiu a les alternatives 1 i 2 ja que es defineixen entorns de protecció respecte als rius i recs existents, si bé caldrà assegurar la inclusió de mesures de recuperació adients.
Garantir la compatibilitat de l'ordenació proposada amb els riscos naturals identificats, especialment en referència al risc d'inundació.	1,5	1,5	1,5	La delimitació de zones inundables disponible posa de manifest una afectació rellevant d'aquest risc que inclou les zones de creixement urbà de totes les alternatives. Es tracta, doncs, d'un aspecte d'especial interès.

Adaptar els possibles creixements a la forma i caràcter rural del nucli urbà.	2	2	2	Cal tenir en compte que per a les alternatives 1 i 2 es planteja un Pla de reestructuració urbana enfocat a la millora del paisatge urbà. A més, s'assumeix que la renovació i rehabilitació del nucli ha de partir de l'important valor patrimonial que representa molta de l'edificació històrica existent.
Mantenir unes fronteres nítides i de qualitat entre els espais urbans i els espais agrícoles o naturals de les perifèries	2	2,5	2,5	Les alternatives 1 i 2 contempnen la formació d'una nova façana al límit nord del sòl urbà actual. No obstant això, per a la resta d'espais periurbans, les tres alternatives depenen de la incorporació de mesures o actuacions al respecte.
Garantir la continuïtat funcional i el bon estat ecològic dels recs, mantenint-los descoberts i amb un tractament paisatgístic adequat.	2	3	3	Les alternatives 1 i 2 preveuen la integració i accessibilitat al Rec del Moll com a element estructurador del nucli de Verges.
Garantir la permeabilitat ecològica de la matriu territorial tot minimitzant l'efecte barrera de les infraestructures.	2	2	1	La proposta de zonificació presentada no presenta diferències rellevants entre les tres alternatives pel que fa al manteniment de la permeabilitat del territori, exceptuant l'actuació prevista a l'alternativa 2, d'una nova variant que, sens dubte, esdevindrà un element amb un important efecte barrera sobre la connectivitat ecològica a través del terme municipal.
Garantir la qualitat de les aigües subterrànies de Verges, parant especial atenció a la regulació de l'activitat agrícola.	2	2	2	En els tres casos, l'acompliment d'aquest objectiu va lligat principalment a la regulació que s'estableixi per als usos agrícoles que s'implanten en tota la plana agrícola del municipi.
Potenciar una mobilitat sostenible basada en els desplaçaments no motoritzats i el transport públic.	2	3	2,5	El compliment d'aquest objectiu no pot ser total en cap de les tres alternatives ja que depèn de la incorporació de mesures que caldrà definir en fases posteriors. No obstant això, cal valorar positivament la proposta de condicionament de les carreteres, C-31, C-252, i GI-634, per tal d'acondicional-les a vials de sòl urbà i velocitat de circulació reduïda, fet que es considera que afavorirà la mobilitat no motoritzada en el nucli urbà.
Allunyar els possibles nous creixements de les zones sensibles pel que fa a la contaminació	2	2,5	2,5	En aquest cas, la diferència significativa és la previsió d'una variant que contempla l'alternativa 2 i

acústica i lumínica.				que permetria que la mobilitat de pas per la carretera C-31 i la C-252 passés fora del nucli urbà, reduint es nivells de soroll en aquest entorn. No obstant, la proposta de l'alternativa 2, de preveure la pacificació d'aquests vials, fa possible aquesta reducció de l'impacte acústic a la vegada que es dota d'una major qualitat a l'espai urbà. Pel que fa a la contaminació lumínica, no s'observen diferències significatives.
Promoure i garantir un model urbà eficient des del punt de vista energètic i de gestió de residus.	2	3	2,5	Les alternatives 1 i 2 preveuen l'adopció de mesures per tal que els projectes d'edificació o reforma responguin a criteris d'elevada eficiència energètica. No obstant, s'atenue el nivell d'adequació de l'alternativa 2 en tant que preveu una major extensió de sòl urbanitzable, fet directament lligat als consums derivats del metabolisme urbà.
Minimitzar les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle vinculades al pla i preveure mesures per reduir la vulnerabilitat als efectes del canvi climàtic.	2	3	2,5	La justificació d'aquest objectiu és similar a l'anterior. Pel que fa a les mesures d'adaptació al canvi climàtic, en tots els casos dependrà de les mesures que finalment s'acabin integrant en fases posteriors.
Mantenir la població exposada a nivells acústics permesos per la legislació	2	2,5	2,5	En tots tres casos, existeix un marge de millora de l'exposició acústica de la població a través de la incorporació de mesures al respecte. Tot i així, de nou, el desviament de part del trànsit de pas que actualment travessa el nucli urbà per la previsió d'una variant en l'alternativa 2, esdevé un aspecte que ho afavoreix. No obstant, tal com s'ha comentat anteriorment, la proposta de l'alternativa 2, de preveure la pacificació d'aquests vials, fa possible aquesta reducció de l'impacte acústic a la vegada que es dota d'una major qualitat a l'espai urbà.
Vetllar per garantir la permanència de les visuals en la plana.	2	2,5	2,5	En el cas de les alternatives 1 i 2, és important posar en relleu el fet que es preveu que el PQUM incorpori un Catàleg de béns d'interès paisatgístic dins del Catàleg de béns d'interès patrimonial. A més, s'incorporaran els criteris i objectius fixats dins el Catàleg de paisatge corresponent i, de fet, es preveu desenvolupar i incorporar, a escala urbana, aquests

					objectius de qualitat paisatgística.
Mantenir i integrar els elements de valor patrimonial existents.	1	3	3		En el cas de l'alternativa 0, cal tenir en compte el fet que no s'ha redactat el Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic i arqueològic i, per tant, no es garanteix aquest manteniment. En canvi, per a les alternatives 1 i 2 el manteniment i la integració dels elements de valor patrimonial existents queda garantida, en tant que el POUM inclourà un Catàleg de béns d'interès patrimonial.
Vertebrar una xarxa de connexió social que connecti diferents punts del nucli urbà entre si i amb les zones del no urbanitzable, aprofitant eixos existents i potenciant-ne de nous.	2	2	2		En tots tres casos es considera que els instruments
TOTALS	34	43,5	41		

Amb tot, i a falta d'un treball d'anàlisi més detallat a mesura que es concreti la proposta del POUM, es considera que l'alternativa 1 és la que presenta una major capacitat d'adequació als objectius ambientals predeterminats i als objectius ambientals i estratègies definides en el present Document Inicial Estratègic i, per tant, esdevé una adequada base de treball a desenvolupar en les fases posteriors ja que presenta les condicions per tal de donar compliment als objectius i estratègies ambientals plantejades. Aquesta diferència entre l'alternativa 1 i 2 radica principalment en un creixement més contingut, element que redunda en un menor consum de recursos. Així mateix, la proposta d'apostar per una pacificació important dels eixos viaris que travessen el municipi es considera que té un valor ambiental positiu, en tant que s'aconsegueix cosir i millorar la connectivitat entre les diferents zones urbanes, millorar l'espai públic, augmentar la seguretat viària, a la vegada que s'evita la construcció d'una variant que esdevindria en un impacte important sobre la zona no urbanitzada i sobre la matriu ambiental i paisatgística del municipi. .

6 POTENCIALS EFECTES AMBIENTALS DEL PLA

Un cop realitzada aquesta caracterització ambiental de Verges es realitza a continuació una identificació dels potencials impactes que es preveuen associats al desenvolupament del POUM (tal i com estableix el punt 1.d) de l'article 18 de la Llei 21/2013).

Per tant, a falta de concretar la caracterització dels impactes en l'Estudi Ambiental Estratègic a realitzar en la fase d'aprovació inicial, el present apartat té per objectiu esdevenir una base de treball que permeti, des dels inicis de treballs, la correcta identificació dels potencials impactes associats al desenvolupament previst pel POUM. Aquest apartat ha de permetre, alhora, centrar el posterior anàlisi ambiental en aquells elements rellevants i que poden resultar afectats amb el desenvolupament del POUM.

En la següent matriu es relacionen els potencials impactes previstos, relacionant-los amb els elements ambientalment rellevants identificats en l'apartat anterior i efectuant una primera valoració del seu nivell d'incidència.

ELEMENT/VECTOR AMBIENTAL	IMPACTES POTENCIALS	NIVELL DE RELLEVÀNCIA	DESCRIPCIÓ / VALORACIÓ
Geomorfologia i Geologia	Impermeabilització de sòls	Baixa – Mitjana	El desenvolupament dels polígons d'actuació i àmbits de desenvolupament previstos en l'alternativa seleccionada suposaran un inevitable procés d'impermeabilització de sòls que actualment presenten una cobertura permeable. No obstant això, es considera que el nivell de rellevància és mitjà, tirant a baix, en tant que no es tracta d'una proposta de caràcter marcadament expansiu en quant a consum del sòl.
	Alteració de topografia i moviments de terres	Molt baixa	Igualment, el desenvolupament d'aquests polígons i àmbits, tenint en compte la orografia dels terrenys on s'ubiquen, permet descartar una afectació en termes de moviment de terres amb la consegüent alteració topogràfica.
Usos agrícoles o ramaders rellevants	Pèrdua de sòl agrícola	Baixa	La proposta comportarà una pèrdua de sòl agrícola molt reduïda i, en qualsevol cas, localitzada en la zona a l'oest de l'actual camp de futbol i institut, ja que la resta de sòls on es preveu un desenvolupament no presenten cobertes d'aquesta tipologia.
	Pèrdua de sòls productius	Molt baixa	Els sòls afectats no presenten un valor productiu rellevant i, per tant, es preveu una afectació de molt baixa rellevància.
Ocupació i consum de sòl	Pèrdua de superfície forestal	Molt baixa	No es preveu cap afectació sobre les zones boscoses existents, en el sentit que no s'hi delimita cap actuació urbanística específica. En relació a la zona fluvial, es proposa la protecció de l'entorn del Ter i dels recs, on s'identifiquen formacions de tipologia forestal, garantint-ne per tant la seva preservació.
Usos forestals rellevants	Fragmentació i empobriment de les taques forestals existents	Molt baixa	Tenint en compte que, a priori, es descarta una afectació sobre les zones forestals existents, no es preveu un increment del grau de fragmentació del teixit forestal, si bé cal destacar que els boscos existents ja són peces isolades en l'actualitat. També cal tenir en compte que es podrien incorporar mesures per recuperar i potenciar els valors d'aquests entorns boscosos. En qualsevol cas, caldrà vetllar per mantenir els retalls forestals que existeixen en el mosaic agrícola però es descarta un impacte rellevant en aquest sentit. Donat que aquesta zona actua com a connector amb els alzinars situats a l'altra banda de la carretera, considerats HIC no prioritari.
	Afectació a les espècies potencials en aquests àmbits	Molt baixa	Es considera que les espècies actualment existents al municipi estan adaptades al mosaic agrícola i, per tant, no es veuen afectades negativament per l'isolament de les zones boscoses. Per tant, es descarta un impacte rellevant en aquest sentit.
HIC no prioritaris	Desaparició o degradació de taques d'HIC no prioritaris	Molt baixa	L'ordenació proposada no incideix directament sobre les taques de l'HIC identificades i, per la magnitud de les actuacions previstes, es descarta també una afectació indirecta sobre aquestes.
Habitats i espècies protegides	Increment de la pressió antròpica sobre aquestes espècies. Degradació de l'hàbitat d'aquestes espècies.	Baixa	En quant a la llúdriga, es considera que la protecció que estableix el POUJ pel que fa a l'entorn de Ter i els recs, permet garantir la no afectació sobre el seu hàbitat i, per tant, permet afirmar que el POUJ no hi incideix de manera significativament negativa. Pel que fa al martinet, que és típic d'ambients agrícoles, a priori no es preveu que la proposta hi afecti negativament donat el manteniment que es proposa de la matriu agroforestal.

ELEMENT/VECTOR AMBIENTAL		IMPACTES POTENCIALS	NIVELL DE RELLEVÀNCIA	DESCRIPCIÓ / VALORACIÓ
Espais protegits naturals	Espais PEIN Xarxa Natura 2000	Afectacions sobre l'espai incòb al PEIN i a la XN2000	Molt baixa	La proposta de POUM reconeix i integra la delimitació de l'espai protegit del riu Ter i, per tant, no es preveu una afectació sobre aquests espais, que quedaran protegits i la regulació serà coherent amb les determinacions normatives d'aquestes figures de protecció.
	Sistema oberts d'espais del planejament territorial	Afectació sobre els valors que han motivat la protecció d'aquests espais	Molt baixa	Els sòls en què es preveuen desenvolupaments urbanístics corresponen a sòls de protecció preventiva o bé a terrenys que actualment ja formen part del sòl urbà i, per tant, del sistema d'assentaments. Així doncs, es descarta una afectació sobre aquests espais derivada de la proposta de creixement del POUM. Pel que fa als sòls de protecció especial o territorial existents al municipi, caldrà vetllar perquè la seva regulació sigui compatible amb les determinacions del PTPCG en funció dels valors que s'hi identifiquen.
Connectivitat ecològica	Presència de connectors territorial	Afectació a aquests eixos i processos d'estrangulament derivada de les infraestructures viàries i ferroviàries	Baixa	La proposta del POUM no comporta la fragmentació d'espais de valor connectar, especialment perquè aposta per la protecció dels entorns fluvials i perquè, a priori, no planteja cap actuació d'entitat rellevant en els espais oberts existents que juguen un paper clau en la funcionalitat ecològica del territori. En qualsevol cas, caldrà parlar atenció a la regulació d'usos i activitats permesos en els entorns agrícoles i en les zones fluvials per, efectivament, garantir que no s'afecten a les condicions de permeabilitat del territori. Cal destacar el fet que no es preveu cap nova infraestructura viària o d'altra mena que potencialment pugui esdevenir un element amb efecte barrera important.
	Eixos de connectivitat local	Fragmentació dels eixos de connectivitat local	Baixa	La delimitació d'un àmbit de protecció a l'entorn de la xarxa de cursos superficials (tant naturals com dels recs) que solquen el municipi permet assumir un impacte de molt baixa rellevància pel que fa a la possible alternació d'aquests.
Cicle de l'aigua	Superficials	Cursos i qualitat de les aigües superficials	Molt baixa	Caldrà avaluar amb detall la regulació d'usos i activitats en sòl no urbanitzable amb possible repercussió sobre la qualitat de les aigües però, a priori, no es preveu una afectació significativa en aquest sentit.
		Masses subterrànies i qualitat	Mitjana	Donada la vulnerabilitat per contaminació de nitrats, es considera que la regulació que s'estableixi en relació a l'activitat agrícola serà el factor determinant sobre la rellevància d'aquest possible impacte. A tal efecte, s'hi assigna preventivament una rellevància mitjana donat el risc i també donada la importància de les pràctiques agrícoles al terme municipal.
	Instal·lacions	Abastament	Mitjana	Si bé tenen una magnitud que es considera reduïda, les previsions de creixement que proposa el POUM implicaran, inevitablement, un increment de les necessitats d'aigua d'abastament i, per tant, poden comprometre els sistemes existents. En aquest sentit, cal tenir en consideració, també, els consums associats a l'activitat agrícola. Es preveu, provisionalment, un impacte de rellevància mitjana. Tanmateix, caldrà incorporar mesures d'estalvi i eficiència en l'ús de l'aigua a les edificacions i activitats, tant existents com futures.
		Sanejament	Mitjana	En el mateix sentit, els usos previstos fan preveure un cert increment de la pressió sobre els sistemes de sanejament. Caldrà avaluar amb detall la suficiència dels sistemes de sanejament de les noves aigües residuals que es puguin produir a l'àmbit, si bé a priori els sistemes existents es troben lluny de la seva capacitat de tractament.

ELEMENT/VECTOR AMBIENTAL	IMPACTES POTENCIALS	NIVELL DE RELLEVÀNCIA	DESCRIPCIÓ / VALORACIÓ
Riscos naturals	Presència de zones de risc d'incendi	Baixa	No es preveuen zones de desenvolupament urbà localitzades en zones en contacte amb masses forestals. Tot i així, caldrà analitzar la relació entre els usos previstos i el risc d'incendi en la zona per tal d'identificar les possibles activitats de risc i adoptar les mesures necessàries per a la seva minimització. També caldrà tenir en compte l'abandonament de les activitats agropecuàries i el risc d'incendi associat que això implica. A priori, però, es considera un impacte potencial de baixa rellevància.
	Existència d'àrees inundables	Baixa	L'especial incidència d'aquest risc al municipi implica que sigui necessari tenir especialment en compte aquest risc en la concreció dels desenvolupaments previstos, si bé aquests tenen una extensió molt reduïda, fet que en minimitza la rellevància.
Ambient atmosfèric	Desenvolupaments urbans en zones situades en la delimitació de zones inundables	Mitjana	En el moment en què es concretin les zones de desenvolupament urbà caldrà analitzar amb detall la seva relació amb el risc d'inundació existent al municipi.
	Impacte derivat dels usos previstos	Baixa	Cal preveure un cert increment d'emissions associades als desenvolupaments previstos, si bé aquests es considera que podran ser minimitzables amb la incorporació de mesures preventives i correctores en fases posteriors.
Ambient atmosfèric	Qualitat de l'aire	Baixa	A partir de les dades contingudes en l'Estudi d'Avaluació de la Mobilitat Generada que acompanyarà el POUJ, caldrà analitzar l'impacte sobre la qualitat atmosfèrica associat a aquest increment de la mobilitat, si bé preliminarment es considera de baixa rellevància tenint en compte la voluntat de transformar els eixos viaris que actualment creuen el nucli urbà en vies de tipus urbà.
	Augment de l'impacte acústic derivat dels nous usos	Baixa	El trànsit de pas que creua el municipi esdevé un dels principals focus de contaminació acústica al municipi actualment. De nou, la proposta de tractament urbà de les infraestructures viàries que creuen el nucli, permetrà reduir aquest focus i, per tant, es preveu un efecte de caràcter positiu, en tant que no es preveuen nous usos potencialment generadors de soroll.
Paisatge i patrimoni	Zones sensibles de contaminació il·luminosa	Baixa	La protecció que es preveu dels àmbits de major rellevància ambiental fa preveure un impacte lleu derivat de la contaminació il·luminosa.
	Elements paisatgístics rellevants	Baixa	La proposta d'avanç permet preveure un acurat tractament de la variable paisatgística a partir de l'ordenació prevista, element que podrà ser concretat en la regulació normativa del POUJ.
Paisatge i patrimoni	Possible afectació a la qualitat i conservació d'aquests elements	Baixa	La proposta d'avanç del POUJ prioritza de partida els valors patrimonials existents al terme municipal i proposa l'elaboració del corresponent Catàleg, fet que permet preveure una no afectació sobre la qualitat d'aquests elements i, en qualsevol cas, un efecte de caràcter positiu.
	Alteració o fragmentació dels eixos de connectivitat social existents.	Baixa	Es considera que no es preveuen propostes que comprometin els eixos de connectivitat social existents.

ELEMENT/VECTOR AMBIENTAL	IMPACTES POTENCIALS	NIVELL DE RELLEVÀNCIA	DESCRIPCIÓ / VALORACIÓ
Residus i materials	Residus de la construcció Utilització de materials per a l'edificació i urbanització	Baixa	Donada la magnitud dels creixements previstos, es considera que aquest serà un impacte de baixa rellevància a tenir en compte en la definició de les mesures preventives i correctores a incorporar.
	Afectació a la ràtio de generació de residus per càpita Pressió sobre els sistemes de recollida i gestió	Baixa	Donada la magnitud dels creixements previstos, es considera que aquest serà un impacte de baixa rellevància a tenir en compte en la definició de les mesures preventives i correctores a incorporar.
Medi socioeconòmic	Efectes sobre la població dels municipis i l'entorn pròxim	Mitjana	El model urbà que es preveu implica una major adequació a la realitat socioeconòmica del municipi, a l'hora que permet mantenir el paper de Verges com a node important en la economia dels municipis de l'entorn. Destaca la voluntat de potenciar les activitats comercials i de turisme cultural. Es traca, doncs, d'un impacte potencialment positiu.
	Efectes sobre l'economia dels municipis, l'entorn pròxim i la comarca		
	Efectes sobre el mercat de treball dels municipis, l'entorn pròxim i la comarca		
Energia i canvi climàtic	Eficiència energètica en edificis i urbanització	Baixa	Cal preveure un cert increment dels consums a resultes dels desenvolupaments previstos, si bé aquests es considera que podran ser minimitzables amb la incorporació de mesures de foment de l'eficiència energètica en la normativa del POUM.
	Efectes derivats del canvi climàtic	Mitjana	A partir de les dades contingudes en l'Estudi d'Avaluació de la Mobilitat Generada que acompanyarà el POUM, caldrà analitzar l'augment del consum energètic associat a aquest increment de la mobilitat.
		Mig	L'impacte sobre el canvi climàtic s'associa a molts dels impactes ja descrits i, en la mesura del possible, cal tenir en compte l'objectiu de minimitzar la seva afectació i preveure estratègies d'adaptació a aquells efectes actualment ja previsibles.
			Tenint en compte les característiques de l'ordenació i els principals riscos derivats del canvi climàtic en aquest àmbit, es considera que caldrà parer especial atenció a l'augment de generació de GEH.

7 TRÀMIT I DESENVOLUPAMENT DEL PLA

Pel que fa referència a la tramitació, el present Document Inicial Estratègic (DIE) serà remès a l'Òrgan ambiental (en aquest cas l'Oficina Tècnica d'Acció i Avaluació Ambiental de Comarques Gironines dels Serveis Territorials del Departament de Territori i Sostenibilitat a Girona). Aquest sotmetrà el document avanç del POUM de Verges i el present DIE a consultes de les Administracions afectades i de les persones interessades. A partir de la resposta a les consultes, l'òrgan ambiental elaborarà i remetrà a l'òrgan substantiu el **Document d'Abast** de l'Estudi ambiental estratègic, juntament a les respostes rebudes a les consultes realitzades (article 19 de la Llei 21/2013).

A partir d'aquest document, es redactarà l'**Estudi Ambiental Estratègic** (segons els continguts detallats a l'annex IV de la Llei 21/2013) que acompanyarà al document del POUM que es sotmetrà a aprovació inicial. Aquest document aprovat inicialment es sotmetrà a exposició pública per un període de, com a mínim, quaranta-cinc dies hàbils. Simultàniament a aquest procés d'exposició pública es sotmetrà la versió inicial del POUM, juntament amb l'Estudi Ambiental Estratègic a consulta de les administracions públiques afectades i de les persones interessades, les quals hauran d'emetre els informes i al·legacions que estimin pertinents.

Prenent en consideració les al·legacions i informes rebuts, el promotor modificarà, de ser necessari, l'Estudi Ambiental Estratègic, i elaborarà la proposta final del Pla. Es remetrà a l'òrgan ambiental l'expedient d'avaluació ambiental estratègica complet format per la proposta del Pla, l'Estudi Ambiental Estratègic, el resultat de la informació pública i les consultes i un **Document Resum** en el que es descriu la integració a la proposta final del Pla dels aspectes ambientals, de l'Estudi Ambiental Estratègic i de la seva adequació al Document d'Abast, el resultat de les consultes realitzades i com aquestes s'han pres en consideració.

L'òrgan ambiental realitzarà una anàlisi tècnica de l'expedient i emetrà, en el termini de quatre mesos, la **Declaració Ambiental Estratègica**, la qual tindrà naturalesa d'informe preceptiu i determinant que contindrà una exposició dels fets que resumeixi les principals fites del procediment, incloent els resultats de la informació pública, de les consultes i de les determinacions, mesures o condicions finals que s'hagin d'incorporar a la versió del Pla que s'aprovi definitivament.

El promotor incorporarà la Declaració Ambiental Estratègica al Pla i el sotmetrà a l'aprovació definitiva per part del l'òrgan substantiu.

Direcció dels treballs:

Nacho Guilera Vella
Col·legiat núm. 1756 pel
Col·legi de Geògrafs de
Catalunya

Tècnica redactora:

Mar Vives España
Ambientòloga

Barcelona, abril de 2018

Rbla. Catalunya 6, pl. 2, 08007 Barcelona
Av. de Roma 252, 08560 Manlleu - Barcelona
C. Preciados 44, 28013 Madrid

T+34 938 515 055
info@lavola.com
www.lavola.com

